

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
„W REJONIE ULIC WINOGRADY I KSIĘCIA MIESZKA I”
W POZNANIU

OPRACOWANIE:

ZESPÓŁ OPRACOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH
MGR INŻ. SYLWIA JASZCZURA

WSPÓŁPRACA W ZAKRESIE AKUSTYKI

MGR KRYSZYNA BEREZOWSKA-APOLINARSKA
BIEGŁY Z LISTY WOJEWODY WLKP. NR 0006

POZNAŃ, MARZEC 2019 R./LIPIEC 2019 R.*

* NINIEJSZA PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO UWZGLĘDNIĄ ZMIANY W PROJEKCIE MPZP WPROWADZONE W WYNIKU DOKONANYCH UZGODNIEŃ I UZYSKANYCH OPINII

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
1.1. Informacje wstępne	3
1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania	3
1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania	3
1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy	4
2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	7
2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	7
2.2. Rzeźba terenu	7
2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe	8
2.4. Zasoby naturalne	8
2.5. Gleby	8
2.6. Warunki wodne	9
2.7. Szata roślinna i świat zwierzęcy	9
2.8. Klimat lokalny	11
2.9. Jakość powietrza atmosferycznego	12
2.10. Klimat akustyczny	12
2.11. Jakość wód	13
2.12. Obszary cenne kulturowo	16
3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	17
4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU	18
4.1. Cel opracowania projektu planu	18
4.2. Ustalenia projektu planu	19
4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami	23
4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu	24
5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLE MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	25
6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO	30
6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	30
6.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne	32
6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	32
6.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną i zwierzęta	34
6.5. Oddziaływanie na krajobraz	35
6.6. Oddziaływanie na ludzi	37
6.7. Oddziaływanie na powietrze	38
6.8. Oddziaływanie na klimat lokalny	39
6.9. Oddziaływanie na klimat akustyczny	41
6.10. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe	43
6.11. Oddziaływanie na dobra materialne	43
6.12. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000	44
6.13. Oddziaływanie transgraniczne	44
7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	44
8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP	44
9. STRESZCZENIE I WNIOSKI	45

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

1. Granica obszaru objętego opracowaniem mpzp na tle ortofotomapy miasta Poznania
- 2A. Geologia – Szczegółowa mapa geologiczna Polski – fragment ark. 471 Poznań
- 2B. Geologia – Legenda do Szczegółowej map y geologicznej Polski
3. Zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego w porze dzieńno-wieczorno-nocnej (LDWN) i porze nocnej (LN) – w stanie istniejącym w roku 2017
4. Zasięgi oddziaływania hałasu tramwajowego w porze dzieńno-wieczorno-nocnej (LDWN) i porze nocnej (LN) – w stanie istniejący w roku 2017
5. Dokumentacja fotograficzna obszaru opracowania
6. Projekt mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu, MPU 2019 r. – etap procedury planistycznej wyłożenie do publicznego wglądu
7. Oświadczenie autora prognozy

WPROWADZENIE

1.1. Informacje wstępne

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu. Projekt sporządzany jest na podstawie uchwały Nr LVIII/1087/VII/2017 Rady Miasta Poznania z dnia 5 grudnia 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu.

Przedmiotowy teren położony jest w centralnej części miasta, pomiędzy ulicą Księcia Mieszka I, aleją Armii Poznań i ulicą Winogrady (łącznie z fragmentem ul. Winogrady). Jego powierzchnia wynosi około 8,4 ha.

Na analizowanym obszarze nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Szczegółowy przebieg granic obszaru, dla którego sporządzono projekt mpzp, przedstawiono na załączniku do niniejszego opracowania (załącznik nr 1).

1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹. W myśl powyższej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Zgodnie z art. 46 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m.in. projekty planów zagospodarowania przestrzennego.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17, pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*², zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta „sporządza projekt planu miejscowego (...), wraz z prognozą oddziaływania na środowisko”. Stosownie do tej ustawy, projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkładane są instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu, a także są przedmiotem społecznej oceny – podlegają wyłożeniu do publicznego wglądu.

1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi element procedury sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jej głównym celem jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko przyrodnicze, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie planu różnych form zagospodarowania przestrzennego. W tym celu, w prognozie ocenia się relacje pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi, a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie określa art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy, informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko muszą być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a także dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie planu miejscowego.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i art. 58 ustawy: Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem

---

¹ Dz. U. z 2017 r., poz. 1405, tekst jednolity z późn. zm.

² Dz. U. z 2017 r., poz. 1073, tekst jednolity z późn. zm.

WOO-III.411.15.2018.JM1.1 z dnia 09.02.2018 r. i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu pismem NS-52/3-231/18 z dnia 14.02.2018 r.

1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Farat R., Zmienność przestrzenna wysokości opadów atmosferycznych na obszarze miasta Poznania, w: Wody powierzchniowe Poznania t. I, pod red. A. Kanieckiego i J. Rotnickiej, Poznań Sorus 1995 r.,
- Koczorowska R., Rozkład podstawowych parametrów meteorologicznych w wybranych punktach miasta Poznania, w: Wody powierzchniowe Poznania t. I, pod red. A. Kanieckiego i J. Rotnickiej, Sorus, Poznań 1995,
- Kondracki J., Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Krygowski B., Geografia fizyczna Niziny Wielkopolskiej, Cz. 1 Geomorfologia, PTPN, Wyd. Mat.-Prz. Poznań 1961,
- Rataje i Żegrze, pod red. J. Wiesiołkowskiego, Kronika Miasta Poznania, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2013,
- Wśród zwierząt i roślin, pod red. J. Wiesiołkowskiego, Kronika Miasta Poznania, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2002.

Materiały kartograficzne:

- mapa zasadnicza dla obszaru planu w skali 1:1000,
- mapa ewidencyjna gruntów w skali 1:1000,
- mapa glebowo-rolnicza,
- Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań 1988/9,
- Mapa sozologiczna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań 1992,
- Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 471 - Poznań N-33-130-D, Państwowy Instytut Geologiczny, 1990,
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Pierwszy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny, (wersja cyfrowa),
- mapy Atlasu geologiczno-inżynierskiego Poznania, w skali 1:10 000, ark. Poznań – Piątkowo N-33-130-D-b-3, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych, Przedsiębiorstwo Geodezyjne i Geologiczno-Fizjograficzne GEOPROJEKT, Warszawa, sierpień 2007 r. (geoportal.pgi.gov.pl).

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2018 r., poz. 799, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2018 r., poz. 1945, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2019 r., poz. 701, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 14 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminie* (Dz. U. z 2018 r., poz. 1454, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2018 r., poz. 2268, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo Budowlane* (Dz. U. z 2018 r., poz. 1202, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. z 2018 r., poz. 2067, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1422, tekst jednolity),
- Uchwała Nr XXXVI/614/VII/2016 Rady Miasta Poznania z dnia 18 października 2016 r. *w sprawie ograniczenia czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których*

- emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko na terenie miasta Poznania* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 6249, z dnia 26 października 2016 r.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity),
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r., Nr 120, poz. 826, z późn. zm.) – akt archiwalny,
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji (Dz. U. z 2007 r., Nr 187, poz. 1340),
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183),
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408),
  - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 71, tekst jednolity),
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2016, poz. 1187),
  - Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509) – akt archiwalny,
  - Uchwała Nr XI/316/15 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 października 2015 r. w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10,
  - Uchwała Nr L/780/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Poznania (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 3931),
  - Uchwała Nr VI/302013 Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” z dnia 12 marca 2013r. w sprawie: przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarze gmin wchodzących w skład Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 2793),
  - Uchwała Nr LIV/978/VII/2017 Rady Miasta Poznania z dnia 26 września-2017 r. w sprawie „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku”,
  - Uchwała Nr LX/927/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 21 stycznia 2014 r., poz. 487), w tym Mapa akustyczna miasta Poznania 2012 (Część I), AkustiX, Poznań, listopad 2012 r.,
  - Uchwała Nr XXXVI/614/VII/2016 Rady Miasta Poznania z dnia 18 października 2016 r. w sprawie ograniczenia czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko na terenie miasta Poznania (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 6249, z dnia 26 października 2016 r.),
  - Mapa akustyczna miasta Poznania 2017, AkustiX, Lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017,
  - Uchwała Nr LXIX/1253/VII/2018 Rady Miasta Poznania z dnia 26 czerwca 2018 r. w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania”, (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 4 lipca 2018 r., poz. 5498),
  - Uchwała Nr LVIII/1087/VII/2017 Rady Miasta Poznania z dnia 5 grudnia 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu.

Dokumenty, inne dostępne opracowania:

- Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, MPU, Poznań 2014 r.,

- Atlas geochemiczny Poznania i okolic, Lis J., Pasieczna A., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 2005,
- Atlas rozmieszczenia pławów na terenie miasta Poznania – narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej. Praca zbiorowa, red. Kaczmarski M., Pędziwiatr K., Kaczmarek J. Klub Przyrodników Koło Poznańskie, Poznań 2013,
- Baza danych geologiczno – inżynierskich wraz z opracowaniem Atlasu geologiczno – inżynierskiego Poznania, zespół pod kierunkiem mgr inż. Mirosława Musiatewicza, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, PGI GF „Geoprojekt” Sp. z o.o, Warszawa, sierpień 2007,
- Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2018 r. /wg badań PIG/, poznan.wios.gov.pl,
- Ocena stanu jednolitych części wód za rok 2017 z uwzględnieniem oceny spełnienia wymagań dla obszarów chronionych (w trakcie weryfikacji GIOŚ),
- Objasnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000, arkusz Poznań (471), Chmal R., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 1997,
- Objasnienia do arkusza mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), Biuro Studiów i Badań Hydrogeologicznych i Geofizycznych „HYDROCONSULT” Sp. z o.o., Warszawa 2000,
- Projekt uchwały Rady Miasta Poznania w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulic Winogrody i Księcia Mieszka I” w Poznaniu, MPU 2019,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Poznań 2011 r.,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2017, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Poznań, 2018 r.,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2018, WIOŚ, Poznań 2019 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.

Inne źródła:

- wizja terenowa (marzec 2019 r.)
- dokumentacja fotograficzna (MPU, marzec 2019 r.)
- www.poznan.pios.gov.pl
- bazagis.pgi.gov.pl
- www.natura2000.gdos.gov.pl
- mapa SIP ZGiKM GEOPOZ
- geoserwis.gdos.gov.pl

Informacje uzyskane z powyższych materiałów oraz obserwacje zebrane podczas wizji terenowej pozwoliły na opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego omawianego obszaru – w podziale na jego poszczególne komponenty, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki podłoża, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Na podstawie powyższych materiałów określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, wód podziemnych i klimatu akustycznego oraz wskazano obecny sposób i stan zagospodarowania obszaru objętego projektem planu oraz jego najbliższego otoczenia.

Ponadto, w prognozie dokonano analizy i oceny ustaleń projektu planu oraz skutków ich realizacji dla środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem wpływu na jego podstawowe elementy.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz stopień szczegółowości ustaleń projektu planu miejscowego.

2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Obszar projektu planu „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu obejmuje tereny zlokalizowane w centralnej części miasta, położone na obszarze ograniczonym ul. Księcia Mieszka I, aleją Armii Poznań i ul. Winogrady (łącznie z fragmentem ul. Winogrady). Powierzchnia projektu planu wynosi około 8,4 ha.

Północna część terenu objętego analizą stanowi obszar pełniący funkcje sportowo-rekreacyjne. Występuje tutaj ozdobna zieleni urządzona niska (zakrzewienia) oraz wysoka (zadrzewienia). W tej części terenu zlokalizowane są obiekty sportowe, takie jak: 3 boiska do piłki nożnej, 2 boiska do koszykówki oraz 4 korty tenisowe. Obiekty te w chwili obecnej przedstawiają zły stan techniczny, w związku z tym część z nich nie spełnia swojej funkcji. We wschodniej części analizowanego terenu zlokalizowany jest dwukondygnacyjny budynek będący siedzibą Wielkopolskiego Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej wraz z przyległym parkingiem. Część południowa analizowanego obszaru obejmuje teren zieleni, w części urządzonej, z dominacją zieleni wysokiej. Cały obszar objęty projektem planu przecinają częściowo utwardzone ścieżki, przy których znajdują się nieliczne obiekty małej architektury w postaci: ławek, latarni i koszy na śmieci. W granicach obszaru projektu planu znajduje się również fragment ul. Winogrady wraz z torowiskiem tramwajowym, jak również niewielki skrawek al. Armii Poznań.

Na północ od granicy obszaru projektu planu znajduje się niewielki teren zieleni wraz ze ścieżką prowadzącą od terenu WTKKF w stronę ul. Owsianej oraz przystanku tramwajowego trasy PST. Po stronie północno-wschodniej i wschodniej znajduje się zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, częściowo mieszkaniowo-usługowa oraz obiekt usługowy (salon samochodowy). Wzdłuż całej wschodniej granicy obszaru opracowania zlokalizowane są liczne garaże i budynki gospodarcze. Po stronie wschodniej obszaru, bliżej ul. Winogrady, zlokalizowany jest także hotel Vivaldi. Od strony zachodniej analizowany teren okala dwujezdniowa ul. Księcia Mieszka I oraz dalej trasa PST (za którą zlokalizowane jest osiedle Słowiańskie), natomiast od strony południowej fragment jednojezdniowej al. Armii Poznań. Na południowo-wschód od granicy analizowanego obszaru zlokalizowany jest rozległy teren zieleni – park Cytadela. Z kolei, po południowej i południowo-zachodniej stronie rozciągają się tereny zieleni wysokiej, zawarte pomiędzy al. Armii Poznań, ul. Księcia Mieszka I oraz trasą PST.

Obsługę komunikacyjną analizowanego terenu umożliwiają przede wszystkim: al. Armii Poznań oraz ul. Winogrady – od strony południowej oraz ul. Owsiana – od strony północnej. Aktualnie dojazd do budynku WTKKF, odbywa się od strony ul. Owsianej oraz od ul. Winogrady. Przy ul. Winogrady, której fragment znajduje się w granicach analizowanego obszaru, zlokalizowany jest przystanek tramwajowy, natomiast przy al. Armii Poznań i ul. Księcia Mieszka I znajdują się przystanki autobusowe.

Granice projektu mpzp wskazano na załączniku nr 1 prognozy.

2.2. Rzeźba terenu

Analizowany obszar, wg podziału Polski na jednostki fizycznogeograficzne, położony jest w obrębie makroregionu Pojezierze Wielkopolskie (315.5), znajduje się w obrębie mezoregionu Pojezierze Poznańskie (315.51).

W obrębie Pojezierza Poznańskiego wyróżnić można wysoczyznę morenową położoną na wysokości 75-100 m n.p.m., ponad którą wznoszą się wały morenowe sięgające do 156 m n.p.m. (Góra Moraska położona we wschodniej części regionu). W części północnej mezoregionu znajdują się równoleżnikowe moreny czołowe fazy poznańskiej, zaś na południowym zachodzie przebiega południkowo glaciektoniczny Wał Lwówecko-Rakoniewicki.

W granicach omawianego obszaru najniższymi rzędnymi charakteryzują się tereny położone w części południowej i południowo-wschodniej (w rejonie al. Armii Poznań i ul. Winogrady), natomiast najwyższe rzędne terenu notowane są w obrębie części północnej (do 71,2-78,7 m n.p.m.).

2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na mapie geologicznej³, w budowie geologicznej analizowanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu występują plejstocenyjskie piaski lodowcowe na glinach zwałowych, wytworzone podczas fazy leszczyńskiej zlodowacenia bałtyckiego.

Powołując się na informacje zawarte w „Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznania”⁴, na głębokości 1 m p.p.t. obszar opracowania pokrywają gliny zwałowe, wykształcone jako gliny piaszczyste, piaski gliniaste z domieszką kamieni i piasków, barwy żółtej. Gliny te wytworzone zostały podczas fazy leszczyńskiej zlodowacenia bałtyckiego, natomiast ich udział wyraźnie maleje wraz ze wzrostem głębokości. Na głębokości 2 m p.p.t., poza ww. glinami zwałowymi, w centralnej części obszaru opracowania występują plejstocenyjskie osady lodowcowe (piaski o różnej granulacji z domieszką iłó i pyłów, żwiru oraz kamienie), a także osady wodnolodowcowe dolne w postaci piasków o różnej granulacji z domieszką pyłów i piasków gliniastych. Na głębokości 4 m p.p.t. w południowej części analizowanego obszaru w budowie geologicznej występują również osady zastoiskowe, wykształcone w postaci iłó, mułków i pyłów.

Z punktu widzenia charakterystyki warunków budowlanych analizowanego obszaru, z uwagi na występowanie gruntów nośnych przy jednoczesnej obecności wody podziemnej poniżej głębokości 2 m, warunki budowlane oceniono jako korzystne.

Jak wynika natomiast z Mapy hydrograficznej⁵, na terenie objętym przedmiotowym projektem planu miejscowego występują grunty, których przepuszczalność jest zróżnicowana.

Budowę geologiczną analizowanego terenu ilustrują załączniki nr 2a i 2b.

2.4. Zasoby naturalne

Na obszarze objętym granicami projektu mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu nie stwierdzono występowania zasobów naturalnych w postaci udokumentowanych złóż kopalin⁶. Cały analizowany obszar znajduje się również poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

2.5. Gleby

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w „Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznania”⁷, na przedmiotowym obszarze występują gleby antropogenicznie przekształcone.

Naturalne właściwości gleb uległy tu modyfikacjom przede wszystkim na skutek budowy terenów komunikacji przebiegających przez obszar projektu planu (fragmenty ul. Winogrady oraz al. Armii Poznań) oraz w jego bliskim sąsiedztwie (ul. Księcia Mieszka I).

W przypadku dużych inwestycji (np. dużych obiektów kubaturowych z kondygnacjami podziemnymi czy też głównych szlaków komunikacyjnych), w celu uzyskania odpowiednich właściwości podłoża, dokonuje się przemieszczenia znacznych ilości mas ziemnych, przemieszania wierzchnich warstw gleby, zniszczenia warstwy próchnicznej, jak również wzbogacenia podłoża o materiały takie jak piasek, żwir, czy też inne materiały wykorzystywane przy inwestycjach budowlanych. Działania te przyczyniają się do istotnych zmian w zakresie stopnia przepuszczalności gleb oraz tempa infiltracji wód opadowych i roztopowych. W przypadku trwałego uszczelnienia powierzchni występuje natomiast zjawisko pozbawienia gleb naturalnych właściwości biologicznych.

Specyficzne przekształcenia powierzchni ziemi miały również miejsce w południowej części obszaru projektu planu, gdzie funkcjonowała niegdyś nieistniejący już dzisiaj cmentarz parafii św. Wojciecha, po którym zachowała się jedynie zieleń wysoka z chronionym zespołem alejowym starodrzewu.

---

³ Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 471 - Poznań N-33-130-D

⁴ Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych, Przedsiębiorstwo Geodezyjne i Geologiczno-Fizjograficzne GEOPROJEKT, Warszawa, sierpień 2007 r.

⁵ Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań 1988/9

⁶ geoportal.pgi.gov.pl

⁷ Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych, Przedsiębiorstwo Geodezyjne i Geologiczno-Fizjograficzne GEOPROJEKT, Warszawa, sierpień 2007 r.

Na całym analizowanym obszarze gleby charakteryzują się odczynem alkalicznym o pH w przedziale 7,4 – 9,3⁸. W obrębie poszczególnych terenów stwierdzono natomiast występowanie anomalii geochemicznych w glebach w zakresie zanotowanych stężeń rtęci (Hg >0,11 mg/kg).

2.6. Warunki wodne

Obszar opracowania projektu mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu położony jest w dorzeczu rzeki Odry, w regionie wodnym rzeki Warty, w całości w zlewni Bogdanki⁹.

Tereny położone w granicach obszaru opracowania znajdują się w zasięgu jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) Bogdanka (PLRW60001718578). Zgodnie z informacjami zawartymi w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”¹⁰, JCWP Bogdanka pod względem typu został zaklasyfikowany jako potok nizinny piaszczysty na utworach staroglacjalnych.

Obszar objęty przedmiotowym projektem planu pozbawiony jest cieków i zbiorników wodnych.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na mapie hydrogeologicznej¹¹, cały analizowany obszar znajduje się w zasięgu jednostki 5aQII/Tr, dla której poziomem użytkowym jest poziom międzyglinowy górny, zbudowany z piasków i żwirów fluwioglacjalnych o miąższości od 5 do 20 m, średnio 9,5 m. Zasilanie tego poziomu zachodzi w wyniku przesączania się wód z wyżej leżącego poziomu wodonośnego lub poprzez infiltrację opadów przez nakład gliniasty. Poziom ten jest drenowany w dolinach większych cieków. Obszar w granicach tej jednostki zaliczany jest do obszarów o wysokim stopniu zagrożenia wód podziemnych głównych użytkowych poziomów wodonośnych¹², o niskiej odporności poziomu głównego, dla którego czas migracji zanieczyszczeń wynosi do 25 lat, z obecnością ognisk zanieczyszczeń. Spływ wód podziemnych przebiega w kierunku południowo-wschodnim – w kierunku rzeki Warty.

Wody gruntowe na analizowanym obszarze zalegają na ogół na głębokości ok. 2 m p.p.t.

W granicach obszaru opracowania nie stwierdzono lokalizacji studni ujmujących wody poziomu trzeciorzędowego lub czwartorzędowego. Cały analizowany obszar znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

2.7. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Z uwagi na całkowite antropogeniczne przekształcenie obszaru projektu mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu, stanowiącego teren o przeważającej funkcji sportowo-rekreacyjnej, został on praktycznie w całości pozbawiony autogenicznych zbiorowisk roślinnych, a występującą tu roślinność stanowi planowo wprowadzone nasadzenia.

Szata roślinna obszaru opracowania ukształtowana została adekwatnie do pełnionej przez ten teren funkcji, a więc głównie ogólnodostępnego terenu sportu i rekreacji wyposażonego w obiekty sportowe: boiska do piłki nożnej, boiska do koszykówki oraz korty tenisowe, a także terenu zieleni urządzonej o charakterze parkowym (zlokalizowanego w części południowej opracowania i pełniącego niegdyś funkcję cmentarza parafialnego).

Zieleń części rekreacyjno-sportowej terenu tworzą rozmaite kompozycje złożone z liściastych oraz iglastych drzew i krzewów, uformowane na regularnie koszonych powierzchniach trawiastych, w otoczeniu boisk, kortów, budynku stanowiącego siedzibę Wielkopolskiego Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej oraz przylegającego do niego parkingu, obiektów małej architektury i wzdłuż ciągów pieszych.

W składzie gatunkowym drzew liściastych występują m.in.: lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), topola włoska (*Populus nigra 'Italica'*), klon pospolity odmiana Globosum (*Acer platanoides Globosum*), klon jawor (*Acer pseudoplatanus*), jarząb pospolity (*Sorbus aucuparia*), jarząb szwedzki (*Sorbus intermedia*), brzoza brodawkowata (*Betula pendula*), robinia biała odmiana (*Robinia pseudoacacia*), śliwa wiśniowa (*Prunus cerasifera*), kasztanowiec pospolity (*Aesculus hippocastanum*). Gatunki iglaste

⁸ Atlas geochemiczny Poznania i okolic, 1:100 000; Józef Lis, Anna Pasieczna; Warszawa 2005

⁹ Koncepcja Zagospodarowania Wód Opadowych i Roztopowych w Poznaniu, Część Szczegółowa Zlewnia nr 6 Bogdankai, Tom II Egz. 1, Biuro Projektów Wodnych Melioracji Inżynierii Środowiska „BIPROWODMEL” Sp. z o.o. w Poznaniu, Poznań 2013 (opracowanie wykonane na zlecenie Zarządu Dróg Miejskich w Poznaniu)

¹⁰ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967),

¹¹ Mapa hydrogeologiczna Polski, w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), wersja cyfrowa

¹² Mapa Hydrograficzna Polski w skali 1: 50 000 Poznań 90471), Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 2000

reprezentowane są jedynie przez świerk pospolity (*Picea abies*) oraz jałowiec sabiński (*Juniperus sabina*).

Z kolei wśród licznych zakrzewień spotkać można m.in.: forsycję (*Forsythia sp.*), berberys (*Berberis sp.*), tawułę van Houtte'a (*Spiraea x vanhouttei*), irgę pomarszczoną (*Cotoneaster bullatus*), śnieguliczkę koralową (*Symphoricarpos orbiculatus*), dereń biały (*Cornus alba*).

Wśród gatunków traw budujących cięte regularnie powierzchnie trawiaste przeważa wiechlina roczna (*Poa annua*), ale spotkać tu można także perz właściwy (*Elymus repens*) oraz pospolite chwasty trawnikowe, jak: mniszek pospolity (*Taraxacum officinale*), rdest ptasi (*Polygonum aviculare*), krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*), tasznik pospolity (*Capsella bursa – pastoris*), gwiazdnica pospolita (*Stellaria media*), żóltlica drobnokwiatowa (*Galinsoga parviflora*) czy bodziszek drobny (*Geranium pusillum*).

Nieco inny charakter i skład szaty roślinnej posiada natomiast południowy fragment obszaru projektu planu, który niegdyś pełnił funkcję cmentarza parafialnego. Do dziś po dawnym założeniu zachował się jedynie chroniony zespół alejowy starodrzewu, złożony głównie z lip drobnolistnych (*Tilia cordata*), klonów pospolitych (*Acer platanoides*) oraz kasztanowców pospolitych (*Aesculus hippocastanum*). W wyniku likwidacji cmentarza i zaprzestania prowadzenia regularnych zabiegów pielęgnacyjnych, występująca tu zieleń zaczęła rozrastać się w sposób spontaniczny, stąd w chwili obecnej pod okazałymi drzewami bardzo licznie występują samosiejki klonu zwyczajnego, osiągające rozmiary niskich krzewów. Wzdłuż gruntowych ścieżek ciągną się połacie jaskra wiosennego (*Ranunculus ficaria*) i podagrycznika pospolitego (*Aegopodium podagraria*), natomiast część pni drzew oplata bluszcz zwyczajny (*Hedera helix*).

Podczas wizji terenowej na obszarze projektu planu nie zinwentaryzowano występowania gatunków roślin chronionych na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin¹³. Nie wyklucza się natomiast występowania chronionych prawnie gatunków grzybów¹⁴.

Zróżnicowanie lokalnej fauny w granicach projektu planu, pomimo iż stanowi on w znacznej mierze teren biologicznie czynny z dużym udziałem zieleni wysokiej (szczególnie w części południowej), jest niewielkie. Na sytuację tą wpływa zdecydowanie położenie analizowanego obszaru w silnie zurbanizowanej części miasta, w sąsiedztwie osiedli mieszkaniowych oraz ruchliwych tras komunikacyjnych. Występują tu zatem głównie przedstawiciele tych gatunków zwierząt, które dobrze przystosowały się do życia na terenach silnie zurbanizowanych, w warunkach odbiegających znacznie od siedlisk naturalnych, narażonych jednocześnie na wpływ wielu niekorzystnych czynników antropogenicznych.

Spośród bezkręgowców wymienić tu można występującego na obszarach zieleni porośniętych różnymi trawami pasikonika zielonego (*Tettigonia viridissima*), wiele gatunków szarańczaków (*Acridoidea*), skorka pospolitego (*Forficula auricularia*), kowala bezskrzydłego (*Pyrrhocoris apterus*), biedronkę siedmiokropkę (*Coccinella septempunctata*) oraz niektórych przedstawicieli rzędu błonkoskrzydłych (*Hymenoptera*), m.in. trzmieli (*Bombus*). W sezonie wiosennym i letnim kwitnące krzewy i drzewa stanowią źródła pokarmu dla owadów zapylających.

Do zwierząt szybko przystosowujących się do niekorzystnych uwarunkowań i jednocześnie najbardziej zauważalnych w zurbanizowanym środowisku należą niektóre gatunki ptaków. Na obszarze projektu planu bytują ptaki, które pospolicie występują na obszarze całego miasta, a więc m.in. gołębie miejskie (*Columba livia f. urbana*), sroki (*Pica pica*), kawki (*Corvus monedula*), gawrony (*Corvus frugilegus*), mazurki (*Passer montanus*).

W granicach obszaru opracowania nie stwierdzono w sposób jednoznaczny obecności przedstawicieli rodzimych płazów i gadów, niemniej, z informacji wskazanych w „Atlasie rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania”¹⁵ wynika, iż tereny objęte granicami projektu mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu pozostają w zasięgu migracji rodzimych gatunków płazów, tj. ropuchy szarej (*Bufo bufo*), żab zielonych (*Rana esculenta complex*) oraz ropuchy zielonej (*Bufo viridis*), migrujących ze stawów zlokalizowanych na terenie Parku Sołackiego.

Na obszarze opracowania możliwe jest również pojawianie się przedstawicieli krajowych gatunków gadów, jednakże ich obecność nie została potwierdzona w sposób jednoznaczny na

¹³ Dz. U. z 2014 r., poz. 1409

¹⁴ na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014, poz. 1408)

¹⁵ Kaczmarek M., Kaczmarek J., Pędziwiatr K., Jakubowska A., Antkowiak M., Konieczna P., Atlas rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania – narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej, Klub Przyrodników Koło Poznańskie, Poznań 2013

podstawie obserwacji dokonanych w trakcie przeprowadzonej wizji terenowej, jak również w wyniku analizy źródeł literaturowych. Należy podkreślić, że wszystkie krajowe płazy i gady objęte są ochroną na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*¹⁶.

Ssaki na analizowanym terenie reprezentowane są głównie przez gatunki niewielkich rozmiarów, takie jak: mysz domowa (*Mus musculus*), mysz polna (*Apodemus agrarius*), szczur wędrowny (*Rattus norvegicus*), krety (*Talpa europeae*) oraz jeże – wschodniego (*Erinaceus roumanicus*) i zachodniego (*Erinaceus europaeus*).

2.8. Klimat lokalny

Według regionalizacji klimatycznej (Woś, 1994), obszar objęty granicami zmiany planu, podobnie jak obszar całego Poznania, należy do Regionu Środkowowielkopolskiego.

Warunki klimatyczne w Poznaniu odzwierciedlają wartości elementów klimatu uzyskane z pomiarów prowadzonych na stacji IMGW Poznań-Ławica. Elementy klimatu na wyżej wspomnianej stacji przedstawia poniższa tabela:

Tabela 1. Elementy klimatu w rejonie Poznań-Ławica (wg IMGW w Poznaniu)

OKRES	MIESIĄC												ROK
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
ŚREDNIA MIESIĘCZNA TEMPERATURA POWIETRZA (°C)													
ROK 2010	-6,5	-1,0	3,6	8,8	11,5	17,4	22,1	18,7	12,5	6,5	4,7	-5,6	7,7
WIELOLECIE 1971-2000	-1,2	-0,5	3,2	7,7	13,5	16,4	18,3	17,7	13,0	8,2	3,2	0,3	8,3
ŚREDNIA MIESIĘCZNA WILGOTNOŚĆ WZGLĘDNA (%)													
ROK 2010	85	85	80	69	83	67	61	78	83	79	92	93	80
WIELOLECIE 1971-2000	86	85	78	72	69	72	72	74	80	84	87	88	79
ŚREDNIA MIESIĘCZNA PRĘDKOŚĆ WIATRU (M/S)													
ROK 2010	4,0	3,4	4,0	3,7	3,4	3,0	3,1	3,1	3,3	3,8	3,8	4,1	3,6
WIELOLECIE 1971-2000	3,9	3,8	4,0	3,7	3,3	3,3	3,2	2,8	3,0	3,3	3,8	3,9	3,5
ŚREDNIA MIESIĘCZNA WYSOKOŚĆ OPADU ATMOSFERYCZNEGO (MM)													
ROK 2010	28	18	42	27	111	17	81	153	74	8	100	58	692
WIELOLECIE 1971-2000	29	23	33	31	47	62	76	56	44	35	33	39	508

Źródło: Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska; Poznań 2011; <http://www.poznan.pios.gov.pl/glowna/index.php>

Średnia roczna suma opadów dla terenu Poznania należy do najniższych w kraju. Pomiary wielkości opadów atmosferycznych dla posterunku Poznań-Ławica wykazały, że średnia wartość opadu atmosferycznego z wielolecia (w okresie 1971-2000) – wynosiła 508 mm. Natomiast roczna suma opadów atmosferycznych, stanowiąca 136% normy, wynosiła – w roku 2010 – 692 mm.

Rozkład temperatur, podobnie jak ilości opadów, ma charakter roczny. Najcieplejszym miesiącem roku 2010 był lipiec – średnia miesięczna temperatura w Poznaniu wyniosła 22,1°C, z kolei najniższe temperatury odnotowano w styczniu, kiedy średnia miesięczna temperatura wyniosła w Poznaniu -6,5°C. W skali roku średnia temperatura wynosi dla miasta Poznania 7,7°C.

Równie istotnymi czynnikami meteorologicznymi, wpływającymi na klimat miasta, a w szczególności na stężenia i rozkład przestrzenny zanieczyszczeń powietrza, jest kierunek oraz siła wiatru. Dla obszaru Poznania stwierdzono największą częstotliwość występowania wiatrów z sektora zachodniego, o dość niewielkiej sile – średnia roczna wartość wynosiła 3,6 m/s. Najwyższą średnią miesięczną prędkość wiatru zanotowano w Poznaniu w grudniu 2010 r. – 4,1 m/s. Z kolei najniższa średnia miesięczna prędkość wiatru wystąpiła, podobnie jak w wieloleciu, w lecie, jednak w czerwcu (3,0 m/s), a nie w sierpniu.

Rozkład kierunków wiatru w Poznaniu w 2010 r. charakteryzuje, podobnie jak w wieloleciu 1971-2000, zdecydowana przewaga wiatrów z sektora zachodniego oraz mały udział wiatrów z kierunków N i NE (15%). Co istotne, w sierpniu i wrześniu zwiększyła się liczba cisz, co może przyczynić się do pogorszenia sytuacji aerosanitarnej w regionie. Tego typu sytuacje, charakteryzujące się między innymi bardzo małymi prędkościami wiatru – utrzymującymi się przez dłużej niż 48 godzin, wystąpiły w Poznaniu, poza styczniem, również pod koniec września i października.

¹⁶ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz.U.2016, poz.2183)

Wilgotność względna powietrza na terenie Poznania zależna jest od pory roku. W 2010 r. na terenie Poznania nie wystąpiła susza hydrograficzna. Najwyższą wartość wilgotność osiągnęła w okresie zimowym, w tym najwyższą w 2010 r. zanotowano w grudniu (93%). Natomiast najniższe wartości wystąpiły w miesiącach letnich, takich jak czerwiec i lipiec, kiedy wilgotność osiągnęła wartości 67% i 61%.

Okres wegetacyjny w rejonie miasta Poznania należy do najdłuższych w kraju i wynosi 220 dni.

2.9. Jakość powietrza atmosferycznego

W stanie istniejącym największe znaczenie dla kształtowania jakości powietrza atmosferycznego w obszarze projektu planu „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu mają liniowe źródła zanieczyszczeń, czyli ciągi komunikacyjne generujące ruch samochodowy, w tym zlokalizowane w granicach opracowania fragmenty ul. Winogrady oraz al. Armii Poznań, a także przebiegająca w bliskim sąsiedztwie zachodniej granicy opracowania ul. Księcia Mieszka I (nie wchodząca jednak w granicę opracowywanego projektu mpzp).

Ruch samochodowy stanowi źródło emisji: zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach pojazdów, w tym m.in. węglowodorów aromatycznych (WWA), dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO) oraz substancji pyłowych, powstających w wyniku ścierania nawierzchni jezdni i opon pojazdów, zawierających w swoim składzie m.in. ołów, kadm, nikiel, miedź. Zanieczyszczenie tymi substancjami powietrza atmosferycznego skutkuje z kolei zanieczyszczeniem gleb, wód powierzchniowych i podziemnych oraz roślin.

Należy jednak podkreślić, że wyniki wielu szczegółowych analiz stężeń zanieczyszczeń powietrza w rejonie tras komunikacyjnych (na terenie miasta Poznania) o podobnych parametrach wskaźników natężenia ruchu pojazdów, prowadzonych w ramach ocen oddziaływania na środowisko realizacji inwestycji drogowych, wskazują na brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń substancji poza granicami pasa drogowego. Nie należy zatem spodziewać się występowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego na terenach przylegających do wymienionych głównych szlaków komunikacyjnych, zlokalizowanych jednocześnie w granicach obszaru opracowania.

Wykonana przez GIOŚ (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu) roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2018 pod kątem ochrony zdrowia ludzi dotyczyła następujących zanieczyszczeń: dwutlenku azotu (NO₂), dwutlenku siarki (SO₂), tlenku węgla (CO), benzenu (C₆H₆), pyłu PM_{2,5}, pyłu PM₁₀, benzo(a)pirenu B(a)P, arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni), ołowiu (Pb), ozonu (O₃). Klasyfikację stężeń poszczególnych zanieczyszczeń na obszarze strefy aglomeracja poznańska w roku 2018 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Klasyfikacja strefy aglomeracja poznańska w roku 2018 z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

NAZWA STREFY	SYMBOL KLASY STREFY DLA POSZCZEGÓLNYCH SUBSTANCJI											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM _{2,5}	PM ₁₀	BAP	AS	CD	NI	PB	O ₃
aglomeracja poznańska	A	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2018, GIOŚ, Poznań, kwiecień 2019 r., <http://www.poznan.wios.gov.pl>

Stężenia NO₂, SO₂, CO, C₆H₆, pyłu PM_{2,5}, As, Cd, Ni, Pb, O₃, oceniane pod kątem ochrony zdrowia ludzi za 2018 r., nie przekraczały poziomów dopuszczalnych bądź docelowych, w związku z tym aglomeracja poznańska zaliczona została do klasy A.

Ze względu na stwierdzone przekroczenia dopuszczalnego poziomu pyłu PM₁₀ dla stężeń 24-godzinnych strefa aglomeracja poznańska w 2018 r. (podobnie jak w latach ubiegłych) zaliczona została do klasy C. Na terenie miasta Poznania nie zanotowano natomiast na żadnym ze stanowisk pomiarowych przekroczeń stężeń średnich rocznych dla pyłu PM₁₀. Z przebiegu rocznej serii pomiarów pyłu PM₁₀ odczytać można wyraźną sezonową zmienność stężeń pyłu, stąd można przypuszczać, że powodem przekroczeń w sezonie grzewczym jest niska emisja z sektora komunalno-bytowego wpływająca na pogorszenie warunków aerosanitarnych.

W przypadku stężeń benzo(a)pirenu na wszystkich stanowiskach pomiarowych odnotowano stężenia przekraczające poziom docelowy. Na podstawie wykonanych pomiarów, wszystkie strefy, w tym strefę aglomeracja poznańska, zaliczono do klasy C.

Ze względu na występowanie na terenie Poznania przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłu PM10 oraz benzo(a)pirenu konieczne było podjęcie działań, których realizacja doprowadziłaby do zmniejszenia emisji wspomnianych zanieczyszczeń do poziomów pozwalających na dotrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego. Z tego względu, w latach ubiegłych opracowano programy naprawcze, wskazujące cele i działania jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza – „Program ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań”¹⁷, „Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. wielkopolskim”¹⁸ oraz „Program ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim”¹⁹.

Dokumenty te utraciły swoją moc na skutek wejścia w życie zapisów uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10”²⁰. Program ten określa szereg działań, koniecznych do podjęcia w celu przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM10 oraz B(a)P. Wśród nich wskazuje działania naprawcze związane z wprowadzaniem do mpzp odpowiednich zapisów, m.in. zakazu stosowania paliw stałych w obrębie projektowanej zabudowy, stosowania odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej (towarzyszącej zabudowie), czy też tworzenia publicznych terenów zieleni urządzonej, w tym parków i skwerów.

2.10. Klimat akustyczny

Obszar projektu planu „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu obejmuje tereny zlokalizowane w centralnej części miasta, położone na obszarze ograniczonym ul. Księcia Mieszka I, al. Armii Poznań i ul. Winogrady, które łącznie z trasą PST zapewniają mu obsługę komunikacyjną.

W analizowanym obszarze aktualnie znajdują się m.in. tereny sportowo-rekreacyjne (3 boiska do piłki nożnej, 2 boiska do koszykówki oraz 4 korty tenisowe) – obecnie w złym stanie technicznym, w związku z tym część z nich nie spełnia swojej funkcji – ale rozmieszczone w otoczeniu zieleni urządzonej niskiej i wysokiej. We wschodniej części przedmiotowego obszaru zlokalizowany jest dwukondygnacyjny budynek będący siedzibą Wielkopolskiego Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej wraz z przyległym parkingiem. Z kolei, południowa część obejmuje teren zieleni, w części urządzonej, z dominacją zieleni wysokiej. Cały obszar objęty projektem planu przecinają częściowo utwardzone ścieżki, przy których znajdują się nieliczne obiekty małej architektury w postaci: ławek, latarni i koszy na śmieci.

W granicach obszaru projektu planu znajduje się również fragment ul. Winogrady z torowiskiem tramwajowym, jak również niewielki skrawek al. Armii Poznań.

W sąsiedztwie przedmiotowego obszaru projektu planu zlokalizowane są: od strony północno-wschodniej – zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna osiedla Przyjaźni oraz przy ul. Owsianej, częściowo zabudowa mieszkaniowo-usługowa, a także salon samochodowy, przy ul. Owsianej, oraz hotel Vivaldi – bliżej ul. Winogrady, od strony południowej – tereny zieleni wysokiej, zawarte pomiędzy al. Armii Poznań, ul. Księcia Mieszka I oraz trasą PST, a od strony zachodniej – za ul. Księcia Mieszka I oraz trasą PST – osiedle Słowiańskie.

W związku z obecnym zagospodarowaniem i użytkowaniem terenów w obszarze projektu planu, ochroną akustyczną w środowisku – na podstawie przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*²¹ oraz przepisów wykonawczych, czyli rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych*

---

¹⁷ Rozporządzenie Wojewody Wielkopolskiego Nr 39/07 z dnia 31 grudnia 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 31.01.2018 r. Nr 4, poz. 61, akt archiwalny)

¹⁸ Uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 15.01.2013 r., poz. 508, akt archiwalny)

¹⁹ Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 15.01.2013 r., poz. 509, akt archiwalny)

²⁰ UCHWAŁA NR XI/316/15 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO Z DNIA 26 PAŹDZIERNIKA 2015 R. (DZ. URZ. WOJ. WLKP. Z 2015 R., POZ. 6241)

²¹ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2018 r. poz. 799, tekst jednolity z późn. zm.)

poziomów hałasu w środowisku²² (które znacząco złagodziło wcześniejsze wymagania akustyczne dla terenów narażonych na oddziaływanie hałasu komunikacyjnego – w tym wypadku hałasu samochodowego i tramwajowego, będące przedmiotem poprzedniego rozporządzenia²³, obowiązującego do października 2012 r.) – mogą być objęte tereny sportu i rekreacji, w zakresie wyznaczonym granicami terenu US1* w obowiązującym *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta Poznania*²⁴. Jednak w związku z uwagą Wydziału Ochrony Środowiska UMP, złożoną do projektu planu w oparciu o zalecenia wskazane w *Programie ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania*²⁵, terenu tego ochroną akustyczną w środowisku obejmować nie należy, bo występują tam bardzo niekorzystne warunki akustyczne.

Ocenę zagrożenia hałasem samochodowym oraz hałasem tramwajowym w obszarze opracowania, w stanie występującym w roku 2017, przeprowadzono na podstawie informacji zawartych w aktualnej dokumentacji *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*²⁶. Zasięgi oddziaływania tych rodzajów hałasu, wyrażone za pomocą wskaźników L_{DWN} i L_N , zilustrowano na tle granic analizowanego projektu planu oraz planowanych granic terenów – na załączniku nr 3 dla hałasu samochodowego (od ul. Księcia Mieszka I, al. Armii Poznań oraz ul. Winogrady) oraz na załączniku nr 4 dla hałasu tramwajowego (od linii tramwajowej w ul. Winogrady oraz trasy PST).

*Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*²⁷, zrealizowana na podstawie rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji²⁸, ilustruje zasięgi oddziaływania rodzajów hałasu jw. dla obserwatorów umieszczonych na wysokości referencyjnej ok. 4 m nad poziomem terenu, dla aktualnego zagospodarowania i użytkowania terenów w obszarze opracowania. Oznacza to, że dla obserwatora pieszego, o wysokości ok. 1 m lub 1,5 m w zależności od wieku, rzeczywiste poziomy dźwięku będą różniły się od zilustrowanych i mogą być niższe.

Z analizy plansz zamieszczonych w prognozie na załączniku nr 3 oraz nr 4 wynika, że w obszarze opracowania dominuje hałas samochodowy z ul. Księcia Mieszka I oraz al. Armii Poznań, zarówno w porze dzieńno-wieczorno-nocnej, jak i porze nocnej.

Wzdłuż zachodniej i południowo-zachodniej granicy projektu planu – czyli wzdłuż ul. Księcia Mieszka I oraz al. Armii Poznań, poziom hałasu samochodowego (załącznik nr 3) osiąga wartości ok. $L_{DWN} = 74-75$ dB, w porze dzieńno-wieczorno-nocnej, i ok. $L_N = 65-66$ dB, w porze nocnej. Poziom hałasu w porze dzieńno-wieczorno-nocnej o wartości ok. $L_{DWN} = 70$ dB osiągnąć jest w odległości od ok. 17 m do ok. 12 m, od granic opracowania jw., o wartości ok. $L_{DWN} = 65$ dB – w odległości od ok. 50 m do ok. 40 m, a o wartości ok. $L_{DWN} = 60$ dB – w odległości od ok. 140 m do ok. 170 m. W porze nocnej, poziom hałasu o wartości ok. $L_N = 60$ dB obserwowany jest w odległości od ok. 30 m do ok. 20 m od granic jw., a poziom hałasu ok. $L_N = 55$ dB – w odległości od ok. 85 m do ok. 65 m.

Dużo mniejsze jest oddziaływanie akustyczne i zasięgi hałasu od ul. Winogrady. Na granicy terenu komunikacji poziom hałasu samochodowego wynosi ok. $L_{DWN} = 69$ dB, w porze dzieńno-wieczorno-nocnej, oraz $L_N = 60$ dB, w porze nocnej. Z kolei, poziom hałasu o wartości ok. $L_{DWN} = 65$ dB, osiągnąć jest w odległości od ok. 20 m do ok. 15 m, w porze dzieńno-wieczorno-nocnej, natomiast poziom hałasu $L_N = 55$ dB osiągnąć jest w odległości od ok. 45 m do ok. 25 m, w porze nocnej.

Oddziaływanie hałasu tramwajowego na obszar opracowania jest znacząco mniejsze niż oddziaływanie hałasu samochodowego, omówione wyżej. Wzdłuż zachodniej granicy projektu planu – czyli wzdłuż ul. Księcia Mieszka I, poziom hałasu tramwajowego (załącznik nr 4) osiąga wartości ok. $L_{DWN} = 65-68$ dB, w porze dzieńno-wieczorno-nocnej, oraz ok. $L_N = 55-60$ dB, w porze nocnej. Poziom hałasu w porze dzieńno-wieczorno-nocnej o wartości ok. $L_{DWN} = 65$ dB osiągnąć jest w odległości do ok. 14 m, a poziom o wartości ok. $L_{DWN} = 60$ dB – w odległości od ok. 30 m

²² Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

²³ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r., Nr 120, poz. 826) – akt archiwalny

²⁴ *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania*, Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.

²⁵ Uchwała Nr LX/927/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 21 stycznia 2014 r., poz. 487)

²⁶ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

²⁷ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

²⁸ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji (Dz. U. z 2007 r., Nr 187, poz. 1340)

do ok. 60 m, od granic opracowania jw. W porze nocnej, poziom hałasu o wartości ok. $L_N = 55$ dB obserwowany jest w odległości ok. 30 m, od granic jw., a poziom hałasu o wartości ok. $L_N = 50$ dB – w odległości ok. 90-100 m.

Podobnie jak w przypadku hałasu samochodowego, dużo mniejsze jest też oddziaływanie akustyczne i zasięgi hałasu tramwajowego z ul. Winogrady. Na granicy terenu komunikacji poziom hałasu tramwajowego osiąga wartości ok. $L_{DWN} = 61-64$ dB, w porze dziennie-wieczorno-nocnej, oraz $L_N = 55$ dB, w porze nocnej. Poziom hałasu w porze dziennie-wieczorno-nocnej o wartości ok. $L_{DWN} = 60$ dB osiągany jest w odległości od ok. 6 m do ok. 13 m, a o wartości ok. $L_{DWN} = 55$ dB – w odległości ok. 35-40 m, od granic opracowania jw. W porze nocnej, poziom hałasu o wartości ok. $L_N = 55$ dB obserwowany jest w odległości ok. 30 m, od granic jw., a poziom hałasu o wartości ok. $L_N = 50$ dB – w odległości ok. 90-100 m.

Niższy poziom hałasu tramwajowego nie wpływa w istotny sposób na całkowitą wartość poziomu hałasu komunikacyjnego, samochodowego i tramwajowego łącznie, bo różnica pomiędzy tymi poziomami hałasu wynosi ok. 10-5 dB. Nie oznacza to jednak, że hałas tramwajowy nie jest słyszalny, szczególnie w porach doby, w których natężenie ruchu samochodowego znacząco spada, czy nocą, kiedy często występuje zjawisko inwersji powietrza.

W przypadku, gdyby teren sportu i rekreacji US1* – wyznaczony w obowiązującym *Studium ...*²⁹, stanowiący północną część obszaru projektu planu, uznawać jako teren podlegający ochronie akustycznej w środowisku, należałoby stwierdzić, że teren ten nie spełniałby dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku wymaganych dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, według wymagań zdefiniowanych w obowiązującym rozporządzeniu *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*³⁰.

Dopuszczalne poziomy hałas komunikacyjny w środowisku, powodowanego przez ruch pojazdów samochodowych i tramwajowych, wyrażone wskaźnikami długookresowego średniego poziomu dźwięku L_{DWN} (w porze dziennie-wieczorno-nocnej) i L_N (w porze nocnej), które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem, w szczególności do sporządzania map akustycznych oraz programów ochrony środowiska przed hałasem – wynoszą aktualnie dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych – $L_{DWN}^* = 68$ dB i $L_N^* = 59$ dB, odpowiednio w porze dziennie-wieczorno-nocnej i porze nocnej.

Z kolei, dopuszczalne poziomy hałas komunikacyjny jw., mające zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby, wyrażone za pomocą równoważnych poziomów dźwięku dla pory dnia (od godz. 6⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz pory nocy (od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰) – wynoszą obecnie dla takich rodzajów terenów $L_{Aeq D/N}^* = 65/56$ dB.

Dla obu kryteriów oceny jw., w przypadku nie wykorzystywania terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązywał by dla nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

Z powyższego wynika, że przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, w porze dziennie-wieczorno-nocnej, kształtowałyby się na poziomie wartości ok. $\Delta L_{DWN} = 7$ dB, wzdłuż ul. Księcia Mieszka I.

Dla porównania z okresem wcześniejszym – z przed 5-ciu lat, na podstawie poprzedniej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2012*³¹, poziom hałas komunikacyjny obecnie spadł w analizowanym rejonie tylko o ok. $\Delta L_{DWN} = 1$ dB.

Podsumowując stwierdza się, że w stanie aktualnym panują niekorzystne warunki akustyczne w środowisku, w analizowanym obszarze opracowania, spowodowane przede wszystkim poziomem oddziaływania hałasu komunikacyjnego samochodowego. Występujące poziomy hałas uzasadniają nie obejmowanie ochroną akustyczną w środowisku terenu rekreacyjno-sportowego – zlokalizowanego w granicach przedmiotowego opracowania projektu planu.

Na analizowany obszar oddziałuje nieznacznie hałas tramwajowy, ale nie oddziałuje hałas komunikacyjny – kolejowy i lotniczy oraz hałas przemysłowy.

²⁹ *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania*, Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.

³⁰ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

³¹ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2012* (Część I), AkustiX, Poznań, listopad 2012

2.11. Jakość wód

Obszar objęty przedmiotowym projektem mpzp położony jest w obrębie jednolitej części wód (JCWP) Bogdanka (PLRW60001718578).

Zgodnie z informacjami zawartymi w „*Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*”, JCWP Bogdanka określona została jako silnie zmieniona część wód, niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, która aktualnie przedstawia dobry stan. Dla ww. JCWP określono cel środowiskowy, jakim jest osiągnięcie do 2015 roku dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego.

Jakość wód Bogdanki w obrębie JCWP Bogdanka monitorowana była przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w 2017 r. w punkcie pomiarowo kontrolnym Bogdanka – Poznań, ul. Pułaskiego³². Zgodnie z uzyskanymi wynikami, wody Bogdanki we wspomnianym punkcie pomiarowo-kontrolnym pod względem klasy elementów chemicznych odnotowały stan poniżej dobrego. Ogólny stan wód JCWP Bogdanka w 2017 r. określono jako zły, natomiast stan chemiczny – poniżej dobrego. Klasy poszczególnych wskaźników jakości wód, jakie podlegały pomiarom, zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 3. Wyniki badań potencjału ekologicznego w punkcie pomiarowo-kontrolnym Bogdanka – Poznań, ul. Pułaskiego (na podstawie wyników badań z roku 2017)

Lp	Wskaźnik jakości wody	Jednostka miary	Średnia roczna	Klasa wskaźnika jakości wód
Elementy chemiczne				
1.	Antracen	µg/l	0,002	stan dobry
2.	Fluoranten	µg/l	0,0168	stan poniżej dobrego
3.	Ołów i jego związki	µg/l	<0,15	stan dobry
4.	Rtęć i jej związki	µg/l	<0,004	stan dobry
5.	Nikiel i jego związki	µg/l	2	stan dobry
6.	Benzo(a)piren	µg/l	0,01111	stan poniżej dobrego
7.	Benzo(b)fluoranten	µg/l	0,025	stan poniżej dobrego
8.	Benzo(k)fluoranten	µg/l	0,028	stan poniżej dobrego
9.	Benzo(g,h,i)perylene	µg/l	0,0267	stan poniżej dobrego
10.	Indeno(1,2,3-cd)piren	µg/l	0,0178	brak środowiskowych norm jakości

Zródło: Klasyfikacja wskaźników jakości wód płynących w województwie wielkopolskim za rok 2017 (www.poznan.wios.gov.pl)

Analizy jakości wód podziemnych na potrzeby niniejszego opracowania, wykonano w oparciu o ocenę jakości wód podziemnych prowadzoną dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) przez Państwowy Instytut Geologiczny. Zgodnie z podziałem obszaru dorzeczy na 172 JCWPd, obszar całego miasta Poznania zlokalizowany jest w zasięgu JCWPd nr 60 (PLGW600060). Według „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, celem środowiskowym dla JCWPd nr 60 jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego oraz dobrego stanu ilościowego. Wody te nie są zagrożone nieosiągnięciem ww. celu. Stan chemiczny oraz stan ilościowy wód JCWPd nr 60 oceniany w roku 2012 oceniony został jako dobry. Zgodnie natomiast z informacjami dostępnymi na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w 2016 r. stan ilościowy JCWPd nr 60 oceniony został jako dobry, natomiast stan chemiczny jako słaby.

Z uwagi na brak lokalizacji punktów pomiarowo-kontrolnych na analizowanym terenie, dla oceny jakości wód podziemnych przyjęto dane zebrane w roku 2018 dla punktów pomiarowych zlokalizowanych w granicach powiatu poznańskiego.

W 2018 r. jakość wód podziemnych na terenie powiatu poznańskiego badana była w 17 punktach pomiarowych³³. W punktach pomiarowych zlokalizowanych w miejscowości Czachurki (nr 1), Borówiec (nr 5), Biskupice (nr 1258), Czerlejko (nr 2549), Kamionki (nr 2563), Gruszczyn (nr 2564) i Głębozeczek (nr 2566) stwierdzono występowanie wód II klasy jakości (końcowa klasa jakości).

W punktach zlokalizowanych w miejscowości Czachurki (nr 3), Kalwy (nr 1278) oraz Pobiedziska (nr 2547) stwierdzono występowanie wód III klasy jakości (końcowa klasa jakości).

³² <http://poznan.wios.gov.pl/wios/ocena2018/rzeki/Bogdanka-Poznan.pdf>

³³ Wyniki badań wód podziemnych prowadzonych w sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego w 2018 r., www.poznan.wios.gov.pl

W jednym z punktów zlokalizowanych na terenie miejscowości Pecna stwierdzono występowanie wód IV klasy jakości (nr 1495).

W przypadku pozostałych punktów, końcowa klasa jakości wód była różna w zależności od pory prowadzenia badań w ramach monitoringu operacyjnego – w punkcie w miejscowości Czachurki (nr 2) klasa II (wiosna) i IV (jesień), w miejscowości Borówiec (nr 4 i 1224) klasa III (wiosna) i IV (jesień), w miejscowości Buk (nr 1279) i Dakowy Suche (nr 1282) klasa II (wiosna) i III (jesień), natomiast w punkcie zlokalizowanym w miejscowości Góra (nr 2557) klasę III (wiosna) i II (jesień).

2.12. Obszary cenne kulturowo

W granicach opracowywanego projektu planu „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu zlokalizowane jest stanowisko archeologiczne o dużej wartości poznawczej, oznaczone symbolem AZP 52-27/63 – osadnictwo wielokulturowe, którego zasięg wskazano na rysunku projektu mpzp. Ponadto w obszarze objętym granicami projektu planu zlokalizowany był cmentarz parafii św. Wojciecha, po którym zachował się chroniony zespół alejowy starodrzewu (klony, lipy, kasztanowce).

Poza ww. obiektami na przedmiotowym terenie nie występują inne objekty i dobra kultury objęte ochroną konserwatorską w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*. Niemniej wspomnieć należy również, iż obszar opracowania sąsiaduje bezpośrednio z pozostałościami zespołu Wewnętrznego Pierścienia Fortyfikacji Pruskich, wpisanymi do rejestru zabytków pod nr 559/Wlkp/A.

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Na obszarze objętym projektem mpzp planu „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu nie występują cenne zasoby przyrodnicze, objęte prawną ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Biorąc powyższe pod uwagę, nie stwierdzono występowania ograniczeń w realizacji założeń projektu mpzp, wynikających z występowania na omawianym terenie ww. obszarów objętych prawną formą ochrony.

Na omawianym obszarze nie występują pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów, takie jak: lasy, grunty rolne, strefy ochronne ujęć wodnych, obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych, obszary ciche w aglomeracji.

Należy natomiast zwrócić uwagę na położenie przedmiotowego obszaru projektu planu w obrębie terenów współtworzących system klinów zieleni miasta Poznania. Obszar opracowania w całości położony jest w obrębie północnego (naramowickiego) klina zieleni. Kliny zieleni pełnią wyjątkową funkcję w przestrzeni miasta Poznania. Stanowią podstawowe elementy historycznie ukształtowanego klinowo-pierścieniowego systemu zieleni, który w strukturze przestrzennej miasta pełni ważne funkcje ekologiczne, klimatyczne i rekreacyjne, zapewnia prawidłowe funkcjonowanie miasta jako środowiska życia człowieka, a także umożliwia powiązanie systemu zieleni miejskiej Poznania z terenami zieleni gmin sąsiednich, zapewniając ciągłość systemu korytarzy ekologicznych w skali regionalnej i krajowej.

Przedmiotowy projekt mpzp zlokalizowany jest również w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru o szczególnych walorach przyrodniczych, podlegającego ochronie prawnej – Parku Cytadela, stanowiącego element współtworzący Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Fortyfikacje w Poznaniu” PLH300005. Obszar ten został włączony do europejskiej sieci Natura 2000 głównie ze względu na występowanie miejsc hibernacji nietoperzy, w tym gatunków wskazanych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Jak podają źródła literaturowe, w przypadku fortyfikacji najbardziej istotnym zagrożeniem dla zachowania zimowisk nietoperzy są działania powodujące zmianę mikroklimatu panującego w fortach, m.in. szczelne zamykanie otworów wlotowych, zaburzających cyrkulację powietrza, osuszanie podziemi oraz zbyt częsta obecność człowieka w fortach (w trakcie hibernacji nietoperzy). Działania te dotyczą zatem obiektów stanowiących miejsce zimowania nietoperzy i zasadniczo nie są związane ze sposobem zagospodarowania terenów położonych poza ich bezpośrednim sąsiedztwem. Z uwagi na powyższe, zakłada się, że realizacja ustaleń projektu mpzp

„W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu nie spowoduje wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na przedmiot ochrony oraz integralność wspomnianego obszaru.

W granicach obszaru objętego analizowanym projektem mpzp istnieje prawdopodobieństwo okresowego występowania gatunków zwierząt podlegających ochronie prawnej na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*, o czym była mowa w rozdziale 2.8 prognozy (grupy żab zielonych, ropuchy zielonej oraz ropuchy szarej), dlatego też realizacja ustaleń projektu mpzp musi uwzględniać zakazy ustanowione w odniesieniu do chronionych gatunków zwierząt, wskazanych we wspomnianych powyżej przepisach odrębnych. W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, że zakres ustaleń miejscowego planu zagospodarowania charakteryzuje się znacznym stopniem ogólności, a jego poszczególne zapisy nie mogą powtarzać ustaleń zawartych w przepisach odrębnych.

Wśród istotnych problemów ochrony środowiska, jakie dotyczą obszaru całego miasta – a tym samym również obszaru objętego granicami projektu mpzp – wskazać należy natomiast problemy związane z przekraczaniem dopuszczalnych poziomów stężeń pyłu PM10 oraz bezno(a)pirenu w powietrzu atmosferycznym. Cele i działania, jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza, zostały wskazane w „*Programie ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną częścią stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10*”. Należy natomiast podkreślić, iż dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania obszaru objętego granicami projektu mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu, jest korzystny z punktu widzenia kształtowania jakości powietrza atmosferycznego.

Z kolei, w przypadku oceny warunków akustycznych w środowisku należy stwierdzić – na podstawie dokumentacji aktualnej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*³⁴ (por. załącznik nr 3, ale również załącznik nr 4), że w obszarze projektu planu występują bardzo niekorzystne warunki akustyczne w środowisku, spowodowane oddziaływaniem przede wszystkim hałasu samochodowego z ul. Księcia Mieszka, al. Armii Poznań, jak również – chociaż w mniejszym stopniu – ul. Winogrady.

W przypadku terenu położonego w północnej części przedmiotowego obszaru, czyli terenu sportu i rekreacji US1* – na podstawie ustaleń obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*³⁵, występujące obecnie warunki akustyczne w środowisku nie spełniają standardów akustycznych w środowisku, wymaganych w przypadku objęcia tego terenu ochroną akustyczną w środowisku, na poziomie wymagań jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, w porze dziennie-wieczorno-nocnej – na podstawie przepisów rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*³⁶, kształtowałyby się na poziomie ok. $\Delta L_{DWN} = 7$ dB, wzdłuż ul. Księcia Mieszka I.

Dlatego, zgodnie z zaleceniami wskazanymi w *Programie ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania*³⁷, terenu US1* nie objęto dotąd ochroną akustyczną w środowisku i nie należy obejmować go taką ochroną w przyszłości, bo występują tam i będą występowały bardzo niekorzystne warunki akustyczne w środowisku.

4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU

4.1. Cel opracowania projektu planu

Stosownie do zapisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, głównym celem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka” w Poznaniu jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności kształtowania ładu przestrzennego oraz konieczności dostosowania funkcji i intensywności dalszego zagospodarowania do uwarunkowań przestrzennych i przyrodniczych przedmiotowego terenu.

Obecnie na całości przedmiotowego obszaru nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

³⁴ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, Lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

³⁵ *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania*, Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.

³⁶ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

³⁷ Uchwała Nr LX/927/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. *w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania”* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 21 stycznia 2014 r., poz. 487)

Jak wynika z treści uzasadnienia do uchwały Nr LVIII/1087/VII/2017 Rady Miasta Poznania z dnia 5 grudnia 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu, do prac nad miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przystąpiono w celu ochrony obecnego - otwartego charakteru obszaru, utrzymania funkcji sportowo-rekreacyjnych oraz przeznaczenia go pod funkcje określone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania z 2014 r., tj. tereny usług sportu i rekreacji w zieleni. Przedmiotowy teren tworzy system strukturalnych klinów zieleni miasta Poznania, które odgrywają istotną rolę dla ochrony przyrody i wód, zapewniają właściwe nawietrzanie, a także zapewniają atrakcyjną krajobrazowo i przyrodniczo przestrzeń.

Opracowanie mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu stworzy podstawę prawną dla:

- ochrony terenu przed zbyt intensywnym lub niekontrolowanym zagospodarowaniem poprzez szczegółowe określenie zasad i warunków jego zabudowy i zagospodarowania,
- określenia szczegółowych zasad obsługi infrastrukturalnej i komunikacyjnej,
- utrzymania przestrzenno-funkcjonalnej spójności analizowanego terenu z innymi terenami strukturalnego klina zieleni oraz zachowania możliwie największej ciągłości systemu przyrodniczego miasta,
- zapewnienia właściwej ochrony terenów tworzących klin zieleni.

4.2. Ustalenia projektu planu

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu składa się z części tekstowej, sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Miasta Poznania oraz z części graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:1000.

Część tekstowa projektu planu zawiera zapisy ustalające: przeznaczenie poszczególnych terenów, zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania poszczególnych terenów, szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji oraz systemów infrastruktury technicznej. W projekcie planu znalazł się również zapis ustalający stawkę służącą naliczeniu opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości.

W zakresie przeznaczenia terenów w projekcie planu ustalono:

- tereny sportu i rekreacji, oznaczone na rysunku planu symbolami **1US**, **2US** i **3US**,
- teren zieleni urządzonej, oznaczony na rysunku planu symbolem **ZP**,
- tereny dróg publicznych, oznaczone na rysunku planu symbolami **KD-G** i **KD-Z**,
- teren drogi wewnętrznej – parkingu, oznaczony na rysunku planu symbolem **KDWpp**,
- teren drogi wewnętrznej – pieszo-jezdni, oznaczony na rysunku planu symbolem **KDWxs**.

Zgodnie z ustaleniami projektu mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu, w jego granicach wiodącą funkcję stanowić będą tereny **US** – tereny sportu i rekreacji.

Na terenie **1US** ustalono:

- lokalizację budynku administracyjno-socjalnego,
- powierzchnię zabudowy nie większą niż 1% powierzchni terenu,
- udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni terenu nie mniejszy niż 65%,
- wysokość budynku nie większą niż 5 m,
- dachy płaskie,
- intensywność zabudowy działki budowlanej od 0,00 do 0,01,
- powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych nie mniejszą niż 20 000 m², z wyłączeniem działek pod lokalizację obiektów infrastruktury technicznej,
- zapewnienie stanowisk postojowych zgodnie z pozostałymi ustaleniami projektu planu, przy czym dla samochodów osobowych na terenie **KDWpp** w ilości nieprzekraczającej 60% ogólnej liczby stanowisk na terenie **KDWpp**,
- dostęp dla samochodów do dróg publicznych położonych poza granicą planu wyłącznie przez drogi wewnętrzne, w tym położoną poza granicą planu.

Na przedmiotowym terenie zakazano lokalizacji stanowisk postojowych dla samochodów, natomiast dopuszczono lokalizację masztów oświetleniowych o wysokości nie większej niż 16 m.

W odniesieniu do terenu **2US** analizowany projekt planu ustalił:

- powierzchnię zabudowy nie większą niż 10% powierzchni terenu,
  - udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni terenu nie mniejszy niż 70%,
  - wysokość budynków do 2 kondygnacji i nie większą niż 12 m,
  - dachy płaskie,
  - intensywność zabudowy działki budowlanej od 0,07 do 3,2,
  - powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych nie mniejszą niż 8 700 m², z wyłączeniem działek pod lokalizację obiektów infrastruktury technicznej,
  - zapewnienie stanowisk postojowych zgodnie z pozostałymi ustaleniami projektu planu,
  - lokalizację stanowisk postojowych dla samochodów wyłącznie w strefie lokalizacji stanowisk postojowych dla samochodów, wskazanej na rysunku planu,
  - dostęp dla samochodów do dróg publicznych położonych poza granicą planu wyłącznie przez drogi wewnętrzne, w tym położone poza granicą planu.
- Dopuszczono natomiast zachowanie, nadbudowę, rozbudowę i przebudowę istniejącej zabudowy, a także lokalizację usług towarzyszących zabudowie usług sportu i rekreacji, takich jak: biura, hotelarstwo, ochrona zdrowia, odnowa biologiczna, kultura i gastronomia, na nie więcej niż 49% powierzchni użytkowej budynków.

Dla terenu oznaczonego symbolem **3US** ustalono:

- powierzchnię zabudowy nie większą niż 25% powierzchni terenu,
- udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni terenu nie mniejszy niż 65%,
- wysokość budynków nie większą niż 14 m,
- dachy dowolne,
- intensywność zabudowy działki budowlanej od 0,00 do 3,75,
- powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych nie mniejszą niż 16 400 m², z wyłączeniem działek pod lokalizację obiektów infrastruktury technicznej,
- zapewnienie stanowisk postojowych zgodnie z pozostałymi ustaleniami projektu planu, przy czym dla samochodów osobowych:
  - w granicach terenu wyłącznie w kondygnacjach podziemnych,
  - na terenie **KDWxs** wyłącznie dla pojazdów wyposażonych w kartę parkingową,
  - na terenie **KDWpp** w ilości nieprzekraczającej 30% ogólnej liczby stanowisk na terenie **KDWpp**,
- dostęp dla samochodów do dróg publicznych położonych poza granicą planu wyłącznie przez drogi wewnętrzne, w tym położoną poza granicą planu.

Dopuszczono natomiast lokalizację:

- usług towarzyszących zabudowie usług sportu i rekreacji, takich jak: hotelarstwo, ochrona zdrowia, odnowa biologiczna, kultura i gastronomia, na nie więcej niż 20% powierzchni użytkowej budynków,
- masztów oświetleniowych o wysokości nie większej niż 16 m,
- stanowisk postojowych dla autobusów oraz miejsc do przeładunku, zlokalizowanych poza stanowiskami postojowymi dla samochodów osobowych i rowerów.

W południowej części analizowanego obszaru projektu planu, w miejscu gdzie przed laty zlokalizowany był cmentarz parafii św. Wojciecha, po którym zachował się chroniony zespół alejowy starodrzewu w projekcie planu wyznaczono teren zieleni urządzonej, oznaczony na rysunku projektu planu symbolem **ZP**. Na ww. terenie ustalono udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni terenu nie mniejszy niż 70%. Zakazano lokalizacji budynków oraz stanowisk postojowych dla samochodów. Dopuszczono lokalizację urządzeń sportowo-rekreacyjnych oraz wydzielanie działek pod lokalizację: obiektów infrastruktury technicznej, ciągów pieszych, rowerowych i pieszo-rowerowych.

Poza wyszczególnionymi powyżej terenami, w projekcie mpzp wyznaczono również tereny dróg publicznych (klasy głównej **KD-G** – al. Armii Poznań i klasy zbiorczej **KD-Z** – ul. Winogrady), a także tereny dróg wewnętrznych (parkingu **KDWpp** oraz pieszo-jezdni **KDWxs**).

Dla terenu **KD-G**, stanowiącego część pasa drogowego al. Armii Poznań, ustalono lokalizację fragmentów chodników, ścieżek rowerowych lub pieszo-rowerowych, a także lokalizację przystanku autobusowego.

Dla terenu **KD-Z** ustalono:

- drogę klasy zbiorczej,
- szerokość w liniach rozgraniczających, zgodnie z rysunkiem planu,
- lokalizację dwupasowej jezdni lub dwóch jezdni jednopasowych,
- lokalizację obustronnych chodników i ścieżek rowerowych,
- lokalizację torowiska tramwajowego,
- lokalizację przystanków tramwajowych,
- zakaz lokalizacji stanowisk postojowych dla samochodów,
- dopuszczenie rezygnacji z lokalizacji ścieżek rowerowych w przypadku wprowadzenia ruchu rowerowego na jezdnie jednopasowe,
- dopuszczenie lokalizacji jedynie fragmentów chodników i ścieżek rowerowych, jeżeli ich pozostałe części zlokalizowano bezpośrednio poza granicą planu.

W odniesieniu do terenów dróg wewnętrznych ustalono natomiast:

- na terenie oznaczonym symbolem **KDWxs**:
  - szerokość w liniach rozgraniczających, zgodnie z rysunkiem planu,
  - lokalizację pieszo-jezdni,
  - dopuszczenie lokalizacji stanowisk postojowych dla samochodów wyłącznie dla pojazdów wyposażonych w kartę parkingową;
- na terenie **KDWpp**:
  - lokalizację parkingu naziemnego z nie mniej niż 80 stanowiskami postojowymi dla samochodów, w tym nie mniej niż 5% stanowisk postojowych dla pojazdów wyposażonych w kartę parkingową,
  - udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni terenu nie mniejszy niż 40%.

Do projektu planu „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu wprowadzono ustalenia, które dotyczą istotnych z punktu widzenia niniejszego opracowania zagadnień, związanych z ochroną i kształtowaniem środowiska przyrodniczego. Poniżej przedstawiono te zapisy, które odnoszą się w sposób bezpośredni lub pośredni do ochrony środowiska i jego poszczególnych komponentów. W projekcie planu ustalono:

➤ w zakresie ochrony i kształtowania zieleni:

- ochronę istniejącego starodrzewu i alei drzew na terenie **ZP**,
- na terenie **1US** orientacyjną lokalizację rzędów drzew w miejscach wskazanych na rysunku planu,
- ochronę drzew i krzewów w strefie zieleni, wskazanej na rysunku planu, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń,
- zachowanie istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą zabudową, infrastrukturą techniczną, drogami lub obiektami sportowo-rekreacyjnymi, wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń,
- zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia;

➤ w zakresie ochrony i kształtowania zasobów wodnych:

- w zakresie wód opadowych i roztopowych dla terenów:
  - **1US, 2US, 3US, KDWpp i KDWxs** - zagospodarowanie na terenie, z dopuszczeniem odprowadzenia do sieci kanalizacji deszczowej,
  - **ZP** - zagospodarowanie na terenie,
  - **KD-G i KD-Z** - odprowadzenie do sieci kanalizacji deszczowej;

➤ w zakresie ochrony powietrza:

- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;

➤ w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu:

- ochronę walorów krajobrazowych klina zieleni poprzez wprowadzenie zagospodarowania terenów zgodnie z ustaleniami planu;

➤ w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku i w budynkach:

- zapewnienie wymaganych standardów akustycznych w środowisku na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku.

Kształtowaniu korzystnych warunków akustycznych w środowisku służyć będą również ustalenia sformułowane w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji, które dopuszczają na terenach dróg lokalizację technicznych elementów uspokojenia ruchu oraz lokalizację dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów zagospodarowania pasa drogowego, w tym drogowych obiektów inżynierskich, schodów, pochylni.

Do projektu planu wprowadzono liczne ustalenia mające na celu ochronę i kształtowanie ładu przestrzennego. Ustalono lokalizację budynków zgodnie z nieprzekraczalnymi liniami zabudowy, wyznaczonymi na rysunku planu, z dopuszczeniem przekroczenia linii zabudowy w granicach danego terenu o nie więcej niż 1,5 m przez takie części i elementy budynków jak: okapy, gzymsy, balkony, wykusze schody i pochylnie oraz urządzenia przeznaczone dla osób z niepełnosprawnościami.

Dopuszczono natomiast lokalizację:

- tablic informacyjnych,
- sieci i obiektów infrastruktury technicznej, z zastrzeżeniem zakazu lokalizacji nowych napowietrznych elementów sieci infrastruktury technicznej,
- kiosków wbudowanych w wiaty przystankowe komunikacji zbiorowej,
- na terenie **KDWpp** jednego obiektu dla obsługi parkingu, o dachu płaskim, powierzchni zabudowy nie większej niż 6 m² i wysokości nie większej niż 3 m,
- na terenach **1US**, **2US** i **3US** obiektów przewidzianych do rozbiórki lub przeniesienia w inne miejsce przed upływem 180 dni od dnia rozpoczęcia ich budowy,
- na terenach **1US** i **3US** przekryć namiotowych lub pneumatycznych służących funkcji sportu i rekreacji, o wysokości nie większej niż 12 m,
- kondygnacji podziemnych wyłącznie na terenach **2US** i **3US**,
- urządzeń budowlanych,
- ciągów pieszych i rowerowych lub pieszo-rowerowych,
- stanowisk postojowych dla rowerów,
- wiat przystankowych na przystankach komunikacji zbiorowej,
- stacji transformatorowych,
- zbiorników retencyjnych.

Zakazano lokalizacji:

- tymczasowych obiektów budowlanych,
- nowych napowietrznych elementów sieci infrastruktury technicznej, z wyjątkiem tramwajowej sieci trakcyjnej,
- nowych wolno stojących budynków gospodarczych i garaży oraz zespołów budynków gospodarczych i garaży.

Analizowany projekt planu miejscowego zawiera również ustalenia w zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy, jak nakaz uwzględnienia wymagań i ograniczeń wynikających z przebiegu sieci infrastruktury technicznej, w tym wskazanej na rysunku planu, czy nakaz uwzględnienia w zagospodarowaniu terenów ograniczeń wysokości zabudowy wynikających z położenia w rejonie lotniska Poznań – Ławica.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej ustalono powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci. Dopuszczono prowadzenie robót budowlanych w zakresie infrastruktury technicznej, w szczególności sieci: wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej, gazowej, ciepłowniczej, telekomunikacyjnej, teletransmisyjnej, systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego.

Ponadto na rysunku przedmiotowego projektu planu wskazano również: strefę archeologiczną stanowiska nr AZP 52-27/63 (na terenach: **ZP**, **3US**, **KD-G** i **KD-Z**), strefę lokalizacji stanowisk postojowych dla samochodów (na terenie **2US**), przebieg istniejącego kolektora deszczowego (na terenie **KD-Z**) oraz przebieg istniejącej magistrali cieplnej (na terenie **KDWpp**).

4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zapisy projektu planu miejscowego muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

W „*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania*”³⁸ obszar projektu planu obejmuje następujące tereny:

- tereny o specjalnych warunkach zabudowy i zagospodarowania, w kategorii terenów zieleni:
  - **ZP** – parki i inne tereny zieleni urządzonej;
- tereny o specjalnych warunkach zabudowy i zagospodarowania, w kategorii terenów pod zabudowę:
  - **US1*** – tereny zabudowy sportu i rekreacji w zieleni;
- tereny transportu i infrastruktury, w tym tereny transportu zbiorowego:
  - **kdZ.7** – droga publiczna klasy zbiorczej o przekroju 2x1 z torowiskiem tramwajowym (fragmenty ulicy Winogrady).

W granicach analizowanego obszaru projektu planu, na rysunku Studium..., wskazano przebieg pasa ochronnego linii łączności teleradiowej.

Dla terenu **ZP Studium...** jako kierunek wiodący wyznacza zieleni urządzoną. Uzupełniającym kierunkiem jest przeznaczenie pod niską zabudowę usługową o funkcji gastronomicznej, sportowo-rekreacyjnej, kulturowo-historycznej, kulturalno-rozrywkowej, architektura ogrodowa, pomniki, tereny komunikacji (w tym ścieżki piesze i rowerowe, itp.) oraz tereny infrastruktury technicznej. Maksymalna powierzchnia zabudowy terenu wynosi 5%, natomiast minimalna powierzchnia biologicznie czynna, jaka musi zostać zachowana w granicach terenu, wynosi 60%.

W *Studium...* wiodącym kierunkiem przeznaczenia dla terenu **US1*** są: obiekty i urządzenia sportowo-rekreacyjne oraz boiska sportowe w zieleni. Jako kierunek uzupełniający ustalono: zieleni i wody powierzchniowe (np.: parki, skwery, jeziora, stawy, oczka wodne, ciekły), tereny komunikacji i infrastruktury technicznej, hotele, motele, campingi, usługi ochrony zdrowia, odnowy biologicznej, kultury, gastronomiczne. Minimalna powierzchnia biologicznie czynna, jaka musi zostać zachowana w granicach terenu, wynosi 60%. Ustalono zabudowę niską z dopuszczeniem obiektów o wysokości do 16 m, jeśli jest to uzasadnione ich funkcją (np. trampoliny, zjeżdżalnie, ścianki wspinaczkowe, parki linowe itp.).

Należy podkreślić, iż cały obszar projektu mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu, zgodnie z rysunkiem *Studium...* zlokalizowany został w zasięgu granicy strukturalnego klina zieleni, współtworzącego historycznie ukształtowany klinowo-pierścieniowy system zieleni miasta. System ten tworzą tereny wyłączone z zabudowy oraz tereny o specjalnych warunkach zabudowy i zagospodarowania, dla których przewiduje się preferencje dla funkcji sportowo-rekreacyjnej, a także dopuszczenie zachowania na niektórych terenach kierunku przeznaczenia pod zabudowę mieszkaniową lub usługową. Nadrzędnym zadaniem jest jednak zachowanie i odtwarzanie ciągłości oraz podbudowa biologiczna istniejących elementów systemu m.in. poprzez wprowadzenie zakazu zabudowy i rozbudowy istniejących obiektów budowlanych na terenach zieleni nieurządzonej, objęcie klinowo-pierścieniowego systemu zieleni planami miejscowymi (w celu zabezpieczenia przed niekontrolowaną zabudową), zachowania możliwie największej ciągłości systemu przyrodniczego, wprowadzenie wskaźników dotyczących zachowania powierzchni biologicznie czynnych na terenach gdzie dopuszczona jest zabudowa, zachowanie korytarzy ekologicznych przy projektowaniu zespołów urbanistycznych itd.

W zakresie zasad ochrony zasobów środowiska *Studium...* wskazuje na konieczność dążenia do poprawy jakości wód podziemnych oraz zapewnienia odtwarzalności ich zasobów, między innymi poprzez podjęcie działań polegających na dążeniu do konsekwentnego uzbrajania terenów pod zabudowę w infrastrukturę techniczną służącą ochronie środowiska (realizację kanalizacji sanitarnej), ograniczanie zabudowy terenów, dla których wprowadzanie kanalizacji sanitarnej jest oddalone w czasie lub utrudnione, a lokalizowanie zbiorników na nieczystości ciekłe jest dopuszczone tylko jako rozwiązanie tymczasowe – do czasu budowy kanalizacji sanitarnej. W zakresie zagospodarowania wód

---

³⁸ Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r

opadowych i roztopowych, jako priorytetową przyjmuje się zasadę maksymalnego zatrzymania i oczyszczenia wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstawania (a tym samym ograniczenia ilości ścieków odprowadzanych do kanalizacji deszczowej lub cieków), m.in. poprzez stosowanie układów zapewniających infiltrację wód do ziemi i zachowanie możliwie dużego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

W zakresie ochrony powietrza *Studium...* określa wytyczne do stosowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zbieżne lub uzupełniające do aktualizacji Programu ochrony powietrza dla Miasta Poznania³⁹ i Programu ochrony powietrza w zakresie benzoalfa-pirenu⁴⁰. W celu dążenia do uzyskania i utrzymania najwyższej jakości powietrza określa się m.in.: tworzenie pasów zieleni (szczególnie wzdłuż ciągów komunikacyjnych) oraz rozmieszczanie ich w sposób wspomagający przewietrzanie obszarów szczególnie narażonych na kumulowanie zanieczyszczeń, projektowanie układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miasta, wprowadzanie zieleni izolacyjnej, ustalenie zakazu stosowania paliw stałych w obrębie projektowanej zabudowy (w przypadku stosowania indywidualnych systemów grzewczych), a także ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego paliwami stałymi poprzez wzrost odbiorców ciepła sieciowego, ogrzewania elektrycznego lub gazowego.

Studium... – opierając się na zapisach Programu ochrony środowiska przed hałasem⁴¹ – określa jednocześnie wytyczne do stosowania w mpzp w celu dążenia do uzyskania i utrzymania wymaganych standardów akustycznych. Wymaga wprowadzania ustaleń ograniczających możliwość sytuowania zabudowy o określonych wymaganiach akustycznych w środowisku w strefach ponadnormatywnego hałasu, zastosowania w usytuowanych na terenach istniejącej zabudowy mieszkaniowej (położonych wzdłuż dokuczliwych źródeł hałasu) budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na stały pobyt ludzi – zasad akustyki budowlanej i architektonicznej lub zmiana przeznaczenia terenów mieszkaniowych na tereny zabudowy usługowej (nie wymagającej zachowania standardów akustycznych w środowisku).

W kontekście powyższych ustaleń oraz charakteru omawianego terenu, zapisy analizowanego projektu planu należy uznać za nie naruszające zapisów *Studium...*, zwłaszcza w zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz zasad ochrony środowiska.

4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obowiązującego dla danego obszaru stanowi przyczynę pojawiania się znaczących utrudnień w określeniu zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach dotyczących przeznaczenia poszczególnych terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy (stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*). Bez miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wszelkie nowe inwestycje budowlane prowadzone będą w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy, które nie stanowią skutecznego narzędzia kształtowania ładu przestrzennego i mogą wpływać na pogorszenie lokalnych walorów krajobrazowych. Taka sytuacja utrudnia również prowadzenie polityki przestrzennej z uwzględnieniem istotnych aspektów ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, wśród których do najważniejszych zaliczyć należy: ochronę powietrza atmosferycznego, ochronę przed hałasem, proekologiczną gospodarkę wodno-ściekową, ochronę i kształtowanie terenów zieleni, w przypadku analizowanego obszaru głównie zieleni urządzonej.

Obszar projektu planu „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu w stanie istniejącym stanowi teren o funkcjach sportowo-rekreacyjnych, a w jego granicach zlokalizowane są obiekty sportowe: boiska do piłki nożnej, boiska do koszykówki oraz korty tenisowe, z dominującym udziałem zieleni, w tym również wysokiej. Zabudowa reprezentowana jest jedynie przez zlokalizowany we wschodniej części terenu budynek z siedzibą Wielkopolskiego Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej wraz z parkingiem. Ponadto podkreślić należy, że analizowany obszar projektu planu

³⁹ Uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. wielkopolskim (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r. poz. 508)

⁴⁰ Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r. poz. 509)

⁴¹ Uchwała Nr LX/927/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania

wchodzi w skład terenów współtworzących strukturalne kliny zieleni Poznania, stąd też bardzo istotne jest utrzymanie przestrzenno-funkcjonalnej spójności analizowanego terenu z innymi terenami klina zieleni oraz zachowania możliwie największej ciągłości systemu przyrodniczego miasta.

Przedmiotowy obszar projektu planu ze względu na sąsiedztwo terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz dróg publicznych jest terenem atrakcyjnymi dla potencjalnych inwestorów, co potwierdzają złożone wnioski o ustalenie warunków zabudowy dla działek nr 11/1, 11/2 i 10 (ark. 34, obr. Winiary) na budowę obiektu usługowego o funkcji sportowej, przebudowę, rozbudowę i nadbudowę budynku siedziby WTKKF na budynek hotelowy oraz budowę budynków mieszkalnych wielorodzinnych z usługami podstawowymi, a także o budowę obiektu handlowego wzbogaconego o funkcje sportowe, z miejscami postojowymi, pylonem reklamowym oraz infrastrukturą techniczną.

Potencjalna presja inwestycyjna należy zatem do najistotniejszych procesów, mających wpływ na kierunki oraz tempo niepożądanych przekształceń środowiska przyrodniczego, jakie mogą pojawić się w przypadku zaniechania realizacji ustaleń planu miejscowego. To czy one wystąpią oraz jaki będzie ich rodzaj oraz skala będą uzależnione od zasięgu oraz intensywności planowanych inwestycji budowlanych.

W przypadku podjęcia działań inwestycyjnych przekształcenia zachodzące w środowisku będą zarówno długoterminowe, jak i krótkoterminowe. Do zmian długofalowych można zaliczyć przekształcenia powierzchni ziemi, wynikające z przeprowadzenia niezbędnych niwelacji terenu, uszczelnienia jej fragmentów i wprowadzenia zabudowy, rozbudowy infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej, ograniczenie powierzchni infiltracyjnych i zmniejszenie zasilania wód podziemnych, zmiana składu gatunkowego szaty roślinnej, występującej na terenie inwestycji, zmiany uwarunkowań krajobrazowych w obrębie inwestycji. Zmiany krótkoterminowe związane będą z emisjami zanieczyszczeń środowiska, generowanymi podczas prowadzenia prac budowlanych. Będzie to głównie zwiększenie natężenia hałasu, wzrost zanieczyszczenia atmosfery, w tym zwłaszcza wzrost zapylenia.

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia.

Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Do dokumentów stworzonych na szczeblu międzynarodowym oraz wspólnotowym, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego, w tym też omawianego w prognozie projektu mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu, zaliczyć można m.in.:

- Konwencję o ochronie dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Konwencja Berneńska) z dnia 19 września 1979 r. – dotyczącej zagadnień związanych z ochroną zagrożonych wyginięciem gatunków europejskiej flory i fauny – cele istotne w kontekście obszaru projektu mpzp z uwagi na występowanie w jego granicach przedstawicieli flory i fauny (w tym gatunków podlegających ochronie prawnej),
- Konwencję o różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro z dnia 5 czerwca 1992 r. – nakładająca m.in. obowiązek identyfikacji i monitoringu wszystkich elementów różnorodności biologicznej, położenia nacisku na ochronę in situ, a także oceny skutków oraz minimalizowania negatywnych oddziaływań w skali makro i mikro – określone w niej cele są istotne z uwagi na położenie obszaru projektu mpzp w obrębie klinowo-pierścieniowego systemu zieleni miasta,
- Konwencję krajobrazową z dnia 20 października 2000 r. (sporządzona we Florencji) – której celem jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu, a także organizowanie współpracy europejskiej w zakresie zagadnień dotyczących krajobrazu – jest to szczególnie istotne z uwagi na konieczność ochrony szczególnych walorów krajobrazowych terenów współtworzących tereny północnego klina zieleni,

- Dyrektywę Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE), stanowiącą o utrzymaniu jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach – cel realizowanych w projekcie mpzp poprzez: dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych z wyjątkiem pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe, powiązanie infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, pośrednio również poprzez wyznaczenie terenu zieleni urządzonej **ZP**, ustalenie na terenie **1US** orientacyjnej lokalizacji rzędów drzew w miejscach wskazanych na rysunku planu oraz poprzez wszystkie ustalenia z zakresu kształtowania i ochrony zieleni, co wpływa na prawidłowe dotlenienie i stan powietrza w granicach opracowania,
- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, zwana dyrektywą w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SEA), jej celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględnienia aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju. Zgodnie z tą dyrektywą wszystkie plany i programy sporządzane i przyjmowane na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko, podlegają procedurze oceny wpływu na środowisko. Transpozycja dyrektywy w polskim prawodawstwie nastąpiła w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która to określa m.in. zasady i tryb w sprawach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której jednym z elementów jest właśnie prognoza oddziaływania na środowisko sporządzana dla projektów mpzp.

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawia m.in. strategiczny dokument jakim jest Strategia Rozwoju Kraju 2020. Jest to najważniejszy dokument w perspektywie średniookresowej, określający cele strategiczne rozwoju kraju do roku 2020, kluczowy dla określenia działań rozwojowych na terenie kraju. Określa on cele i kierunki rozwoju kraju, wskazując na trzy obszary strategiczne („sprawne i efektywne państwo”, „konkurencyjna gospodarka” oraz „spójność społeczna i terytorialna”), w obrębie których wskazano szereg celów i priorytetów rozwojowych. Z punktu widzenia niniejszego opracowania wspomnieć można przede wszystkim o celach wskazujących na konieczność zapewnienia ładu przestrzennego oraz bezpieczeństwa energetycznego i środowiska.

W zakresie zapewnienia ładu przestrzennego (obszar strategiczny „sprawne i efektywne państwo”) Strategia wskazuje na konieczność zwiększenia stopnia pokrycia planami zagospodarowania przestrzennego, a w szczególności terenów rozwojowych. Wśród najważniejszych wyzwań wskazuje jednocześnie na zapewnienie właściwego gospodarowania wodami jako elementu różnorodności biologicznej oraz podstawy rozwoju regionalnego i gospodarczego. W zakresie obszaru strategicznego „konkurencyjna gospodarka” oraz wyznaczonego w nim celu „bezpieczeństwo energetyczne i środowisko” wskazano natomiast następujące kierunki interwencji publicznej: racjonalne gospodarowanie zasobami, poprawę stanu środowiska oraz adaptację do zmian klimatu. W zakresie celu strategicznego „poprawa stanu środowiska” Strategia wskazuje na konieczność:

- poprawy jakości powietrza – m.in. poprzez długoterminowe działania na rzecz ograniczenia emisji pyłów i innych zanieczyszczeń powietrza,
- ochrony wód podziemnych i powierzchniowych – ograniczanie zanieczyszczeń ze źródeł punktowych i obszarowych, porządkowanie systemu gospodarki ściekowej itd.,
- budowy efektywnego systemu gospodarki odpadami, w tym zwłaszcza komunalnymi i niebezpiecznymi,
- promocji zrównoważonej produkcji i konsumpcji oraz zrównoważonej polityki przemysłowej,
- prowadzenia polityki chroniącej przed hałasem, w tym ograniczenie oddziaływania źródeł hałasu,
- określenia metod eliminowania konfliktów przyrodniczo-przestrzennych i barier dla zrównoważonego rozwoju oraz minimalizowania negatywnych skutków ewentualnych kolizji (szczególnie między programami rozwojowymi a obszarami chronionymi),
- kształtowania wysokiej jakości przestrzeni miejskiej, realizowanie działań na rzecz zrównoważonego planowania przestrzennego miast (służącego wzrostowi jakości życia miejskiego), m.in. poprzez kreowanie przestrzeni publicznej, zielonej infrastruktury miejskich obszarów funkcjonalnych, stref napowietrzania miast, stref cichych.

W zakresie adaptacji do zmian klimatu wskazuje się na konieczność opracowania i efektywnego wdrożenia systemowych rozwiązań dotyczących adaptacji do zmieniających się uwarunkowań klimatycznych i hydrologicznych, a także podjęcie działań mających na celu dostosowanie zagrożonych sektorów i obszarów do nowych warunków i zjawisk klimatycznych.

W kontekście kształtowania polityki klimatycznej wspomnieć można również o Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020). SPA2020 wpisuje się w ramową politykę Unii Europejskiej w zakresie adaptacji do zmian klimatu, której celem jest poprawa odporności państw członkowskich na aktualne i oczekiwane zmiany klimatu, zwracając szczególną uwagę na lepsze przygotowanie do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcję kosztów społeczno-ekonomicznych z tym związanych. Głównym celem SPA2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu, realizowane poprzez określenie działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża. Działania adaptacyjne zawarte w SPA2020 obejmują zarówno przedsięwzięcia techniczne, np. budowę niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i ochronę wybrzeża, jak i zmiany regulacji prawnych, np. w systemie planowania przestrzennego ograniczające możliwość zabudowy terenów zagrożonych powodzią. Wśród planowanych do realizacji inwestycji znajduje się szereg przedsięwzięć poprawiających jakość życia mieszkańców i pobudzających wzrost gospodarczy. Planowane działania obejmują np. poprawę jakości wód, rozwój odnawialnych źródeł energii, zwiększenie zalesienia czy wsparcie dla rozwoju technologii środowiskowych. Podjęte zostaną również działania edukacyjne, wyjaśniające opinii publicznej zjawisko zmian klimatu.

Spośród zapisów analizowanego projektu planu „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu, realizujących cele wskazane w dokumencie SPA2020, wymienić można m.in. zapisy ustalające zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej.

Na szczeblu gminnym wyraz realizacji strategii i polityk krajowych stanowi „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku”. W Programie wytypowano – w poszczególnych obszarach interwencji – cele ekologiczne wraz z kierunkami działań, które sformułowano na podstawie głównych zagrożeń środowiska rozpatrywanych w kontekście aktualnych i planowanych wymogów prawnych oraz potrzeb i możliwości realizacyjnych Miasta. W ramach poszczególnych obszarów interwencji wskazano następujące cele strategiczne (jak również kierunki interwencji polityki ekologicznej):

- poprawa jakości powietrza i ochrona klimatu – cele: osiągnięcie dobrej jakości powietrza i jakości życia mieszkańców, rozwój gospodarki niskoemisyjnej we wszystkich sektorach – zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych;
- zagrożenie hałasem – cele: osiągnięcie dobrego stanu klimatu akustycznego (bez przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu), zmniejszenie hałasu komunikacyjnego w przestrzeni miejskiej;
- pola elektromagnetyczne – cel: utrzymanie stopnia emisji pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnego poziomu;
- gospodarowanie wodami – cel: racjonalne korzystanie z zasobów wodnych, ochrona przed powodzią, suszą i deficytem wody;
- gospodarka wodno-ściekowa – cel: poprawa jakości wody, rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej;
- ochrona zasobów geologicznych – cele: ochrona złóż kopalin, ograniczenie presji wywieranej przez wydobywanie złóż;
- ochrona gleb – cel: poprawa jakości gleby i ziemi;
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – cel: zapewnienie zrównoważonego systemu gospodarki odpadami;
- zasoby przyrodnicze – cel: ochrona i zachowanie różnorodności biologicznej oraz tworzenie sieci obszarów chronionych;
- zagrożenia poważnymi awariami – cel: zmniejszenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych i awarii pochodzących z transportu;

- edukacja ekologiczna i działania prośrodowiskowe – cel: zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa (zwiększenie świadomości o współodpowiedzialności za jakość środowiska);
- monitoring środowiska – cel: zapewnienie stałego i rzetelnego monitoringu środowiska.
Część z celów znajduje swoje odzwierciedlenie w zapisach omawianego w prognozie projektu mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu. Są to cele dotyczące:
  - osiągnięcia dobrej jakości powietrza i jakości życia mieszkańców (dążenie do osiągnięcia dopuszczalnych i docelowych poziomów zanieczyszczeń powietrza) – cel realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające:
    - dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z wyjątkiem pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
    - powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
    - wyznaczenie terenu zieleni urządzonej **ZP**, wpływające pośrednio na prawidłowe dotlenienie i stan powietrza w granicach opracowania,
    - na terenie **1US** orientacyjną lokalizację rzędów drzew w miejscach wskazanych na rysunku planu,
    - zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
  - racjonalnego korzystania z zasobów wodnych, ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody – cel realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające:
    - powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
    - zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej,
    - na terenach: **1US, 2US, 3US, KDWpp i KDWxs** - zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie, z dopuszczeniem odprowadzenia do sieci kanalizacji deszczowej,
    - na terenie **ZP** - zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie,
    - na terenach **KD-G i KD-Z** - odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej;
  - ochrony gleb, realizowane w projekcie mpzp poprzez zapisy ustalające:
    - zakaz lokalizacji budynków na terenie **ZP**,
    - zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia,
    - określenie wysokiego minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie terenu na terenach **US** (nie mniej niż 65% powierzchni terenu na terenach **1US i 3US** oraz nie mniej niż 70% powierzchni działki na terenie **2US**),
    - określenie maksymalnej powierzchni zabudowy terenu na terenach **US** (na terenie **1US** nie więcej niż 1% powierzchni terenu, na terenie **2US** nie więcej niż 10% powierzchni terenu oraz na terenie **3US** nie więcej niż 25% powierzchni terenu);
  - ochrony i zachowania różnorodności biologicznej oraz tworzenia sieci obszarów chronionych, realizowane w projekcie planu poprzez zapisy ustalające:
    - ochronę walorów krajobrazowych klina zieleni poprzez wprowadzenie zagospodarowania terenów zgodnie z ustaleniami planu,
    - określenie wysokiego minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie terenu na terenach **US** (nie mniej niż 65% powierzchni terenu na terenach **1US i 3US** oraz nie mniej niż 70% powierzchni działki na terenie **2US**),
    - ochronę istniejącego starodrzewu i alei drzew na terenie **ZP**,
    - na terenie **1US** orientacyjną lokalizację rzędów drzew w miejscach wskazanych na rysunku planu,
    - ochronę drzew i krzewów w strefie zieleni, wskazanej na rysunku planu, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń,
    - zachowanie istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą zabudową, infrastrukturą techniczną, drogami lub obiektami sportowo-rekreacyjnymi, wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń,
    - zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia;

- osiągnięcia dobrego stanu klimatu akustycznego – cel realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające:
  - zapewnienie wymaganych standardów akustycznych w środowisku na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku.

Kształtowaniu korzystnych warunków akustycznych w środowisku służyć będą również 10 ustaleń sformułowane w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji, które dopuszczają na terenach dróg lokalizację technicznych elementów uspokojenia ruchu oraz lokalizację dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów zagospodarowania pasa drogowego, w tym drogowych obiektów inżynierskich, schodów, pochylni.

Dokumentem o charakterze strategicznym, przenoszącym założenia i cele zawarte w tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej⁴², jest „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”⁴³. Dokument ten jest narzędziem planistycznym, stanowiącym pewnego rodzaju fundament przy podejmowaniu decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie tym ustalono cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych. Przy ustalaniu celów środowiskowych JCWP brano pod uwagę aktualny stan JCWP w związku z wymaganym zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną warunkiem nie pogarszania ich stanu. Dla JCWP, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ze względu na istotne różnice między naturalnymi oraz silnie zmienionymi i sztucznymi częściami wód, zróżnicowano cele środowiskowe wymagane do osiągnięcia dla poszczególnych rodzajów wód. W przypadku naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, a w przypadku wód silnie zmienionych i sztucznych – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. W obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu lub potencjału wymagane jest jednocześnie utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

W kontekście analizowanego projektu mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu istotne jest uwzględnienie celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP Bogdanka (PLRW60001718578), w obrębie której zlokalizowany jest obszar opracowania. Zgodnie z informacjami zawartymi w „*Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*”, JCWP Bogdanka określona została jako silnie zmieniona część wód, niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, która aktualnie przedstawia dobry stan. Dla ww. JCWP określono cel środowiskowy, jakim jest osiągnięcie do 2015 roku dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego.

Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu na osiągnięcie celów środowiskowych dla wspomnianych JCWP nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania w tym zakresie. Należy natomiast podkreślić, że do projektu mpzp wprowadzono kilka zapisów, których docelowa realizacja sprzyjać będzie osiągnięciu wskazanych celów środowiskowych. Wśród nich wymienić należy przede wszystkim ustalenie:

- powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienia dostępu do sieci,
- zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej,
- na terenach: **1US, 2US, 3US, KDWpp i KDWxs** - zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenie, z dopuszczeniem odprowadzenia do sieci kanalizacji deszczowej,
- na terenie **ZP** - zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenie,
- na terenach **KD-G i KD-Z** - odprowadzenia wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej.

Analizując opisane powyżej cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, określone na szczeblu wspólnotowym, krajowym i lokalnym, należy uznać, że poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów projektu mpzp zostały one uwzględnione w projekcie planu w sposób właściwy.

⁴² Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22 grudnia 2000 r.)

⁴³ Dz. U. z 2016 r., poz. 1967

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Ze względu na specyficzny charakter omawianego w prognozie projektu planu „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu, którego głównym założeniem jest ochrona obecnego - otwartego charakteru tego obszaru, utrzymanie funkcji sportowo-rekreacyjnych oraz zapewnienie właściwej ochrony terenów tworzących klin zieleni, nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe o znacząco negatywnym zasięgu. Ewentualne negatywne oddziaływania, jakie mogą wystąpić w konsekwencji nielicznych inwestycji (przewidzianych zgodnie z zapisami projektu planu), nie będą stanowiły przyczyny wystąpienia znaczących zmian warunków siedliskowych na całym obszarze projektu planu.

Możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań na kształtowanie powierzchni ziemi i warunki gruntowe wynikała będzie przede wszystkim z umożliwienia w granicach projektu planu lokalizacji:

- na terenie **1US** budynku administracyjno-socjalnego, o powierzchni zabudowy nie większej niż 1% terenu,
- na terenie **2US** zabudowy usług sportu i rekreacji, o powierzchni zabudowy nie większej niż 10% terenu,
- na terenie **3US** zabudowy usług sportu i rekreacji, o powierzchni zabudowy nie większej niż 25% terenu,
- na terenie **KDWpp** jednego obiektu dla obsługi parkingu, o dachu płaskim, powierzchni zabudowy nie większej niż 6 m² i wysokości nie większej niż 3 m.

Ponadto, zgodnie z ustaleniami analizowanego projektu mpzp, dopuszcza się również lokalizację sieci i obiektów infrastruktury technicznej⁴⁴, zbiorników retencyjnych, czy kondygnacji podziemnych wyłącznie na terenach **2US** i **3US**.

Ewentualna realizacja ww. zabudowy oraz inwestycji jej towarzyszących, wymagać może jednak konieczności dokonania zmian w dotychczasowym ukształtowaniu terenu oraz właściwościach podłoża. Niezbędne do przeprowadzenia przy tego rodzaju inwestycjach prace budowlane, związane m.in. z wykonaniem wykopów, przemieszczeniem znacznych ilości mas ziemnych, wprowadzeniem do profilu glebowego elementów konstrukcyjnych obiektów budowlanych, a także różnego rodzaju materiałów, wpływających na zmianę dotychczasowych właściwości podłoża (np. jego przepuszczalności), stanowiąc będą przyczynę występowania niekorzystnych zjawisk w odniesieniu do powierzchni ziemi oraz lokalnych warunków gruntowych. Wśród najbardziej istotnych zjawisk, jakie występują w konsekwencji wprowadzanych zmian, należy wskazać trwałe uszczelnienie powierzchni ziemi oraz usunięcie wierzchniej warstwy gleby w obrębie terenów przeznaczonych bezpośrednio pod posadowienie budynków. Zasięg bezpośredniego, negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi we wspomnianych przypadkach obejmować będzie zatem wyłącznie powierzchnie przeznaczone pod lokalizację budynków (lub innych obiektów budowlanych) na terenach, które w przeszłości uległy już pewnym przekształceniom na skutek ich dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania. Zapisy projektu mpzp w sposób szczegółowy określają maksymalną powierzchnię wspomnianej zabudowy, jej intensywność, jak również konkretną lokalizację (w obrębie wyznaczonych na rysunku projektu planu nieprzekraczalnych linii zabudowy). Ze względu na niewielką powierzchnię wspomnianej zabudowy, nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań wpływających znacząco negatywnie na kształtowanie powierzchni ziemi i warunków gruntowych na całym obszarze opracowania. Należy jednocześnie podkreślić, iż dopuszczenie na terenie **3US** usług towarzyszących zabudowie usług sportu i rekreacji, takich jak: biura, hotelarstwo, ochrona zdrowia, odnowa biologiczna, kultura i gastronomia, na nie więcej niż 20% powierzchni użytkowej budynków, oraz tych samych usług towarzyszących na terenie **2US** (jednak nie więcej niż na 49% powierzchni użytkowej budynków) sprzyjać będzie zwiększeniu atrakcyjności tego terenu oraz zapewnieniu jego prawidłowego funkcjonowania (zapewnienie niezbędnej infrastruktury dla terenów o funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej, niezwykle istotnych z punktu widzenia mieszkańców całego miasta).

Przekształceń w obrębie powierzchni ziemi spodziewać się również w przypadku realizacji dopuszczonych ustaleniami projektu planu zbiorników retencyjnych. Projekt planu nie wskazuje konkretnej lokalizacji zbiorników, tym bardziej na tym etapie nie jest znana planowana ilość

---

⁴⁴ z zastrzeżeniem zakazu lokalizacji nowych napowietrznych elementów sieci infrastruktury technicznej

zbiorników, ich powierzchnia, pojemność oraz głębokość. Trudno zatem określić wielkość przewidywanych oddziaływań realizacji inwestycji na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, w tym również na powierzchnię ziemi. Oddziaływania w tym zakresie wynikać będą z ingerencji w naturalne ukształtowanie terenu oraz warunki podłoża, obejmującej: wybranie naturalnego podłoża z obszaru przeznaczonego pod czaszę zbiornika, usypywanie, wzmacnianie skarp stanowiących brzegi zbiornika czy umieszczenie w gruncie elementów konstrukcji towarzyszących zbiornikowi wodnemu. W obrębie skarp zbiornika może dojść do uruchomienia lokalnych procesów erozyjnych, które będzie można ograniczyć poprzez nasadzenia roślinności ochronnej, bądź też dzięki roślinności pojawiającej się w wyniku naturalnej sukcesji. Szczegółowy wpływ na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe zostanie określony w oddzielnym opracowaniu, poprzedzającym wydanie decyzji administracyjnej, zezwalającej na ewentualną realizację takiego przedsięwzięcia.

Znaczących oddziaływań o negatywnym charakterze nie należy spodziewać się także w przypadku realizacji zapisów projektu mpzp dotyczących inwestycji w zakresie sieci infrastruktury technicznej. Sytuacja ta wynika przede wszystkim z funkcjonowania na tym obszarze poszczególnych elementów sieci infrastruktury technicznej (w tym m.in. sieci wodociągowej, magistrali ciepłej, kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej, elektroenergetycznej itd.). Niemniej, niekorzystne oddziaływania (związane z ewentualną realizacją inwestycji infrastrukturalnych) o lokalnym zasięgu, mogą wystąpić na skutek realizacji części inwestycji, dopuszczonych zgodnie z ustaleniami projektu mpzp. Obejmować one będą najprawdopodobniej przekształcenia powierzchni ziemi o charakterze lokalnym i czasowym, wynikającym z konieczności wykonania wykopów, a także przemieszczenia lub wprowadzania nowych elementów sieci infrastruktury. Umieszczenie pod powierzchnią terenu wspomnianych elementów, może być związane z występowaniem niekorzystnych oddziaływań o trwałym charakterze, gdyż odpowiednie zabezpieczenie tego typu instalacji będzie najprawdopodobniej wymagało umieszczenia w glebie materiałów wpływających na właściwości gruntu. Zjawisko to, z uwagi na swoją niewielką skalę, nie będzie jednak odgrywało znaczącej roli w kształtowaniu powierzchni ziemi oraz zmianie warunków gruntowych w odniesieniu do całego obszaru projektu planu.

Pomimo wspomnianego powyżej niewielkiego ryzyka wystąpienia znaczących, niekorzystnych zmian w odniesieniu do powierzchni ziemi i warunków gruntowych (stanowiących następstwo przewidzianych w projekcie mpzp inwestycji), do projektu planu wprowadzono szereg ustaleń pozwalających na zminimalizowanie skali opisanych powyżej zjawisk. Do najbardziej korzystnych – z punktu widzenia ochrony powierzchni ziemi i warunków gruntowych – zapisów projektu mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu należy niewątpliwie wprowadzenie zakazu lokalizacji budynków oraz stanowisk postojowych dla samochodów na terenie **ZP** (zajmującym ok. 32% powierzchni projektu planu) oraz wskazanie docelowej funkcji oraz sposobu zagospodarowania terenów sportu i rekreacji, oznaczonych symbolami **1-3US** (których powierzchnia stanowi ok. 54% całkowitej powierzchni obszaru projektu mpzp). Określenie na ww. terenach wysokiego minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej (wynoszącego na terenach **1US** i **3US** – 65%, natomiast na terenach **2US** i **ZP** – 70%), w połączeniu z realizacją zapisów odnoszących się do ochrony i kształtowania istniejącej szaty roślinnej (jak: nakaz ochrony istniejącego starodrzewu i alei drzew na terenie **ZP**, nakaz ochrony drzew i krzewów w strefie zieleni, wskazanej na rysunku planu, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, nakaz zachowania istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą zabudową, infrastrukturą techniczną, drogami lub obiektami sportowo-rekreacyjnymi, wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia, czy też ustalenie na terenie **1US** orientacyjnej lokalizacji rzędów drzew w miejscach wskazanych na rysunku planu), pozwoli na ograniczenie do minimum ryzyka związanego z wprowadzeniem zmian w ukształtowaniu powierzchni, a także umożliwi zachowanie dotychczasowych właściwości fizycznych, chemicznych i biologicznych tutejszych gruntów.

W przypadku realizacji dopuszczonych ustaleniami projektu planu (w granicach wszystkich terenów) urządzeń budowlanych, ciągów pieszych i rowerowych lub pieszo-rowerowych, stanowisk postojowych dla rowerów, czy wyłącznie na terenach **1US** i **3US** przekryć namiotowych lub pneumatycznych służących funkcji sportu i rekreacji, możliwość wystąpienia istotnych, negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi jest znikoma.

W celu ograniczenia skali niekorzystnych oddziaływań na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe na terenach wskazanych w projekcie mpzp pod lokalizację zabudowy o funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej, do projektu mpzp wprowadzono zapisy określające w sposób szczegółowy

maksymalną powierzchnię zabudowy działki budowlanej oraz jej intensywność. Wskaźniki te zostały zróżnicowane w zależności od terenu, i wynoszą: na terenie **1US** nie więcej niż 1% terenu, na terenie **2US** nie więcej niż 10% terenu, na terenie **3US** nie więcej niż 25% terenu oraz na terenie **KDWpp** nie więcej niż 6 m². W celu wyeliminowania możliwości lokalizacji zbyt intensywnej zabudowy w obrębie terenów wskazanych pod lokalizację zabudowy, ustalono również minimalną powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, co pozwoli na zachowanie zdolności biologicznych w obrębie wspomnianych działek budowlanych. Respektowanie powyższych zapisów pozwoli na zredukowanie do minimum negatywnych oddziaływań na kształtowanie powierzchni ziemi i lokalnych warunków gruntowych, jakie mogą pojawić się w konsekwencji realizacji pojedynczej zabudowy.

Podsumowując, nowe inwestycje, których realizację dopuszcza projekt mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu, nie będą stanowiły przyczyny wystąpienia negatywnych oddziaływań na kształtowanie powierzchni ziemi i warunków gruntowych o skali i zasięgu mogącym wpływać na kształtowanie tego komponentu środowiska na całym obszarze opracowania. Pełna i docelowa realizacja jego ustaleń powinna natomiast przyczynić się do zapewnienia skutecznej ochrony terenów współtworzących historycznie ukształtowany klinowo-pięścieniowy system zieleni miasta, ograniczając tym samym możliwość występowania szeregu negatywnych oddziaływań na kształtowanie środowiska, w tym powierzchni ziemi oraz lokalnych warunków gruntowych.

6.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne

W związku z tym, że na omawianym obszarze nie znajdują się żadne udokumentowane zasoby naturalne w postaci złóż kopalin, nie występują także tereny i obszary górnicze, nie prognozuje się zatem oddziaływań na nie na skutek realizacji ustaleń mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu.

6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

W granicach projektu mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu nie występują zbiorniki i ciekły wodne, w związku z czym realizacja jego ustaleń nie będzie oddziaływać w sposób bezpośredni na wody powierzchniowe.

Nie przewiduje się również znaczącego oddziaływania realizacji ustaleń planu na zasoby wód podziemnych. Ochrona wód podziemnych w obrębie jednolitych części wód polega m.in. na unikaniu niekorzystnych zmian ich stanu ilościowego i chemicznego, zachowaniu równowagi pomiędzy poborem i zasilaniem wód podziemnych i utrzymaniu lub osiągnięciu ich dobrego stanu ilościowego i chemicznego. W związku z powyższym, w kontekście ochrony zasobów wód podziemnych pożądane jest utrzymanie jak największych powierzchni umożliwiających infiltrację wód.

Obecnie większość obszaru projektu planu stanowi niezabudowaną powierzchnię biologicznie czynną, zagospodarowaną w formie terenu sportowo-rekreacyjnego (boiska do piłki nożnej i koszykówki, korty tenisowe oraz budynek WTKKF) oraz w części południowej – jako teren zieleni urządzonej, z dominującym udziałem zadrzewień. Projekt planu w znacznej mierze utrzymuje ten stan, umożliwiając (jako uzupełnienie istniejącego zainwestowania) lokalizację na terenie **1US** budynku administracyjno-socjalnego (o powierzchni zabudowy nie większej niż 1% terenu), na terenie **2US** zabudowę usług sportu i rekreacji (o powierzchni zabudowy nie większej niż 10% terenu) oraz na terenie **3US** zabudowę usług sportu i rekreacji, o powierzchni zabudowy nie większej niż 25% terenu. Ponadto na terenie **KDWpp** umożliwiono również lokalizację jednego obiektu dla obsługi parkingu, o powierzchni zabudowy nie większej niż 6 m². Południową, zadrzewioną część analizowanego obszaru projekt planu zachował jako teren zieleni urządzonej **ZP**, wprowadzając jednocześnie ustalenie zachowania wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej (nie mniej niż 70% powierzchni terenu), jak również zakaz lokalizacji budynków oraz stanowisk postojowych dla samochodów. W ten sposób zapewniono zachowanie wysokiego w skali planu udziału powierzchni umożliwiających infiltrację wód opadowych i roztopowych, które zgodnie z zapisem projektu planu na terenie **ZP** mają być zagospodarowane w granicach terenów, natomiast na terenach: **1-3US**, **KDWpp** i **KDWxs** ustalono zagospodarowanie w granicach terenu, z dopuszczeniem odprowadzenia do sieci kanalizacji deszczowej.

Ustalenie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w granicach terenu lub działki budowlanej jest oceniane pozytywnie z ekologicznego punktu widzenia, gdyż podstawową zasadą współczesnych metod zagospodarowania wód opadowych i roztopowych jest ich zatrzymanie na

terenie, spowolnienie tempa spływu do odbiornika oraz ich naturalne oczyszczanie na miejscu, przed odprowadzeniem do odbiornika (np. poprzez spływ przez powierzchnie zadarnione). Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych jest zatem szczególnie korzystne w przypadku terenów charakteryzujących się dużym udziałem powierzchni zagospodarowanych zielenią i niewielkim udziałem powierzchni trwale uszczelnionych (np. tereny zieleni urządzonej lub otwartej, tereny zabudowy z wysokim procentem powierzchni biologicznie czynnej).

W przypadku terenów komunikacji (w zależności od klasy drogi) dopuszczenie, bądź wręcz wprowadzenie nakazu odprowadzania wód opadowych lub roztopowych z zanieczyszczonych, utwardzonych powierzchni jezdni do sieci kanalizacji deszczowej pozwala wyeliminować ryzyko przedostania się do środowiska gruntowo-wodnego substancji spływających z powierzchni dróg. Stąd też w przypadku terenów **KD-G** i **KD-Z** w projekcie planu ustalono odprowadzenia wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej.

Jak już wcześniej wspomniano, analizowany projekt planu umożliwia wprowadzenie w obrębie terenów **US** oraz terenu **KDWpp** nowego, ekstensywnego zainwestowania. Nie mniej jednak prowadzenie prac budowlanych, niezbędnych do zrealizowania nowej zabudowy usług sportu i rekreacji, służącej obsłudze parkingu, bądź też robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej wymaga ingerencji w powierzchnię ziemi i warunki gruntowe, a co za tym idzie, w sposób pośredni oddziałuje również na kształtowanie lokalnych warunków wodnych. Realizacja ww. inwestycji spowoduje trwałe uszczelnienie części powierzchni terenów, co z kolei spowoduje ograniczenie powierzchni umożliwiającej infiltrację i retencję wód opadowych i roztopowych oraz zwiększy spływ powierzchniowy z terenów utwardzonych. W pośredni sposób wpłynie zatem na ograniczenie alimentacji zasobów wodnych. W tym miejscu należy jednak podkreślić, iż z uwagi na lokalizację obszaru opracowania w obrębie systemu strukturalnych klinów zieleni, a co z tego wynika konieczność ochrony obecnego - otwartego charakteru obszaru przed zbyt intensywnym zagospodarowaniem, dla nowych inwestycji znacząco ograniczono powierzchnię zabudowy, wynoszącą na terenach **US** (w zależności od terenu) od 1 do 25%, natomiast na terenie **KDWpp** jedynie 6 m².

Funkcjonowanie nowej zabudowy usług sportu i rekreacji jest też nierozzerwalnie związane z generowaniem ścieków, co stwarza potencjalne ryzyko zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego na skutek prowadzenia niewłaściwej gospodarki wodno-ściekowej bądź też na skutek awarii infrastruktury technicznej. Analizowany projekt mpzp nie wprowadza zapisów wskazujących wprost na sposób odprowadzania wytworzonych ścieków⁴⁵, niemniej, poprzez wprowadzenie szeregu zapisów odnoszących się do sieci infrastruktury, zapewnia możliwość odprowadzania ścieków w sposób nie stwarzający zagrożeń dla dotrzymania jakości poszczególnych komponentów środowiska. Dla sprawnego prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej niezwykle istotne było wprowadzenie do projektu mpzp zapisów ustalających powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci w odniesieniu do wszystkich terenów znajdujących się w granicach obszaru opracowania. Równie istotne są zapisy wprowadzające wymóg uwzględnienia ograniczeń w zagospodarowaniu terenów wynikających z przebiegu sieci infrastruktury technicznej, przewidujące lokalizację na terenach **1US** i **KDWxs** planowanej nowej sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacji sanitarnej, jak również umożliwiające prowadzenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym m.in. sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (na całym obszarze projektu mpzp). Należy jednocześnie podkreślić, że docelowe odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji wyeliminuje zagrożenia związane z ryzykiem przedostawania się substancji niebezpiecznych do gruntu (a w konsekwencji do wód podziemnych) na skutek niewłaściwego sposobu gromadzenia i odprowadzania ścieków powstających w obrębie nowoprojektowanej zabudowy.

Z uwagi na wprowadzenie wspomnianych powyżej zapisów, nie przewiduje się również negatywnych oddziaływań na kształtowanie zasobów wód podziemnych, wynikających z nadmiernej ich eksploatacji. Zakłada się, że funkcjonujące tu obiekty zaopatrywane będą w wodę z miejskiej sieci wodociągowej (przez obszar opracowania przebiega sieć wodociągowa).

Skalę negatywnego oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne ograniczają również ustalenia, których realizacja zapewnia ochronę istniejącej zieleni i może przyczynić się do zwiększenia udziału powierzchni porośniętych zielenią w obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę, spośród których wymienić należy nakazy:

- ochrony istniejącego starodrzewu i alei drzew na terenie **ZP**,

---

⁴⁵ ze względu na obowiązywanie przepisów odrębnych – m.in. zapisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

- ochrony drzew i krzewów w strefie zieleni, wskazanej na rysunku planu, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń,
- zachowania istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą zabudową, infrastrukturą techniczną, drogami lub obiektami sportowo-rekreacyjnymi, wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń,
- na terenie **1US** orientacyjnej lokalizacji rzędów drzew w miejscach wskazanych na rysunku planu,
- zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia.

Zachowanie i zwiększenie udziału terenów porośniętych roślinnością, a w szczególności roślinnością wysoką, będzie wpływało korzystnie na ograniczenie tempa spływu powierzchniowego wód opadowych i roztopowych z obszaru opracowania.

Reasumując, ustalenia projektu mpzp nie przewidują możliwości wprowadzenia nowych inwestycji, których realizacja mogłaby przyczynić się do wystąpienia istotnych, niekorzystnych oddziaływań na lokalne zasoby wód podziemnych i powierzchniowych. Charakter oraz zakres przyjętych rozwiązań pozwala również założyć, że realizacja nowych inwestycji na obszarze projektu planu nie spowoduje wystąpienia negatywnych oddziaływań w odniesieniu do wód powierzchniowych w obrębie całej JCWP Bogdanka (PLRW60001718578), w obrębie której położony jest analizowany obszar projektu planu.

6.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną i zwierzęta

Ze względu na charakterystykę obszaru opracowania, dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenów znajdujących się w jego granicach, a także charakter ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu, nie należy spodziewać się wystąpienia istotnych zmian w lokalnej różnorodności biologicznej na skutek realizacji jego ustaleń.

Różnorodność biologiczna w granicach obszaru objętego granicami projektu mpzp kształtowana jest dzięki obecności znacznych powierzchniowo terenów zieleni urządzonej, w tym: zieleni w obrębie zlokalizowanego w południowej części opracowania zadrzewionego terenu zieleni urządzonej (dawnego cmentarza), a także zieleni w obrębie ośrodka TKKF). Pomimo, iż tereny te zostały w znacznym stopniu przekształcone i ukształtowane przez człowieka (zmiany w ukształtowaniu terenu, sztucznie wprowadzone nasadzenia zieleni), stanowią one główne obszary występowania przedstawicieli lokalnej flory i fauny.

Z uwagi na położenie analizowanego projektu planu w obrębie strukturalnego klina zieleni, konieczność ochrony obecnego - otwartego charakteru obszaru projektu planu, utrzymania funkcji sportowo-rekreacyjnych oraz jednoczesnego umożliwienia wprowadzenia nowej, ekstensywnej zabudowy usług sportu i rekreacji na terenach **1-3US** oraz na terenie **KDWpp** jednego obiektu dla obsługi parkingu, do najważniejszych zadań projektu mpzp należało więc wprowadzenie takich zapisów, których realizacja pozwoliłaby w sposób maksymalny ograniczyć ryzyko dokonania ingerencji w dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania tych terenów oraz utrzymanie jak największego udziału powierzchni biologicznie czynnych.

Analizując potencjalne skutki realizacji zapisów projektu planu przewiduje się przede wszystkim możliwość wystąpienia lokalnego uszczerplenia bioróżnorodności na skutek usunięcia fragmentów pokrywy roślinnej, zniszczenia wierzchniej warstwy gleby oraz trwałego uszczelnienia części powierzchni, przeznaczonej bezpośrednio pod lokalizację budynków oraz niezbędnych sieci infrastruktury technicznej.

Jak już wcześniej wspomniano, różnorodność biologiczna na analizowanym terenie została ukształtowana na skutek działalności człowieka. Wysoki stopień antropogenicznego przekształcenia naturalnych ekosystemów (szczególnie na terenach **US**, w mniejszym stopniu na terenie **ZP**) spowodował, że wartość przyrodnicza występującej tu flory i fauny w zakresie bioróżnorodności jest jednak stosunkowo mała. Zatem ewentualne straty w istniejącej zieleni, stanowiącej miejsce występowania pospolitych gatunków zwierząt przystosowanych do życia w bezpośrednim sąsiedztwie człowieka, zostaną najprawdopodobniej zrekomensowane przez nowe nasadzenia roślin ozdobnych, wprowadzane po zakończeniu etapu realizacji poszczególnych (projektowanych) inwestycji.

Ponadto dla wszystkich terenów obecnie częściowo zainwestowanych lub wskazanych pod zabudowę wprowadzono zapisy, których realizacja pozwoli zminimalizować niekorzystny wpływ na kształtowanie różnorodności biologicznej, wynikający z realizacji ustaleń mpzp. Przede wszystkim

należy wskazać tu ograniczenie maksymalnej powierzchni zabudowy poszczególnych terenów oraz wyznaczenie minimalnych udziałów powierzchni biologicznie czynnej, jakie muszą zostać zachowane na terenach przeznaczonych pod zabudowę. Zgodnie z zapisami projektu planu, dla wszystkich terenów ustalono również konieczność zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia. Realizacja wspomnianych zapisów ograniczy możliwość zbyt intensywnego zabudowywania działek budowlanych oraz wymusi pozostawienie części powierzchni dostępnej dla przedstawicieli lokalnej flory i fauny.

Wśród zapisów wpływających korzystnie na ograniczenie niekorzystnych oddziaływań na kształtowanie różnorodności biologicznej w granicach terenów wskazanych pod zabudowę wymienić należy również zapisy ustalające:

- ochronę istniejącego starodrzewu i alei drzew na terenie **ZP**,
- ochronę drzew i krzewów w strefie zieleni, wskazanej na rysunku planu, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń,
- na terenie **1US** orientacyjną lokalizację rzędów drzew w miejscach wskazanych na rysunku planu,
- zachowanie istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą zabudową, infrastrukturą techniczną, drogami lub obiektami sportowo-rekreacyjnymi, wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń.

Na szczególną uwagę zasługuje również fakt, iż analizowany projekt mpzp zachowuje jako wyłączony z zabudowy, zadrzewiony południowy fragment obszaru projektu planu, przeznaczając go pod teren zieleni urządzonej (**ZP**). Co istotne z punktu widzenia oddziaływania na bioróżnorodność, projekt planu wprowadza na ww. terenie obowiązek zachowania nie mniej niż 70% powierzchni terenu jako powierzchni biologicznie czynnej, a także poza wspomnianym wcześniej zakazem lokalizacji budynków, wprowadza również zakaz lokalizacji stanowisk postojowych dla samochodów.

Zaproponowany w projekcie planu sposób zagospodarowania terenów znajdujących się w granicach mpzp w większości przypadków nie będzie wpływał niekorzystnie na przedstawicieli lokalnej fauny. Negatywnego oddziaływania na lokalnie występujące zwierzęta spodziewać się można w przypadku realizacji ustalonej w projekcie planu nowej zabudowy oraz niezbędnej infrastruktury technicznej. W wyniku utwardzenia powierzchni ziemi, na skutek wprowadzenia nowej zabudowy i elementów jej towarzyszących, nieuniknione będzie zniszczenie fragmentów gleb i pokrywy zieleni, które stanowią miejsce żerowania zarówno ptaków, jak i mniejszych zwierząt, takich jak owady i małe ssaki. Ubytki tych powierzchni nie będą znaczne, a dodatkowo w projekcie planu ustala się, w zależności od terenu, od 40 do 70% minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej terenów oraz pokrycie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenu, co pozwoli na częściowe zrekomensowanie strat w świecie zwierząt, poniesione w wyniku przeprowadzonych przekształceń funkcjonalno-przestrzennych.

Podsumowując, bioróżnorodność, szata roślinna i świat zwierzęcy omawianego obszaru nie ulegną znaczącym przekształceniom na skutek realizacji ustaleń mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu. Pomimo, iż realizacja nowej zabudowy oraz nowych inwestycji infrastrukturalnych spowoduje usunięcie części obecnie istniejącej zieleni, a tym samym i ograniczenie miejsc bytowania i żerowania zwierząt (głównie ptaków, owadów i małych ssaków), to wprowadzone do projektu planu ustalenia w zakresie parametrów zabudowy oraz ochrony i kształtowania zieleni pozwolą na częściowe ograniczenie negatywnego oddziaływania realizacji nowych inwestycji na przyrodę ożywioną omawianego obszaru.

6.5. Oddziaływanie na krajobraz

Projekt mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu przewiduje możliwość zrealizowania nowych inwestycji budowlanych i infrastrukturalnych, których skutkiem będzie widoczne przekształcenie przestrzeni na terenach o funkcji sportowo-rekreacyjnej, współtworzących obszar klina zieleni. W konsekwencji realizacji ustaleń projektu mpzp na terenach **US** pojawi się nowa, ekstensywna zabudowa związana ze sportowo-rekreacyjną funkcją tych terenów, wraz z niezbędnymi dla jej obsługi elementami sieci infrastruktury technicznej.

Omawiany projekt mpzp chroni natomiast przed możliwością znacznej ingerencji w sposób zagospodarowania i użytkowania istniejącego w południowej części opracowania zadrzewionego terenu zieleni urządzonej **ZP**, gdzie niegdyś zlokalizowany był cmentarz parafii św. Wojciecha, po którym zachowała się do dziś chroniony zespół alejowy starodrzewu. Ustalając ochronę walorów

krajobrazowych terenów stanowiących element klina zieleni (poprzez wprowadzenie zagospodarowania terenów zgodnie z ustaleniami planu), w tym dla terenu **ZP** utrzymanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania, pozwala na zachowanie jednego z bardziej istotnych elementów współtworzących tereny północnego klina zieleni (w granicach obszaru opracowania).

Jak wspomniano powyżej, zauważalne zmiany w lokalnym krajobrazie pojawią się na skutek realizacji nowej zabudowy związanej z funkcjonowaniem usług sportu i rekreacji na terenach oznaczonych symbolami **1-3US**, jak również na terenie **KDWpp**, gdzie w projekcie planu umożliwiono lokalizację jednego obiektu dla obsługi parkingu, o powierzchni zabudowy nie większej niż 6 m². Dla ograniczenia skali niekorzystnych zmian krajobrazu w granicach obszaru opracowania niezwykle ważne będzie zatem przestrzeganie zapisów odnoszących się do sposobu zagospodarowania terenów oraz kształtowania projektowanej na terenach **US** zabudowy (ograniczających możliwość niekontrolowanego lokalizowania zabudowy, o zbyt intensywnych parametrach). Z punktu widzenia kształtowania lokalnego krajobrazu najbardziej istotne zatem będzie respektowanie ustaleń określających parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów. Pozytywnie ocenia się ograniczenie maksymalnej powierzchni zabudowy⁴⁶ oraz jej intensywności⁴⁷, a także określenie minimalnej powierzchni nowo wydzielanej działki budowlanej oraz minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej⁴⁸.

Respektowanie tych ustaleń, w połączeniu z przestrzeganiem zapisów dotyczących wymogu lokalizacji zabudowy zgodnie z maksymalnymi nieprzekraczalnymi liniami zabudowy (wyznaczonymi na rysunku planu)⁴⁹ oraz ochrony walorów krajobrazowych terenów stanowiących element klina zieleni⁵⁰, pozwoli wyeliminować ryzyko lokalizacji zabudowy o intensywnym charakterze, nie uwzględniającej położenia w obrębie terenów północnego klina zieleni oraz związanych z tym specyficznych uwarunkowań przyrodniczych i krajobrazowych.

Dla kształtowania lokalnego krajobrazu niezwykle ważne będzie również docelowe zagospodarowanie terenów **US**, w obrębie których – zgodnie z brzmieniem zapisów projektu mpzp – możliwe będzie zlokalizowanie również: tablic informacyjnych, urządzeń budowlanych, ciągów pieszych i rowerowych lub pieszo-rowerowych, stanowisk postojowych dla rowerów, zbiorników retencyjnych, czy na terenach **1US** i **3US** przekryć namiotowych lub pneumatycznych służących funkcji sportu i rekreacji, o wysokości nie większej niż 12 m. Skala oddziaływania na kształtowanie przestrzeni będzie w tym przypadku uzależniona od charakteru zlokalizowanych elementów zagospodarowania, związanych z docelową funkcją tych terenów. Prognozuje się, że realizacja wspomnianych elementów zagospodarowania pozwoli na wytworzenie przestrzeni o spójnym charakterze i nie wpłynie w sposób znacząco negatywny na kształtowanie walorów estetycznych przestrzeni, niemniej przyczyni się do istotnej zmiany charakteru tutejszego krajobrazu.

Zapisy projektu planu ograniczają także możliwość lokalizacji na przedmiotowym obszarze elementów dysharmonizujących lokalną przestrzeń – ustalają zakaz lokalizacji: tymczasowych obiektów budowlanych, nowych napowietrznych elementów sieci infrastruktury technicznej, z wyjątkiem tramwajowej sieci trakcyjnej, a także nowych wolno stojących budynków gospodarczych i garaży oraz zespołów budynków gospodarczych i garaży. Ustalenia projektu mpzp dopuszczają natomiast możliwość lokalizacji elementów, których obecność nie wpływa w sposób znacząco negatywny na kształtowanie walorów lokalnego krajobrazu, lub też wynika z konieczności zapewnienia prawidłowego funkcjonowania poszczególnych terenów. Wymienić tu można dopuszczenie lokalizacji: sieci i obiektów infrastruktury technicznej, z zastrzeżeniem zakazu lokalizacji nowych napowietrznych elementów sieci infrastruktury technicznej, z wyjątkiem tramwajowej sieci trakcyjnej, kondygnacji podziemnych wyłącznie na terenach **2US** i **3US**, wiat przystankowych na przystankach komunikacji zbiorowej, stacji transformatorowych.

Pozytywnie na walory krajobrazowe analizowanego obszaru oddziaływać będą natomiast wszystkie ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania zieleni.

Podsumowując, przewiduje się, że pełna i docelowa realizacja ustaleń projektu mpzp w zakresie parametrów i wskaźników zabudowy, sposobu zagospodarowania poszczególnych terenów oraz możliwości lokalizacji elementów wpływających na kształtowanie ładu przestrzennego,

⁴⁶ nie więcej niż 1% powierzchni działki budowlanej na terenie **1US**, nie więcej niż 10% powierzchni działki budowlanej na terenie **2US**, nie więcej niż 25% powierzchni działki budowlanej na terenie **3US**, nie więcej niż 6m² na terenie **KDWpp**

⁴⁷ wynoszącą dla terenów: **1US** – 0,00-0,01, **2US** – 0,07-3,2, **3US** – 0,00-3,75

⁴⁸ powierzchnia biologicznie czynna nie może stanowić mniej niż: 65% powierzchni terenu na terenach **1US** i **3US**, 70% powierzchni terenu na terenie **2US** oraz 40% powierzchni terenu na terenie **KDWpp**

⁴⁹ z dopuszczeniem ich przekroczenia w określonych zapisami projektu mpzp przypadkach

⁵⁰ w tym dla terenu **ZP** utrzymanie dotychczasowego użytkowania

wpłynie na ograniczenie niekorzystnych oddziaływań na kształtowanie lokalnych walorów krajobrazowych, związanych z umożliwieniem realizacji nowych inwestycji budowlanych i infrastrukturalnych w obszarze projektu mpzp.

6.6. Oddziaływanie na ludzi

Jak wspomniano we wcześniejszych rozdziałach prognozy, w granicach przedmiotowego obszaru projektu planu zabudowa reprezentowana jest wyłącznie przez zlokalizowany w jego wschodniej części dwukondygnacyjny budynek będący siedzibą Wielkopolskiego Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej, stąd też nie przewiduje się wystąpienia jakichkolwiek oddziaływań na mieszkańców przedmiotowego obszaru. Skutki realizacji ustaleń omawianego projektu mpzp wpływać mogą natomiast na mieszkańców terenów sąsiednich, jak i przyszłych użytkowników terenów zlokalizowanych w granicach obszaru opracowania.

Prognozuje się, iż realizacja inwestycji przewidzianych w projekcie mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu skutkować będzie pojawieniem się czynników wpływających w różnorodny sposób na mieszkańców terenów sąsiednich (głównie terenów graniczących z przedmiotowym obszarem). Niekorzystne oddziaływania związane będą przede wszystkim ze zjawiskami występującymi na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, obejmującymi m.in. czasowy i lokalny wzrost zapylenia (na skutek wykonywania prac ziemnych i budowlanych) oraz hałasu (związany z pracą sprzętu budowlanego oraz wzrostem natężenia ruchu ciężkich pojazdów na terenach inwestycyjnych). Należy jednak zauważyć, że zjawiska te będą miały charakter tymczasowy i odwracalny, a ich oddziaływanie na tereny sąsiednie ustanie w momencie zakończenia realizacji poszczególnych inwestycji. Oddziaływania długofalowe związane będą natomiast z realizacją na obszarze opracowania nowej zabudowy usługowej – usług sportu i rekreacji w klinie zieleni (o stosunkowo niewielkiej powierzchni) wraz z towarzyszącymi jej elementami zagospodarowania, jak również realizacją na terenie **KDWpp** jednego obiektu dla obsługi parkingu, o powierzchni zabudowy nie większej niż 6 m². Wprowadzenie nowego sposobu zagospodarowania tych terenów skutkować będzie zintensyfikowaniem ich użytkowania oraz zwiększeniem poziomu natężenia ruchu kołowego w sąsiedztwie.

Realizacja ustaleń projektu mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu związana będzie jednocześnie z wystąpieniem zjawisk mających korzystny wpływ na mieszkańców terenów sąsiednich, jak i – w pewnym zakresie – mieszkańców całego miasta. Lokalizacja nowoczesnych obiektów umożliwiających zaspokojenie potrzeb sportowych i rekreacyjnych (zwiększenie dostępności do atrakcyjnych terenów sportowo-rekreacyjnych), jak również wytworzenie przyjaznej przestrzeni, zapewniającej mieszkańcom możliwość wypoczynku, wpływać będzie niewątpliwie na podniesienie atrakcyjności terenów w sąsiedztwie. Należy natomiast pamiętać o tym, że pomimo wielu korzyści związanych z realizacją tego rodzaju obiektów, ich pojawienie się wpływać będzie jednocześnie na uszczuplenie powierzchni biologicznie czynnych w obrębie północnego klina zieleni, a więc terenów wpływających niezwykle korzystnie na ograniczenie zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem powietrza atmosferycznego. Oddziaływania te będą miały natomiast niewielką skalę, głównie z uwagi na dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenów wskazanych w projekcie mpzp jako tereny **US**.

W kontekście zapewnienia wyższej jakości życia oraz bezpieczeństwa przyszłych użytkowników analizowanego obszaru (jak i mieszkańców terenów sąsiednich), istotne było również wprowadzenie do projektu planu zapisów wpływających na właściwą ochronę oraz zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia poszczególnych komponentów środowiska. Działania te są niezwykle ważne z punktu widzenia ochrony zdrowia mieszkańców miasta, gdyż rosnące zanieczyszczenie poszczególnych komponentów środowiska (zwłaszcza powietrza i klimatu akustycznego) pogarsza warunki życia, a długotrwałe narażenie na działanie szkodliwych substancji może być czynnikiem wpływającym negatywnie na zdrowie mieszkańców miasta. Z uwagi na powyższe, do analizowanego projektu planu wprowadzono zapisy dotyczące między innymi: ochrony i kształtowania jakości powietrza atmosferycznego, kształtowania zieleni, czy też kształtowania ładunku przestrzennego.

Użytkowanie terenów w obszarze przedmiotowego projektu planu może być źródłem niepożądanych oddziaływań i zakłóceń akustycznych w środowisku – dla otaczającej zabudowy mieszkaniowej, przede wszystkim dla najbliższej zlokalizowanej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, w rejonie ul. Owsianej.

W związku z tym, w projekcie planu ustalono zapewnienie wymaganych standardów akustycznych na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku.

Oznacza to, że wszelkie zajęcia, ćwiczenia, mecze, zawody, imprezy itp., a także urządzenia techniczne i parkingi, odbywające się i działające na terenach **US**, nie będą mogły powodować zakłóceń akustycznych w środowisku od tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu dla otaczającej obszar projektu planu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – przede wszystkim zlokalizowanej przy ul. Owsianej, o poziomach hałasu przekraczających dopuszczalne wymagane dla tych terenów standardy akustyczne w środowisku.

Bezpośredni i korzystny wpływ na zapewnienie komfortu przyszłym użytkownikom tych terenów (jak również mieszkańców terenów sąsiednich) będzie miała także realizacja zapisów w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, ustalających powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, jak również dopuszczenie prowadzenia robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej w szczególności sieci: wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej, gazowej, ciepłowniczej, telekomunikacyjnej, teletransmisyjnej, systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego.

6.7. Oddziaływanie na powietrze

Realizacja nowych inwestycji budowlanych, jak również towarzyszących im elementów infrastruktury technicznej, może przyczynić się do zmiany warunków aerosanitarnych na przedmiotowym obszarze. Prognozuje się natomiast, iż pełna i docelowa realizacja ustaleń projektu mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu nie będzie przyczyną pojawienia się w granicach przedmiotowego obszaru źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, których funkcjonowanie mogłoby doprowadzić do znaczącego pogorszenia jakości powietrza atmosferycznego na tym obszarze.

Jak wspomniano powyżej, nowe źródła emisji zanieczyszczeń pojawić się mogą na analizowanym obszarze głównie w następstwie realizacji inwestycji budowlanych w obrębie terenów przeznaczonych pod lokalizację zabudowy (na terenach **1-3US** i **KDWpp**), wymagającej zaopatrzenia w ciepło. Lokalizacja nowej zabudowy może zatem stanowić potencjalną przyczynę wzrostu emisji zanieczyszczeń powstających w wyniku spalania paliw w indywidualnych instalacjach grzewczych, obejmujących substancje takie jak: SO₂, NO₂, CO, CO₂, czy pyły.

Niewielkiego wzrostu emisji zanieczyszczeń należy spodziewać się na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, których lokalizacja została umożliwiona zgodnie z zapisami projektu planu. We wspomnianym przypadku źródłami emisji będą prace ziemne, których prowadzenie związane jest z generowaniem znacznych ilości pyłu oraz silniki spalinowe sprzętu budowlanego, wykorzystywanego podczas realizacji poszczególnych inwestycji. Prognozuje się natomiast, że ilość zanieczyszczeń generowanych przez maszyny budowlane nie będzie miała większego znaczenia w kształtowaniu jakości powietrza atmosferycznego, głównie z uwagi na ograniczony czas prowadzenia robót budowlanych oraz niewielkie odległości unoszenia cząstek pyłowych.

Mając na uwadze specyficzne położenie omawianego obszaru – w zasięgu terenów północnego klina zieleni – wspomnieć należy również o niekorzystnym oddziaływaniu na kształtowanie jakości powietrza, wynikającym z zabudowania terenów klina zieleni, którego funkcjonowanie ma niezwykle istotne znaczenie dla zapewnienia warunków przewietrzania całego miasta. Prognozuje się jednak, że skala zmian spowodowanych realizacją zabudowy na przedmiotowym obszarze z uwagi na mocno ograniczone parametry zabudowy - w tym powierzchnię zabudowy, nie będzie wpływać w sposób znaczący na ograniczenie pozytywnego oddziaływania⁵¹, związanego ze sposobem zagospodarowania i użytkowania terenów całego północnego klina zieleni.

W celu ograniczenia ryzyka wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego, jakie mogą pojawić się w konsekwencji realizacji projektowanej zabudowy oraz elementów układu komunikacyjnego, do projektu mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu wprowadzono zapisy, których realizacja ma na celu zminimalizowanie niekorzystnych oddziaływań na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego. Do najważniejszych ustaleń w tym zakresie należy dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z jednoczesnym zakazem stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe. Wyeliminowanie możliwości stosowania instalacji wykorzystujących paliwa o wysokich wskaźnikach emisji pozwoli zapobiec sytuacji, w której na skutek realizacji nowych inwestycji budowlanych na obszarze opracowania pojawiłyby się nowe źródła tzw. emisji niskiej. Na ograniczenie

---

⁵¹ na kształtowanie jakości powietrza atmosferycznego w granicach administracyjnych miasta

ryzyka wzrostu poziomu emisji zanieczyszczeń generowanych na skutek funkcjonowania instalacji grzewczych, wpływać będzie jednocześnie realizacja zapisów ustalających powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, a także dopuszczających prowadzenie robót budowlanych w tym zakresie. Należy jednocześnie podkreślić, iż wprowadzenie wspomnianych powyżej ustaleń nawiązuje bezpośrednio do ustaleń zawartych w „Programie ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM₁₀”, określającym szereg koniecznych do podjęcia działań, których zastosowanie jest niezbędne dla przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz B(a)P.

W sposób pośredni na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego wpływać będą również ustalenia dotyczące kształtowania zieleni, a zwłaszcza zieleni wysokiej. W tym zakresie najistotniejszym działaniem jest wskazanie docelowej funkcji terenu **ZP** (teren zieleni urządzonej), dla którego ustala się utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania. Korzystnie ocenić należy również ustalenie zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia (co będzie szczególnie korzystne w przypadku terenów **US**, dla których ustala się wymóg zachowania wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach terenu), jak również pozostałe ustalenia projektu planu z zakresu ochrony i kształtowania zieleni nakazujące:

- ochronę istniejącego starodrzewu i alei drzew na terenie **ZP**,
- ochronę drzew i krzewów w strefie zieleni, wskazanej na rysunku planu, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń,
- na terenie **1US** orientacyjną lokalizację rzędów drzew w miejscach wskazanych na rysunku planu,
- zachowanie istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą zabudową, infrastrukturą techniczną, drogami lub obiektami sportowo-rekreacyjnymi, wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń.

Realizacja wspomnianych zapisów przyczyni się do utrzymania lokalnej jakości powietrza atmosferycznego, gdyż obecność różnorodnej zieleni (a szczególnie większych skupisk zieleni wysokiej) sprzyja zmniejszeniu udziału CO₂ w powietrzu atmosferycznym oraz wpływa korzystnie na ograniczenie zasięgu przenoszenia zanieczyszczeń pyłowych.

Reasumując, realizacja ustaleń omawianego projektu mpzp związana będzie z pojawieniem się w granicach przedmiotowego obszaru nowych źródeł emisji, których funkcjonowanie będzie wpływać na kształtowanie lokalnych warunków aerosanitarnych, jednakże zakłada się, że nie będą one stanowiły zagrożenia dla dotrzymania obowiązujących standardów jakości powietrza. Warunkiem ograniczenia ryzyka znaczącego pogorszenia jakości powietrza na omawianym obszarze będzie jednak pełna i docelowa realizacja ustaleń projektu mpzp dotyczących sposobu zagospodarowania poszczególnych terenów oraz określonych w projekcie mpzp zasad ochrony środowiska.

6.8. Oddziaływanie na klimat lokalny

Wśród najbardziej istotnych czynników, których pojawienie się stanowi przyczynę znaczących zmian lokalnych warunków klimatycznych, wymienia się przede wszystkim: zwiększanie zasięgu powierzchni trwale zabudowanych, drastyczne zmniejszanie udziału powierzchni biologicznie czynnej, zmniejszanie powierzchni zadrzewionych, zwiększanie liczby źródeł (punktowych, liniowych i powierzchniowych) emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, umożliwienie stosowania w instalacjach grzewczych paliw o wysokich wskaźnikach spalania, czy też projektowanie układu komunikacyjnego w sposób nieuwzględniający konieczności redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Jak wspomniano we wcześniejszych rozdziałach prognozy, omawiany projekt mpzp zakłada możliwość zrealizowania ekstensywnej zabudowy w obrębie funkcjonujących dotychczas terenów sportowo-rekreacyjnych, jak również zrealizowanie nowych inwestycji w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacji sieci infrastruktury technicznej. Przewiduje się, że lokalizacja nowych budynków o funkcji usług sportu i rekreacji na praktycznie niezabudowanych⁵² dotąd terenach **1-3US**, doprowadzi do zmian w zakresie cyrkulacji mas powietrza, jak również zmian w zakresie kształtowania lokalnych warunków wilgotnościowych oraz termicznych. Należy natomiast zauważyć, iż projektowana

---

⁵² w granicach projektu planu znajduje wyłącznie jeden budynek zlokalizowany na terenie **2US**

zabudowa swoją funkcją i parametrami uwzględniać będzie specyficzne uwarunkowania przestrzenne i środowiskowe, wynikające z położenia przedmiotowych terenów w granicach północnego klina zieleni (niewielka powierzchnia zabudowy, wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej).

Umożliwienie wprowadzenia nowej kubaturowej zabudowy na tereny **1-3US** charakteryzujące się dominującym udziałem powierzchni biologicznie czynnych oraz na teren **KDWpp** wymagało jednak wprowadzenia do projektu mpzp zapisów, których przestrzeganie wpłynie na ograniczenie skali negatywnych oddziaływań na kształtowanie lokalnych warunków mikroklimatycznych. Ze względu na skalę projektowanych zmian⁵³, wśród najważniejszych zapisów projektu mpzp wskazać należy określenie maksymalnej powierzchni zabudowy działki budowlanej na terenach **1-3US** (wynoszącej nie więcej niż 1% powierzchni działki budowlanej na terenie **1US**, nie więcej niż 10% powierzchni działki budowlanej na terenie **2US**, nie więcej niż 25% powierzchni działki budowlanej na terenie **3US**), i na terenie **KDWpp** (nie więcej niż 6m²), a przede wszystkim określenie wymogu utrzymania wysokiego minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej (powierzchnia biologicznie czynna nie może stanowić mniej niż: 65% powierzchni terenu na terenach **1US** i **3US**, 70% powierzchni terenu na terenie **2US** oraz 40% powierzchni terenu na terenie **KDWpp**). Utrzymanie wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej, przy jednoczesnym uwzględnieniu zapisu ustalającego zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia, pozwoli na wytworzenie powierzchni umożliwiających przepływ mas powietrza, których obecność sprzyja poprawie warunków termicznych i wilgotnościowych. Należy podkreślić, że utrzymanie odpowiedniego udziału zieleni wpływać będzie m.in. na ograniczenie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń pyłowych, stanowiących jądra kondensacji, których zwiększona obecność wpływa z kolei na pojawianie się w granicach miasta niekorzystnych zjawisk klimatycznych. W tym kontekście bardzo pozytywnie ocenia się również pozostałe ustalenia projektu planu z zakresu kształtowania i ochrony zieleni, jak nakaz :

- ochrony istniejącego starodrzewu i alei drzew na terenie **ZP**,
- ochrony drzew i krzewów w strefie zieleni, wskazanej na rysunku planu, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń,
- na terenie **1US** orientacyjnej lokalizacji rzędów drzew w miejscach wskazanych na rysunku planu,
- zachowania istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą zabudową, infrastrukturą techniczną, drogami lub obiektami sportowo-rekreacyjnymi, wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń.

Wśród najważniejszych zapisów projektu mpzp, których realizacja będzie wpływać długofalowo na ograniczenie ryzyka zmian w zakresie kształtowanie lokalnego klimatu⁵⁴, wymienić należy również wyeliminowanie możliwości stosowania w projektowanej zabudowie pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe w indywidualnych systemach grzewczych (których stosowanie zostało dopuszczone zgodnie z ustaleniami planu). Egzekwowanie tego zapisu wpłynie w sposób bezpośredni na wykluczenie możliwości pojawienia się na obszarze projektu mpzp nowych źródeł emisji niskiej, których funkcjonowanie mogłoby skutkować wzrostem emisji zanieczyszczeń powietrza (szczególnie w zakresie emisji pyłów), a tym samym w sposób pośredni niekorzystnie oddziaływać negatywnie na kształtowanie lokalnego klimatu. Wagę tego rodzaju ustaleń należy podkreślić szczególnie w kontekście występowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń niektórych zanieczyszczeń (głównie pyłu PM10) na obszarze całego miasta.

Niewątpliwie najkorzystniejszym rozwiązaniem, wprowadzonym do omawianego projektu mpzp (w kontekście ochrony przed zmianami lokalnych warunków mikroklimatycznych), jest natomiast utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenu zieleni urządzonej **ZP**. Utrzymanie zlokalizowanego w części południowej terenu zieleni urządzonej wyeliminuje możliwość wprowadzenia znaczących zmian w zakresie charakteru występującej tu dotychczas roślinności oraz zapobiegnie zmianom czynników ekologicznych, wpływających w sposób istotny na warunki mikroklimatyczne w granicach omawianych terenów. Poza wspomnianym już wcześniej korzystnym wpływem roślinności na zmniejszenie udziału zanieczyszczeń w powietrzu (jak i redukcję udziału CO₂), wspomnieć należy również o korzystnym wpływie obecności terenów zadrzewionych na poprawę warunków wilgotnościowych oraz termicznych.

---

⁵³ w zakresie dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów

⁵⁴ wynikających z pojawienia się nowych, istotnych źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza

6.9. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Obszar projektu planu „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu obejmuje tereny zlokalizowane w centralnej części miasta – na obszarze ograniczonym ruchliwymi ulicami: Księcia Mieszka I, Armii Poznań i Winogrady (por. załącznik nr 1).

Projekt planu jw. nie przewiduje znaczących zmian na przedmiotowym obszarze. Głównym celem sporządzenia tego projektu było ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności kształtowania ładu przestrzennego oraz dostosowania funkcji i intensywności dalszego zagospodarowania do uwarunkowań przestrzennych i przyrodniczych przedmiotowych terenów. Do prac nad projektem planu przystąpiono w celu ochrony obecnego – otwartego charakteru tego obszaru oraz utrzymania funkcji sportowo-rekreacyjnych w zieleni, a także m.in. ochrony terenów przed zbyt intensywnym lub niekontrolowanym zagospodarowaniem.

Projekt planu „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu ustalił przeznaczenie terenów pod następujące funkcje: tereny sportu i rekreacji – oznaczone na rysunku planu symbolami **1-3US**, teren zieleni urządzonej – oznaczony symbolem **ZP**, a także tereny komunikacji dróg publicznych – oznaczone symbolami **KD-G** i **KD-Z**, jak również teren drogi wewnętrznej – parkingu – oznaczony symbolem **KDWpp**, tudzież teren drogi wewnętrznej – pieszo-jezdni – oznaczony symbolem **KDWxs**.

Spośród wymienionych rodzajów terenów, **w projekcie planu nie objęto ochroną akustyczną w środowisku żadnego terenów**, w związku z czym nie ustalono dla żadnego z terenów w obszarze opracowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, w tym przede wszystkim standardów akustycznych jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych – na podstawie przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*⁵⁵ oraz przepisów wykonawczych, czyli rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*⁵⁶.

Użytkowanie terenów w obszarze przedmiotowego projektu planu może być źródłem niepożądanych oddziaływań i zakłóceń akustycznych w środowisku – dla otaczającej zabudowy mieszkaniowej, przede wszystkim dla najbliższej zlokalizowanej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, w rejonie ul. Owsianej.

W związku z tym, w projekcie planu ustalono zapewnienie wymaganych standardów akustycznych na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku. Oznacza to, że wszelkie zajęcia, ćwiczenia, mecze, zawody, imprezy itp., odbywające się na terenach **US**, nie będą mogły powodować zakłóceń akustycznych w środowisku, o poziomach hałasu przekraczających dopuszczalne wymagane dla tych terenów standardy akustyczne w środowisku. Obowiązek realizacji tego ustalenia spoczywa na zarządzającym tym terenem. Szeroki wachlarz metod i sposobów oraz możliwe do wykorzystania rozwiązania przeciwhałasowe, w tym np. (jednak) rezygnacja z nagłośnienia, rezygnacja z organizowania głośnych imprez, ograniczanie czasu głośnych zdarzeń itp., także leżą w gestii zarządzającego i użytkowników terenu **US**.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej otaczającej obszar projektu planu, od potencjalnych źródeł hałasu odbywających się lub działających w obszarze opracowania (np.: imprez sportowych, agregatów prądotwórczych czy urządzeń wentylacyjnych, parkingów), czyli ocenianych na podstawie obowiązującego rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*⁵⁷ – dla tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu, kształtują się następująco. Dla wskaźników hałasu mających zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby, dopuszczalne wartości równoważnych poziomów hałasu kształtują się na następujących poziomach wartości – $L_{Aeq D/N}^* = 55/45$ dB, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym oraz przedziale czasu odniesienia równym 1 najmniej korzystnej godzinie nocy. Z kolei, stosowane do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem, wyznaczone w przedziale czasu odniesienia równym wszystkim dobom w roku oraz wszystkim porom nocy w roku, maksymalne dopuszczalne długookresowe średnie poziomy tego rodzaju hałasów wynoszą – $L_{DWN}^* = 55$ dB i $L_N^* = 45$ dB, odpowiednio w porze dzieńno-wieczorno-nocnej i porze nocnej.

⁵⁵ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2018 r., poz. 799, tekst jednolity z późn. zm.)

⁵⁶ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

⁵⁷ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

Poziomy hałasu jw. ustanowione są na poziomie bardzo niskich wartości, które mogą okazać się już niesłyszalne na tle dominującego w analizowanym rejonie hałasu komunikacyjnego samochodowego – przede wszystkim z ul. Księcia Mieszka I. Taka sytuacja nie będzie jednak dotyczyła rejonów, gdzie poziom tego hałasu spada do wartości najniższych, ilustrowanych na mapach akustycznych, zgodnie z rozporządzeniem *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji*⁵⁸ – tak jak w zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej przy ul. Owsianej.

Tutaj poziom hałasu od tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu będzie słyszalny i może być bardzo uciążliwy, szczególnie w porze nocnej, także ze względu na znacznie zaostrzone kryterium czasowe.

Z powodu niskich wartości poziomów dźwięku w środowisku od hałasu komunikacyjnego, zilustrowanego na załączniku nr 3 i nr 4 dla stanu aktualnego w roku 2017, i przyjmując że stan ten będzie utrzymywał się także w przyszłości, nie ustalono w projekcie planu stosowania zasad akustyki budowlanej i architektonicznej w istniejącym budynku usługowym, z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, który – podobnie jak budynki mieszkalne – wymaga zapewnienia odpowiedniego komfortu akustycznego wewnątrz pomieszczeń, choć na innym poziomie niż wymagany w budownictwie mieszkaniowym.

Z kolei, w przypadku planowanych obiektów sportowych, z liniami zabudowy wyznaczonymi w sąsiedztwie ul. Księcia Mieszka I, zasady akustyki architektonicznej i budowlanej dotyczą jedynie zagadnień związanych ze źródłami hałasu generowanymi wewnątrz tych obiektów, a nie ich ochroną przed hałasem z zewnątrz, a więc dotyczą zagadnień nie związanych z planowaniem przestrzennym i powinny być dostrzeżone i rozwiązane na etapie projektowania tych obiektów, w zależności od ich przeznaczenia.

Poza zagrożeniami akustycznymi dot. oddziaływania tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu mogą niestety mieć też miejsce inne zdarzenia – np. imprezy okazjonalne czy zdarzenia okolicznościowe, które mogą hałasować znacznie bardziej i dłużej, ale w sposób nie naruszający przepisów uchwały Rady Miasta Poznania *w sprawie ograniczenia czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko na terenie miasta Poznania*⁵⁹.

Uchwała jw. wprowadza na terenie miasta Poznania ograniczenie czasu funkcjonowania instalacji i korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko, w tym w szczególności urządzeń nagłaśniających – od poniedziałku do czwartku oraz w niedzielę od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰ następnego dnia, a w piątki, soboty i dni świąteczne od godz. 24⁰⁰ do godz. 6⁰⁰ następnego dnia, z wyjątkiem dni 31 grudnia i 1 stycznia. W przypadku, gdy po dniu świątecznym następuje dzień powszedni, ograniczenie obowiązuje od godziny 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰ następnego dnia.

Ograniczeń tych nie stosuje się do urządzeń i instalacji zlokalizowanych w lokalach zabezpieczonych przed wydostaniem się hałasu na zewnątrz budynku (co w praktyce nie funkcjonuje) oraz wykorzystywanych przy okazjonalnych, publicznych uroczystościach lub imprezach kulturalnych, naukowych, rozrywkowych lub sportowych, zgromadzeniach – odbywających się w oparciu o stosowne pozwolenia, zgłoszenia lub uzgodnienia, a także uroczystościach i imprezach związanych z kultem religijnym.

W praktyce oznacza to większy i bardziej uciążliwy hałas niż dopuszczony przepisami rozporządzenia obowiązującego rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*⁶⁰.

Założono jednak, że jak zaznaczono już wyżej w tym rozdziale, imprezy okazjonalne lub zdarzenia okolicznościowe – realizowane w sposób nie naruszający przepisów uchwały Rady Miasta Poznania *w sprawie ograniczenia czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których*

---

⁵⁸ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2007 r. *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji* (Dz. U. z 2007 r., Nr 187, poz. 1340)

⁵⁹ Uchwała Nr XXXVI/614/VII/2016 Rady Miasta Poznania z dnia 18 października 2016 r. *w sprawie ograniczenia czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko na terenie miasta Poznania* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 6249, z dnia 26 października 2016 r.)

⁶⁰ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

*emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko na terenie miasta Poznania*⁶¹ – nie będą odbywały się często, a jedynie sporadycznie.

Kształtowaniu korzystnych warunków akustycznych w środowisku, czyli ograniczeniu hałasu komunikacyjnego z dróg oraz hałasu z parkingów, czyli tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu, zlokalizowanych w obszarze opracowania – służyć za to będą ustalenia sformułowane w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji, które dopuszczają na terenach dróg lokalizację technicznych elementów uspokojenia ruchu, w tym lokalnych zwężeń jezdnii, oraz lokalizację dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów zagospodarowania pasa drogowego, w tym drogowych obiektów inżynierskich.

Podsumowując należy stwierdzić, że w perspektywie – w wyniku realizacji planowanego zagospodarowania obszaru projektu planu „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu – zjawiska i zdarzenia akustyczne mające miejsce na tym obszarze nie będą niekorzystnie oddziaływały na warunki akustyczne w środowisku w otoczeniu obszaru projektu planu – przede wszystkim w zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej, zlokalizowanej w sąsiedztwie, w rejonie ul. Owsianej, tzn. że będą respektowane odpowiednie akustyczne ustalenia projektu planu, które dotyczą zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na granicach terenów o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku.

Obszar projektu planu jest i będzie skażony hałasem samochodowym, jest i będzie w zasięgu hałasu tramwajowego, ale nie będzie w zasięgu hałasu kolejowego oraz hałasu przemysłowego.

6.10. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe

Jak już wspomniano w niniejszej prognozie, w granicach opracowywanego projektu planu „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu zlokalizowane jest stanowisko archeologiczne o dużej wartości poznawczej, oznaczone symbolem AZP 52-27/63 – osadnictwo wielokulturowe. Analizowany projekt mpzp wskazuje na rysunku zasięg występowania ww. stanowiska, jednakże w zapisach projektu uchwały nie wprowadza żadnych ustaleń w tym zakresie, gdyż kwestie te regulują przepisy odrębne. W związku z powyższym niniejsza prognoza nie zawiera informacji na temat oddziaływania ustaleń projektu planu na przedmiotowy obszar stanowiska archeologicznego.

Ponadto w obszarze objętym granicami projektu planu zlokalizowany był cmentarz parafii św. Wojciecha, po którym zachowała się chroniony zespół alejowy starodrzewu (klony, lipy, kasztanowce).

Poza w/w obiektami na przedmiotowym terenie nie występują inne obiekty i dobra kultury objęte ochroną konserwatorską w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*. Niemniej wspomnieć należy również, iż obszar opracowania sąsiaduje bezpośrednio z pozostałościami zespołu Wewnętrzznego Pierścienia Fortyfikacji Pruskich, wpisanymi do rejestru zabytków pod nr 559/Wlkp/A.

6.11. Oddziaływanie na dobra materialne

Prognozuje się, iż realizacja ustaleń mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu nie będzie stanowić przyczyny wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań na dobra materialne, zlokalizowane w bliskim sąsiedztwie obszaru opracowania. Realizacja nowych inwestycji, obejmujących lokalizację projektowanej zabudowy związanej z wyznaczeniem terenów usług sportu i rekreacji (na terenach **1-3US**) oraz terenu parkingu (**KDWpp**), której towarzyszyć będzie realizacja nowych elementów sieci infrastruktury technicznej, przyczyni się natomiast do wzrostu ilości dóbr materialnych w granicach przedmiotowego obszaru.

Zakładając, że nowe zainwestowanie charakteryzować się będzie wysokimi walorami estetycznymi, uwzględniającymi specyficzne uwarunkowania wynikające z położenia w obrębie terenów klina zieleni, jego realizacja może w pozytywny sposób wpływać również na otoczenie omawianego obszaru.

Ograniczonych czasowo i przestrzennie niekorzystnych oddziaływań na dobra materialne zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie granic obszaru opracowania spodziewać się można jedynie na etapie realizacji poszczególnych inwestycji. Ze względu na ich skalę oraz charakter przewiduje się jednak, że nie będzie to oddziaływanie wpływające w sposób istotny na kształtowanie zasobów dóbr materialnych w granicach obszaru objętego granicami projektu mpzp.

⁶¹ Uchwała Nr XXXVI/614/VII/2016 Rady Miasta Poznania z dnia 18 października 2016 r. *w sprawie ograniczenia czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko na terenie miasta Poznania* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 6249, z dnia 26 października 2016 r.)

6.12. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

Jak wspomniano we wcześniejszych rozdziałach prognozy, na obszarze objętym projektem mpzp planu „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu nie występują cenne zasoby przyrodnicze, objęte prawną ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Na omawianym obszarze nie występują również pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów odrębnych, tj.: obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych, ujęcia wody oraz ich strefy ochronne, obszary ciche w aglomeracji. Omawiany obszar nie jest również zlokalizowany w zasięgu obszarów, na których obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów, np. obszarów ograniczonego użytkowania lub obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.

Przedmiotowy projekt mpzp zlokalizowany jest natomiast w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru o szczególnych walorach przyrodniczych, podlegającego ochronie prawnej – Parku Cytadela, stanowiącego element współtworzący Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Fortyfikacje w Poznaniu” PLH300005. Obszar ten został włączony do europejskiej sieci Natura 2000 głównie ze względu na występowanie miejsc hibernacji nietoperzy, w tym gatunków wskazanych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Jak podają źródła literaturowe, w przypadku fortyfikacji najbardziej istotnym zagrożeniem dla zachowania zimowisk nietoperzy są działania powodujące zmianę mikroklimatu panującego w fortach, m.in. szczelne zamykanie otworów wlotowych, zaburzających cyrkulację powietrza, osuszanie podziemi oraz zbyt częsta obecność człowieka w fortach (w trakcie hibernacji nietoperzy). Działania te dotyczą zatem obiektów stanowiących miejsce zimowania nietoperzy i zasadniczo nie są związane ze sposobem zagospodarowania terenów położonych poza ich bezpośrednim sąsiedztwem. Z uwagi na powyższe, zakłada się, że realizacja ustaleń projektu mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu nie spowoduje wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na przedmiot ochrony oraz integralność wspomnianego obszaru.

6.13. Oddziaływanie transgraniczne

Ze względu na położenie geograficzne Poznania (znaczne oddalenie od terenów przygranicznych państwa) stwierdzić należy, że realizacja ustaleń omawianego planu miejscowego nie spowoduje oddziaływań na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 r.

7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Skutki realizacji postanowień projektu planu „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska⁶² przez zobligowane do tego instytucje i służby. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. *w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko* dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

GIOŚ (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu), Państwowy Instytut Geologiczny, Prezydent Miasta Poznania, pełniący jednocześnie obowiązki starosty powiatu grodzkiego, prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne*.

Zakres i częstotliwość monitoringu obejmującego pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, badania poszczególnych wskaźników zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, a także pomiary poziomów hałasu na terenach zlokalizowanych na analizowanym

⁶² utworzonemu ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. *o Inspekcji Ochrony Środowiska* (Dz. U. z 2018 r., poz. 1471, tekst jednolity)

obszarze będą zatem dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska.

Pomiary i badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska prowadzone będą natomiast zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach⁶³, a także specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska. Stosowanie właściwych metodyk prowadzenia badań i pomiarów jest niezwykle istotne ze względu na ograniczenie możliwości wystąpienia błędów w ostatecznej ocenie jakości poszczególnych komponentów środowiska. Z uwagi na różnorodność zagadnień dotyczących metody i wymogów, jakie wskazane są w przypadku prowadzenia monitoringu poszczególnych komponentów środowiska, w niniejszym opracowaniu nie przytoczono ich brzmienia.

Należy też zaznaczyć, precyzyjne określenie częstotliwości monitoringu oraz podanie jego zakresu na obecnym etapie projektowania jest bardzo utrudnione. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określają możliwe sposoby zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów, jednak uchwalenie planu nie oznacza automatycznej realizacji jego ustaleń, co w znacznym stopniu może utrudnić prowadzenie monitoringu w pełnym zakresie. Niemniej wskazuje się, iż w celu szczegółowego określenia wpływu realizacji ustaleń mpzp najbardziej korzystne byłoby prowadzenie badań monitorujących stan poszczególnych komponentów środowiska raz w roku.

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP

Jak już wspomiano w niniejszej prognozie, celem sporządzenia projektu mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu jest ochrona obecnego - otwartego charakteru tego obszaru, utrzymanie funkcji sportowo-rekreacyjnych oraz przeznaczenie go pod funkcje określone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania z 2014 r., tj. tereny usług sportu i rekreacji w zieleni.

Analizowany teren tworzy również system strukturalnych klinów zieleni miasta Poznania, które odgrywają istotną rolę dla ochrony przyrody i wód, zapewniają właściwe nawietrzanie, a także zapewniają atrakcyjną krajobrazowo i przyrodniczo przestrzeń. Z uwagi na powyższe bardzo istotne było wprowadzenie na przedmiotowy obszar takiego zagospodarowania, które nie będzie zbyt intensywne i jednocześnie pozwoli na utrzymanie przestrzenno-funkcjonalnej spójności analizowanego terenu z innymi terenami strukturalnego klina zieleni oraz zachowanie możliwie największej ciągłości systemu przyrodniczego miasta.

Ustalenia w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego uwzględniają konieczność ochrony najbardziej cennego komponentu omawianego terenu – istniejącej zieleni urządzonej – w obrębie zadrzewionego terenu **ZP** oraz tej, którą zagospodarowane są tereny sportu i rekreacji (**US**). Zielen ta pełni istotne funkcje – biologiczną, wypoczynkowo-rekreacyjną, społeczną oraz estetyczną. W związku z powyższym, nie przedstawiono rozwiązań alternatywnych do rozwiązań wskazanych w projekcie planu – w zakresie rozwiązań funkcjonalnych i zagadnień ochrony środowiska.

9. STRESZCZENIE I WNIOSKI

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu. Prognoza składa się z ośmiu części.

W pierwszej części omówiono przedmiot opracowania, podstawy formalno-prawne, metodologię i zasadność jej sporządzania. Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach*

---

⁶³ w tym m.in. w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 19 lipca 2016 r. *w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych* (Dz. U. 2016, poz. 1178), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2011 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem* (Dz. U. z 2011 r., Nr 288, poz.1697)

oddziaływania na środowisko oraz z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie potencjalnego oddziaływania realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze, kulturowe i krajobraz.

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu. Projekt sporządzany jest na podstawie uchwały Nr LVIII/1087/VII/2017 Rady Miasta Poznania z dnia 5 grudnia 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu.

Przedmiotowy teren położony jest w centralnej części miasta, pomiędzy ulicą Księcia Mieszka I, al. Armii Poznań i ulicą Winogrady (łącznie z ul. Winogrady). Jego powierzchnia wynosi około 8,4 ha.

Na analizowanym obszarze nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

W drugiej części prognozy opisano obecne zagospodarowanie analizowanego terenu. Poddano charakterystyce poszczególne elementy środowiska przyrodniczego oraz ich wzajemne powiązania, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki gruntowe, gleby, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz klimat lokalny. W oparciu o dostępne informacje i analizy dokonano również oceny jakości powietrza i zasobów wodnych oraz oceny klimatu akustycznego.

Obszar projektu planu „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu obejmuje tereny zlokalizowane w centralnej części miasta, położone na obszarze ograniczonym ul. Księcia Mieszka I, aleją Armii Poznań i ul. Winogrady (łącznie z fragmentem ul. Winogrady). Powierzchnia projektu planu wynosi około 8,4 ha.

Północna część terenu objętego analizą stanowi obszar pełniący funkcje sportowo-rekreacyjne. Występuje tutaj ozdobna zieleń urządzona niska (zakrzewienia) oraz wysoka (zadrzewienia). W tej części terenu zlokalizowane są obiekty sportowe, takie jak: 3 boiska do piłki nożnej, 2 boiska do koszykówki oraz 4 korty tenisowe. Obiekty te w chwili obecnej przedstawiają zły stan techniczny, w związku z tym część z nich nie spełnia swojej funkcji. We wschodniej części analizowanego terenu zlokalizowany jest dwukondygnacyjny budynek będący siedzibą Wielkopolskiego Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej wraz z przyległym parkingiem. Część południowa analizowanego obszaru obejmuje teren zieleni, w części urządzonej, z dominacją zieleni wysokiej. Cały obszar objęty projektem planu przecinają częściowo utwardzone ścieżki, przy których znajdują się nieliczne obiekty małej architektury w postaci: ławek, latarni i koszy na śmieci. W granicach obszaru projektu planu znajduje się również fragment ul. Winogrady wraz z torowiskiem tramwajowym, jak również niewielki skrawek al. Armii Poznań.

Na północ od granicy obszaru projektu planu znajduje się niewielki teren zieleni wraz ze ścieżką prowadzącą od terenu WTKKF w stronę ul. Owsianej oraz przystanku tramwajowego trasy PST. Po stronie północno-wschodniej i wschodniej znajduje się zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, częściowo mieszkaniowo-usługowa oraz obiekt usługowy (salon samochodowy). Wzdłuż całej wschodniej granicy obszaru opracowania zlokalizowane są liczne garaże i budynki gospodarcze. Po stronie wschodniej obszaru, bliżej ul. Winogrady, zlokalizowany jest także hotel Vivaldi. Od strony zachodniej analizowany teren okala dwujezdniowa ul. Księcia Mieszka I oraz dalej trasa PST (za którą zlokalizowane jest osiedle Słowiańskie), natomiast od strony południowej fragment jednojezdniowej al. Armii Poznań. Na południowo-wschód od granicy analizowanego obszaru zlokalizowany jest rozległy teren zieleni – park Cytadela. Z kolei, po południowej i południowo-zachodniej stronie rozciągają się tereny zieleni wysokiej, zawarte pomiędzy al. Armii Poznań, ul. Księcia Mieszka I oraz trasą PST.

Obsługę komunikacyjną analizowanego terenu umożliwiają przede wszystkim: al. Armii Poznań oraz ul. Winogrady – od strony południowej oraz ul. Owsiana – od strony północnej. Aktualnie dojazd do budynku WTKKF, odbywa się od strony ul. Owsianej oraz od ul. Winogrady. Przy ul. Winogrady, której fragment znajduje się w granicach analizowanego obszaru, zlokalizowany jest przystanek tramwajowy, natomiast przy al. Armii Poznań i ul. Księcia Mieszka I znajdują się przystanki autobusowe.

Analizowany obszar, wg podziału Polski na jednostki fizycznogeograficzne, położony jest w obrębie makroregionu Pojezierze Wielkopolskie (315.5), znajduje się w obrębie mezoregionu Pojezierze Poznańskie (315.51).

W obrębie Pojezierza Poznańskiego wyróżnić można wysoczyznę morenową położoną na wysokości 75-100 m n.p.m., ponad którą wznoszą się wały morenowe osiagające do 156 m n.p.m. (Góra Moraska położona we wschodniej części regionu). W części północnej mezoregionu znajdują się

równoleżnikowe moreny czołowe fazy poznańskiej, zaś na południowym zachodzie przebiega południkowo glacieotektoniczny Wał Lwówecko-Rakoniewicki.

W granicach omawianego obszaru najniższymi rzędnymi charakteryzują się tereny położone w części południowej i południowo-wschodniej (w rejonie al. Armii Poznań i ul. Winogrady), natomiast najwyższe rzędne terenu notowane są w obrębie części północnej (do 71,2-78,7 m n.p.m.).

W budowie geologicznej analizowanego mpzp występują plejstocenyjskie piaski lodowcowe na glinach zwałowych, wytworzone podczas fazy leszczyńskiej zlodowacenia bałtyckiego. Powołując się na informacje zawarte w „Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznań”⁶⁴, na głębokości 1 m p.p.t. obszar opracowania pokrywają gliny zwałowe, wykształcone jako gliny piaszczyste, piaski gliniaste z domieszką kamieni i piasków, barwy żółtej, wytworzone podczas fazy leszczyńskiej zlodowacenia bałtyckiego, których udział wyraźnie maleje wraz ze wzrostem głębokości. Na głębokości 2 m p.p.t., poza ww. glinami zwałowymi, w centralnej części obszaru opracowania występują plejstocenyjskie osady lodowcowe (piaski o różnej granulacji z domieszką iłó i pyłów, żwiry oraz kamienie), a także osady wodnolodowcowe dolne w postaci piasków o różnej granulacji z domieszką pyłów i piasków gliniastych. Na głębokości 4 m p.p.t. w południowej części analizowanego obszaru w budowie geologicznej występują również osady zastoiskowe, wykształcone w postaci iłó, mułków i pyłów. Z punktu widzenia charakterystyki warunków budowlanych analizowanego obszaru, z uwagi na występowanie gruntów nośnych przy jednoczesnej obecności wody podziemnej poniżej głębokości 2 m, warunki budowlane oceniono jako korzystne. Jak wynika natomiast z Mapy hydrograficznej⁶⁵, na terenie objętym przedmiotowym projektem planu miejscowego występują grunty, których przepuszczalność jest zróżnicowana.

Na obszarze opracowania nie stwierdzono występowania zasobów naturalnych w postaci udokumentowanych złóż kopalin⁶⁶. Cały analizowany obszar znajduje się również poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w „Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznań”⁶⁷, na przedmiotowym obszarze występują gleby antropogenicznie przekształcone. Naturalne właściwości gleb uległy tu modyfikacjom przede wszystkim na skutek budowy terenów komunikacji przebiegających przez obszar projektu planu (fragmenty ulicy Winogrady oraz al. Armii Poznań) oraz w jego bliskim sąsiedztwie (ul. Księcia Mieszka I). Specyficzne przekształcenia powierzchni ziemi miały również miejsce w południowej części obszaru projektu planu, gdzie funkcjonowała niegdyś nieistniejący już dzisiaj cmentarz parafii św. Wojciecha, po którym zachowała się jedynie zieleń wysoka z chronionym zespołem alejowym starodrzewu. Na całym analizowanym obszarze gleby charakteryzują się odczynem alkalicznym o pH w przedziale 7,4 – 9,3⁶⁸. W obrębie poszczególnych terenów stwierdzono natomiast występowanie anomalii geochemicznych w glebach w zakresie zanotowanych stężeń rtęci (Hg >0,11 mg/kg).

Pod względem hydrograficznym tereny objęte przedmiotowym projektem mpzp położony jest w dorzeczu rzeki Odry, w regionie wodnym rzeki Warty, w całości w zlewni Bogdanki⁶⁹. Tereny położone w granicach obszaru opracowania znajdują się w zasięgu jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) Bogdanka (PLRW60001718578). Zgodnie z informacjami zawartymi w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”⁷⁰, JCWP Bogdanka pod względem typu został zaklasyfikowany jako potok nizinny piaszczysty na utworach staroglacjalnych. Obszar objęty przedmiotowym projektem planu pozbawiony jest cieków i zbiorników wodnych. Zgodnie z informacjami przedstawionymi na mapie hydrogeologicznej⁷¹, cały analizowany obszar znajduje się w zasięgu jednostki 5aQII/Tr, dla której poziomem użytkowym jest poziom międzyglinowy górny, zbudowany z piasków i żwirów fluwioglacjalnych o miąższości od 5 do 20 m, średnio 9,5 m. Zasilanie tego poziomu zachodzi w wyniku przesączania się wód z wyżej leżącego poziomu wodonośnego lub poprzez infiltrację opadów przez nakład gliniasty. Poziom ten jest drenowany w dolinach większych

⁶⁴ Atlas geologiczno-inżynierski Poznań, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych, Przedsiębiorstwo Geodezyjne i Geologiczno-Fizjograficzne GEOPROJEKT, Warszawa, sierpień 2007 r.

⁶⁵ Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań 1988/9

⁶⁶ geoportal.pgi.gov.pl

⁶⁷ Atlas geologiczno-inżynierski Poznań, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych, Przedsiębiorstwo Geodezyjne i Geologiczno-Fizjograficzne GEOPROJEKT, Warszawa, sierpień 2007 r.

⁶⁸ Atlas geochemiczny Poznań i okolic, 1:100 000; Józef Lis, Anna Pasieczna; Warszawa 2005

⁶⁹ Koncepcja Zagospodarowania Wód Opadowych i Roztopowych w Poznaniu, Część Szczegółowa Zlewnia nr 6 Bogdanki, Tom II Egz. 1, Biuro Projektów Wodnych Melioracji Inżynierii Środowiska „BIPROWODMEL” Sp. z o.o. w Poznaniu, Poznań 2013 (opracowanie wykonane na zlecenie Zarządu Dróg Miejskich w Poznaniu)

⁷⁰ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967),

⁷¹ Mapa hydrogeologiczna Polski, w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), wersja cyfrowa

cieków. Obszar w granicach tej jednostki zaliczany jest do obszarów o wysokim stopniu zagrożenia wód podziemnych głównych użytkowych poziomów wodonośnych⁷², o niskiej odporności poziomu głównego, dla którego czas migracji zanieczyszczeń wynosi do 25 lat, z obecnością ognisk zanieczyszczeń. Spływ wód podziemnych przebiega w kierunku południowo-wschodnim – w kierunku rzeki Warty. Wody gruntowe na analizowanym obszarze zalegają na ogół na głębokości ok. 2 m p.p.t. W granicach obszaru opracowania nie stwierdzono lokalizacji studni ujmujących wody poziomu trzeciorzędowego lub czwartorzędowego.

W stanie istniejącym największe znaczenie dla kształtowania jakości powietrza atmosferycznego na obszarze projektu planu „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu mają liniowe źródła zanieczyszczeń, czyli ciągi komunikacyjne generujące ruch samochodowy, w tym zlokalizowane we fragmencie w granicach opracowania ulice Winogrady oraz al. Armii Poznań, a także przebiegająca w bliskim sąsiedztwie zachodniej granicy opracowania ul. Księcia Mieszka I (nie wchodząca jednak w granicę opracowywanego projektu mpzp). Wykonana przez WIOŚ roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2017 pod kątem ochrony zdrowia ludzi dotyczyła następujących zanieczyszczeń: dwutlenku azotu (NO₂), dwutlenku siarki (SO₂), tlenku węgla (CO), benzenu (C₆H₆), pyłu PM_{2,5}, pyłu PM₁₀, benzo(a)pirenu B(a)P, arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni), ołowiu (Pb), ozonu (O₃). Stężenia NO₂, SO₂, CO, C₆H₆, pyłu PM_{2,5}, As, Cd, Ni, Pb, O₃, oceniane pod kątem ochrony zdrowia ludzi za 2017 r., nie przekraczały poziomów dopuszczalnych bądź docelowych, w związku z tym aglomeracja poznańska zaliczona została do klasy A. Ze względu na stwierdzone przekroczenia dopuszczalnego poziomu pyłu PM₁₀ dla stężeń 24-godzinnych strefa aglomeracja poznańska w 2017 r. (podobnie jak w latach ubiegłych) zaliczona została do klasy C. Na terenie miasta Poznania nie zanotowano natomiast na żadnym ze stanowisk pomiarowych przekroczeń stężeń średnich rocznych dla pyłu PM₁₀. Z przebiegu rocznej serii pomiarów pyłu PM₁₀ odczytać można wyraźną sezonową zmienność stężeń pyłu, stąd można przypuszczać, że powodem przekroczeń w sezonie grzewczym jest niska emisja z sektora komunalno-bytowego, wpływająca na pogorszenie warunków aerosanitarnych. W przypadku stężeń benzo(a)pirenu na wszystkich stanowiskach pomiarowych odnotowano stężenia przekraczające poziom docelowy. Na podstawie wykonanych pomiarów, wszystkie strefy, w tym strefę aglomeracja poznańska, zaliczono do klasy C.

W stanie aktualnym w analizowanym obszarze opracowania panują niekorzystne warunki akustyczne w środowisku, spowodowane przede wszystkim poziomem oddziaływania hałasu komunikacyjnego samochodowego. Występujące poziomy hałasu uzasadniają nie obejmowanie ochroną akustyczną w środowisku terenu rekreacyjno-sportowego – zlokalizowanego w granicach przedmiotowego opracowania projektu planu. Na analizowany obszar oddziałuje nieznacznie hałas tramwajowy, ale nie oddziałuje hałas komunikacyjny – kolejowy i lotniczy oraz hałas przemysłowy.

Obszar objęty przedmiotowym projektem mpzp znajduje się w obrębie jednolitej części wód (JCWP) Bogdanka (PLRW60001718578).

Zgodnie z informacjami zawartymi w „*Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*”, JCWP Bogdanka określona została jako silnie zmieniona część wód, niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, która aktualnie przedstawia dobry stan. Dla ww. JCWP określono cel środowiskowy, jakim jest osiągnięcie do 2015 roku dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego.

Jakość wód Bogdanki w obrębie JCWP Bogdanka monitorowana była przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w 2017 r. w punkcie pomiarowo kontrolnym Bogdanka – Poznań, ul. Pułaskiego⁷³. Zgodnie z uzyskanymi wynikami, wody Bogdanki we wspomnianym punkcie pomiarowo-kontrolnym pod względem klasy elementów chemicznych odnotowały stan poniżej dobrego.

Analizy jakości wód podziemnych na potrzeby niniejszego opracowania, wykonano w oparciu o ocenę jakości wód podziemnych prowadzoną dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) przez Państwowy Instytut Geologiczny. Zgodnie z podziałem obszaru dorzecza na 172 JCWPd, obszar całego miasta Poznania zlokalizowany jest w zasięgu JCWPd nr 60 (PLGW600060). Według „*Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*”, celem środowiskowym dla JCWPd nr 60 jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego oraz dobrego stanu ilościowego. Wody te nie są zagrożone nieosiągnięciem ww. celu. Stan chemiczny oraz stan ilościowy wód JCWPd nr 60 oceniany w roku 2016 oceniony został jako dobry.

⁷² Mapa Hydrograficzna Polski w skali 1: 50 000 Poznań 90471), Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 2000

⁷³ <http://poznan.wios.gov.pl/wios/ocena2018/rzeki/Bogdanka-Poznan.pdf>

Z uwagi na brak lokalizacji punktów pomiarowo-kontrolnych na analizowanym terenie, dla oceny jakości wód podziemnych przyjęto dane zebrane w roku 2018 dla punktów pomiarowych zlokalizowanych w granicach powiatu poznańskiego.

W 2018 r. jakość wód podziemnych na terenie powiatu poznańskiego badana była w 17 punktach pomiarowych⁷⁴. W punktach pomiarowych zlokalizowanych w miejscowości Czachurki (nr 1), Borówiec (nr 5), Biskupice (nr 1258), Czerlejko (nr 2549), Kamionki (nr 2563), Gruszczyn (nr 2564) i Głęboć (nr 2566) stwierdzono występowanie wód II klasy jakości (końcowa klasa jakości). W punktach zlokalizowanych w miejscowości Czachurki (nr 3), Kalwy (nr 1278) oraz Pobiedziska (nr 2547) stwierdzono występowanie wód III klasy jakości (końcowa klasa jakości). W jednym z punktów zlokalizowanych na terenie miejscowości Pecna stwierdzono występowanie wód IV klasy jakości (nr 1495). W przypadku pozostałych punktów, końcowa klasa jakości wód była różna w zależności od pory prowadzenia badań w ramach monitoringu operacyjnego – w punkcie w miejscowości Czachurki (nr 2) klasa II (wiosna) i IV (jesień), w miejscowości Borówiec (nr 4 i 1224) klasa III (wiosna) i IV (jesień), w miejscowości Buk (nr 1279) i Dakowy Suche (nr 1282) klasa II (wiosna) i III (jesień), natomiast w punkcie zlokalizowanym w miejscowości Góra (nr 2557) klasę III (wiosna) i II (jesień).

W granicach opracowywanego projektu planu „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu zlokalizowane jest stanowisko archeologiczne o dużej wartości poznawczej, oznaczone symbolem AZP 52-27/63 – osadnictwo wielokulturowe, którego zasięg wskazano na rysunku projektu mpzp. Ponadto w obszarze objętym granicami projektu planu zlokalizowany był cmentarz parafii św. Wojciecha, po którym zachowała się chroniony zespół alejowy starodrzewu (klony, lipy, kasztanowce).

Poza w/w obiektami na przedmiotowym terenie nie występują inne obiekty i dobra kultury objęte ochroną konserwatorską w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*. Niemniej wspomnieć należy również, iż obszar opracowania sąsiaduje bezpośrednio z pozostałościami zespołu Wewnętrzny Pierścienia Fortyfikacji Pruskich, wpisanymi do rejestru zabytków pod nr 559/Wlkp/A.

Trzeci rozdział prognozy dotyczy analizy problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektu planu.

Na obszarze objętym projektem mpzp planu „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu nie występują cenne zasoby przyrodnicze, objęte prawną ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Biorąc powyższe pod uwagę, nie stwierdzono występowania ograniczeń w realizacji założeń projektu mpzp, wynikających z występowania na omawianym terenie ww. obszarów objętych prawną formą ochrony.

Na omawianym obszarze nie występują pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów, takie jak: lasy, grunty rolne, strefy ochronne ujęć wodnych, obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych, obszary ciche w aglomeracji.

Należy natomiast zwrócić uwagę na położenie przedmiotowego obszaru projektu planu w obrębie terenów współtworzących system klinów zieleni miasta Poznania. Obszar opracowania w całości położony jest w obrębie północnego (naramowickiego) klina zieleni.

Przedmiotowy projekt mpzp zlokalizowany jest natomiast w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru o szczególnych walorach przyrodniczych, podlegającego ochronie prawnej – Parku Cytadela, stanowiącego element współtworzący Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Fortyfikacje w Poznaniu” PLH300005. Obszar ten został włączony do europejskiej sieci Natura 2000 głównie ze względu na występowanie miejsc hibernacji nietoperzy, w tym gatunków wskazanych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Jak podają źródła literaturowe, w przypadku fortyfikacji najbardziej istotnym zagrożeniem dla zachowania zimowisk nietoperzy są działania powodujące zmianę mikroklimatu panującego w fortach, m.in. szczelne zamykanie otworów wlotowych, zaburzających cyrkulację powietrza, osuszanie podziemi oraz zbyt częsta obecność człowieka w fortach (w trakcie hibernacji nietoperzy). Działania te dotyczą zatem obiektów stanowiących miejsce zimowania nietoperzy i zasadniczo nie są związane ze sposobem zagospodarowania terenów położonych poza ich bezpośrednim sąsiedztwem. Z uwagi na powyższe, zakłada się, że realizacja ustaleń projektu mpzp

⁷⁴ Wyniki badań wód podziemnych prowadzonych w sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego w 2018 r., www.poznan.wios.gov.pl

„W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu nie spowoduje wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na przedmiot ochrony oraz integralność wspomnianego obszaru.

W granicach obszaru objętego analizowanym projektem mpzp istnieje prawdopodobieństwo okresowego występowania gatunków zwierząt podlegających ochronie prawnej na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*. Wśród istotnych problemów ochrony środowiska, jakie dotyczą obszaru całego miasta – a tym samym również obszaru objętego granicami projektu mpzp – wskazać należy natomiast problemy związane z przekraczaniem dopuszczalnych poziomów stężeń pyłu PM10 oraz bezno(a)pirenu w powietrzu atmosferycznym. Cele i działania, jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza, zostały wskazane w „Programie ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10”. Należy natomiast podkreślić, iż dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania obszaru objętego granicami projektu mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu, jest korzystny z punktu widzenia kształtowania jakości powietrza atmosferycznego.

Z kolei, w przypadku oceny warunków akustycznych w środowisku należy stwierdzić – na podstawie dokumentacji aktualnej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*⁷⁵ (por. załącznik nr 3, ale również załącznik nr 4), że w obszarze projektu planu występują bardzo niekorzystne warunki akustyczne w środowisku, spowodowane oddziaływaniem przede wszystkim hałasu samochodowego z ul. Księcia Mieszka, al. Armii Poznań, jak również – chociaż w mniejszym stopniu – ul. Winogrady. W przypadku terenu położonego w północnej części przedmiotowego obszaru, czyli terenu sportu i rekreacji US1* – na podstawie ustaleń obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*⁷⁶, występujące obecnie warunki akustyczne w środowisku nie spełniają standardów akustycznych w środowisku, wymaganych w przypadku objęcia tego terenu ochroną akustyczną w środowisku, na poziomie wymagań jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, w porze dzień-no-wieczornonocnej – na podstawie przepisów rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*⁷⁷, kształtowałyby się na poziomie ok. $\Delta L_{DWN} = 7$ dB, wzdłuż ul. Księcia Mieszka I. Dlatego, zgodnie z zaleceniami wskazanymi w *Programie ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania*⁷⁸, terenu US1* nie objęto dotąd ochroną akustyczną w środowisku i nie należy obejmować go taką ochroną w przyszłości, bo występują tam i będą występowały bardzo niekorzystne warunki akustyczne w środowisku.

Czwarty rozdział poświęcono omówieniu celu i zapisów projektu planu oraz ich powiązaniu z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania. Wykazano także potencjalne skutki dla środowiska i przestrzeni, jakie mogą wystąpić w przypadku braku realizacji ustaleń planu miejscowego.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu składa się z części tekstowej, sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Miasta Poznania oraz z części graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:1000.

Część tekstowa projektu planu zawiera zapisy ustalające: przeznaczenie poszczególnych terenów, zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania poszczególnych terenów, szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji oraz systemów infrastruktury technicznej. W projekcie planu znalazł się również zapis ustalający stawkę służącą naliczeniu opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości.

W zakresie przeznaczenia terenów w projekcie zmiany planu ustalono:

- tereny sportu i rekreacji, oznaczone na rysunku planu symbolami **1US**, **2US** i **3US**,
- teren zieleni urządzonej, oznaczony na rysunku planu symbolem **ZP**,
- tereny dróg publicznych, oznaczone na rysunku planu symbolami **KD-G** i **KD-Z**,
- teren drogi wewnętrznej – parkingu, oznaczony na rysunku planu symbolem **KDWpp**,

⁷⁵ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, Iemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

⁷⁶ *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania*, Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.

⁷⁷ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

⁷⁸ Uchwała Nr LX/927/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. *w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania”* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 21 stycznia 2014 r., poz. 487)

- teren drogi wewnętrznej – pieszo-jezdni, oznaczony na rysunku planu symbolem **KDWxs**.

Do projektu planu „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu wprowadzono ustalenia, które dotyczą istotnych z punktu widzenia niniejszego opracowania zagadnień, związanych z ochroną i kształtowaniem środowiska przyrodniczego. Poniżej przedstawiono te zapisy, które odnoszą się w sposób bezpośredni lub pośredni do ochrony środowiska i jego poszczególnych komponentów. W projekcie planu ustalono:

➤ w zakresie ochrony i kształtowania zieleni:

- ochronę istniejącego starodrzewu i alei drzew na terenie **ZP**,
- ochronę drzew i krzewów w strefie zieleni, wskazanej na rysunku planu, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń,
- zachowanie istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą zabudową, infrastrukturą techniczną, drogami lub obiektami sportowo-rekreacyjnymi, wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń,
- na terenie **1US** orientacyjną lokalizację rzędów drzew w miejscach wskazanych na rysunku planu,
- zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia;

➤ w zakresie ochrony i kształtowania zasobów wodnych:

- w zakresie wód opadowych i roztopowych dla terenów:
  - **1US, 2US, 3US, KDWpp i KDWxs** - zagospodarowanie na terenie, z dopuszczeniem odprowadzenia do sieci kanalizacji deszczowej,
  - **ZP** - zagospodarowanie na terenie,
  - **KD-G i KD-Z** - odprowadzenie do sieci kanalizacji deszczowej;

➤ w zakresie ochrony powietrza:

- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;

➤ w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu:

- ochronę walorów krajobrazowych klina zieleni poprzez wprowadzenie zagospodarowania terenów zgodnie z ustaleniami planu;

➤ w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku i w budynkach:

- zapewnienie wymaganych standardów akustycznych w środowisku na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku.

Kształtowaniu korzystnych warunków akustycznych w środowisku służyć będą również ustalenia sformułowane w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji, które dopuszczają na terenach dróg lokalizację technicznych elementów uspokojenia ruchu, w tym lokalnych zwężeń jezdni, oraz lokalizację dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów zagospodarowania pasa drogowego, w tym drogowych obiektów inżynierskich.

➤ W „*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania*”⁷⁹ obszar projektu planu obejmuje następujące tereny:

- tereny o specjalnych warunkach zabudowy i zagospodarowania, w kategorii terenów zieleni:
  - **ZP** – parki i inne tereny zieleni urządzonej;
- tereny o specjalnych warunkach zabudowy i zagospodarowania, w kategorii terenów pod zabudowę:
  - **US1*** – tereny zabudowy sportu i rekreacji w zieleni;
- tereny transportu i infrastruktury, w tym tereny transportu zbiorowego:
  - **kdZ.7** – droga publiczna klasy zbiorczej o przekroju 2x1 z torowiskiem tramwajowym (fragmenty ulicy Winogrady).

---

⁷⁹ Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r

W granicach analizowanego obszaru projektu planu, na rysunku Studium..., wskazano przebieg pasa ochronnego linii łączności teleradiowej.

Przedmiotowy obszar projektu planu ze względu na sąsiedztwo terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz dróg publicznych jest terenem atrakcyjnymi dla potencjalnych inwestorów, co potwierdzają złożone wnioski o ustalenie warunków zabudowy dla działek nr 11/1, 11/2 i 10 (ark. 34, obr. Winiary) na budowę obiektu usługowego o funkcji sportowej, przebudowę, rozbudowę i nadbudowę budynku siedziby WTKKF na budynek hotelowy oraz budowę budynków mieszkalnych wielorodzinnych z usługami podstawowymi, a także o budowę obiektu handlowego wzbogaconego o funkcje sportowe, z miejscami postojowymi, pylonem reklamowym oraz infrastrukturą techniczną. Potencjalna presja inwestycyjna należy zatem do najistotniejszych procesów, mających wpływ na kierunki oraz tempo niepożądanych przekształceń środowiska przyrodniczego, jakie mogą pojawić się w przypadku zaniechania realizacji ustaleń planu miejscowego. To czy one wystąpią oraz jaki będzie ich rodzaj oraz skala będą uzależnione od zasięgu oraz intensywności planowanych inwestycji budowlanych.

W przypadku podjęcia działań inwestycyjnych przekształcenia zachodzące w środowisku będą zarówno długoterminowe, jak i krótkoterminowe. Do zmian długofalowych można zaliczyć przekształcenia powierzchni ziemi, wynikające z przeprowadzenia niezbędnych niwelacji terenu, uszczelnienia jej fragmentów i wprowadzenia zabudowy, rozbudowy infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej, ograniczenie powierzchni infiltracyjnych i zmniejszenie zasilania wód podziemnych, zmiana składu gatunkowego szaty roślinnej, występującej na terenie inwestycji, zmiany uwarunkowań krajobrazowych w obrębie inwestycji. Zmiany krótkoterminowe związane będą z emisjami zanieczyszczeń środowiska, generowanymi podczas prowadzenia prac budowlanych. Będzie to głównie zwiększenie natężenia hałasu, wzrost zanieczyszczenia atmosfery, w tym zwłaszcza wzrost zapylenia.

W piątej części prognozy omówione zostały podstawowe cele ochrony środowiska, sformułowane na szczeblu wspólnotowym i krajowym. Odniesiono się do zapisów następujących dokumentów:

- na szczeblu wspólnotowym - Konwencji o ochronie dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Konwencja Berneńska), Konwencji o różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, Konwencji krajobrazowej, Dyrektywy Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE), Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,
- na szczeblu krajowym - Strategii Rozwoju Kraju 2020, Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020), Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku.

Rozdział szósty w całości poświęcono omówieniu potencjalnych oddziaływań realizacji ustaleń mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Wskazano również ustalenia projektu mpzp, których realizacja służyć będzie ochronie środowiska przyrodniczego.

Realizacja ustaleń mpzp powodować będzie oddziaływania na środowisko przyrodnicze o zróżnicowanym charakterze i intensywności. Negatywne oddziaływania na środowisko wystąpią na terenach, na których realizowane będą nowe inwestycje budowlane. Zmiany wynikające z realizacji analizowanego planu będą obserwowane długofalowo w zakresie podstawowych elementów środowiska. Do trwałych lub długoterminowych oddziaływań na środowisko zaliczono: ingerencję w rzeźbę terenu (wykopy, niwelacje terenu) i warunki gruntowo-wodne (m.in. zagęszczenie podłoża), zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych oraz pogorszenie warunków infiltracyjnych gruntu w miejscach realizacji zabudowy, dojazdów, miejsc postojowych, zwiększenie odpływu wód opadowych i roztopowych za pośrednictwem kanalizacji deszczowej, usunięcie części istniejącej zieleni w miejscach realizacji nowej zabudowy i elementów towarzyszących zabudowie, nieznaczne zwiększenie emisji (zanieczyszczeń powietrza i hałasu) w związku z funkcjonowaniem nowej zabudowy.

Realizacja ustaleń w zakresie ochrony i kształtowania środowiska i przyrody pozwoli na ograniczenie skali negatywnych oddziaływań na środowisko, jakie pojawią się w konsekwencji wprowadzenia na tereny nowego sposobu zagospodarowania i użytkowania. Warunkiem niezbędnym dla ograniczania negatywnych skutków dla środowiska będzie jednak precyzyjne wyegzekwowanie ustaleń planu miejscowego, zwłaszcza tych w zakresie ochrony środowiska oraz restrykcyjne

przestrzeganie przez inwestorów przepisów i wymogów ochrony środowiska, wynikających z przepisów odrębnych, zwłaszcza w zakresie prawidłowego prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej, ochrony jakości powietrza, ochrony przed hałasem, a także ochrony i kształtowania zieleni.

Istotnym warunkiem zachowania prawidłowego funkcjonowania środowiska będzie przestrzeganie zapisów określających maksymalną powierzchnię zabudowy działek budowlanych, utrzymanie, określonego w projekcie planu, minimalnego udziału powierzchni biologicznie na poszczególnych terenach oraz wprowadzanie nowej zieleni na wszystkich nieutwardzonych fragmentach terenów. Wprowadzana zieleń powinna składać się z jak największej ilości drzew i krzewów, złożonych głównie z gatunków rodzimych, dostosowanych do lokalnych warunków siedliskowych. Skład gatunkowy, gęstość nasadzeń i fizjonomia zieleni powinny być dostosowane do pełnionych funkcji, zarówno środowiskotwórczych, sanitarnych, jak i estetycznych.

W siódmej części odniesiono się do zagadnień związanych z analizą skutków realizacji postanowień planu miejscowego.

W części ósmej prognozy omówiono rozpatrywane na etapie sporządzania koncepcji projektu planu rozwiązania alternatywne.

Celem sporządzania projektu mpzp „W rejonie ulic Winogrady i Księcia Mieszka I” w Poznaniu jest ochrona obecnego - otwartego charakteru tego obszaru, utrzymanie funkcji sportowo-rekreacyjnych oraz przeznaczenie go pod funkcje określone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania z 2014 r., tj. tereny usług sportu i rekreacji w zieleni. Analizowany teren tworzy również system strukturalnych klinów zieleni miasta Poznania, które odgrywają istotną rolę dla ochrony przyrody i wód, zapewniają właściwe nawietrzanie, a także zapewniają atrakcyjną krajobrazowo i przyrodniczo przestrzeń. Z uwagi na powyższe bardzo istotne było wprowadzenie na przedmiotowy obszar takiego zagospodarowania, które nie będzie zbyt intensywne i jednocześnie pozwoli na utrzymanie przestrzenno-funkcjonalnej spójności analizowanego terenu z innymi terenami strukturalnego klina zieleni oraz zachowanie możliwie największej ciągłości systemu przyrodniczego miasta. Ustalenia w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego uwzględniają konieczność ochrony najbardziej cennego komponentu omawianego terenu – istniejącej zieleni urządzonej – w obrębie zadrzewionego terenu **ZP** oraz tej, którą zagospodarowane są tereny sportu i rekreacji (**US**). Zieleń ta pełni istotne funkcje – biologiczną, wypoczynkowo-rekreacyjną, społeczną oraz estetyczną. W związku z powyższym, nie przedstawiono rozwiązań alternatywnych do rozwiązań wskazanych w projekcie planu – w zakresie rozwiązań funkcjonalnych i zagadnień ochrony środowiska.